

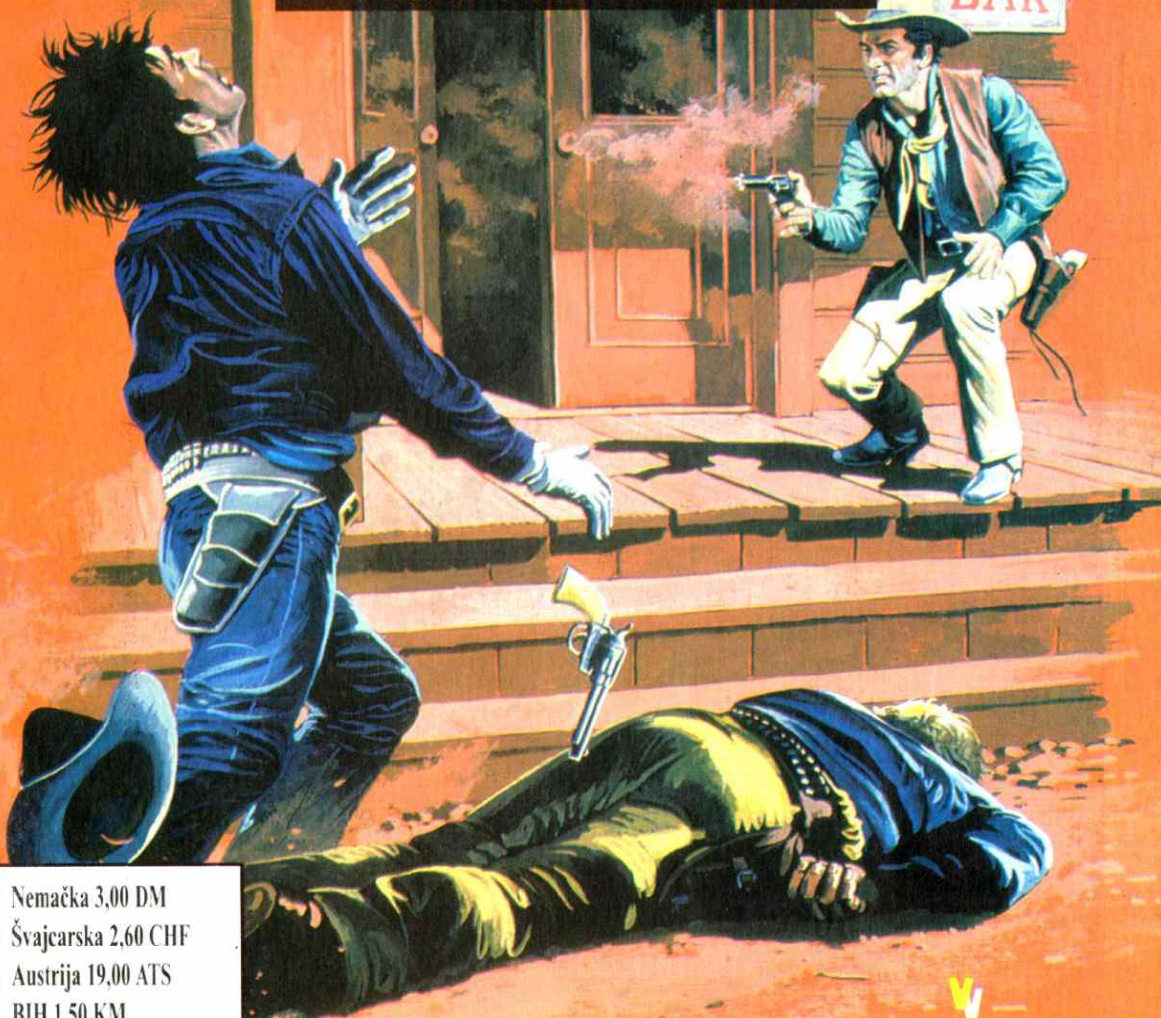
FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 311 • CENA 25,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

BAR

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Slovenija 250 SIT
5 maj 2000.

BITKA KOJU NIJE ŽELEO

★ DOK HOLIDEJ ★

311

Frenk Larami

BITKA KOJU NIJE ŽELEO

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 311

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

THE FINAL FLUTTER

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 26. IV 2000.

Tržište: 5. V 2000.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – THE FINAL FLUTTER

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Teškim umornim koracima kretao se konj kroz sumornu, голу pustaru, klimajući glavom u ritmu sporih koraka. Nesigurno je birao pravac puta kao da ne oseća zapovest uzde ili kao da mu konjanik ne daje jasan pravac ka određenom cilju. Vrućina je bila nesnosna. Fina siva prašina je kao oblak visila iznad konja, dražeći svojim sitnim zrnima nozdrve jahača životinje. Dok Holi-dej je zurio u beskrajnu daljinu pred sobom. Nije imao predstavu o tome gde se nalazi niti kojim pravcem ni koliko daleko treba ići, do najbližeg grada. Pomilovao je Miga po vratu kao da je hteo da ga ohrabri. – Još malo, prijatelju – rekao je kao da se obraća drugu. – Još samo malo, pa ćemo obojica da se odmorimo od ove besmislene situacije. Konj je strugao ušima i kratko frknuo, kao da je razumeo šta mu se kaže, ali, nije postao živahniji. – Razumem te, ali nema druge, sem da nastavimo. I, naravno, da se uzdamo u sreću. Valjda nas neće izneveriti sada kada smo već uspeli da izmaknemo onoj rulji – nastavio je da govori Dok, trljajući otečene i upaljene očne kapke. Pogled njegovih mutnih očiju bludeo je u daljinu. Ništa pred sobom nije video, ništa sem te ubitačne prašine.

Već odavno je zaboravio da postoje i druge stvari osim te prašine i bola u kuku i nozi. Taj bol mu je bio svedok da je još živ, posle svega što se dogodilo. Jedva se sećao grada iz kojeg je izja-

hao sa metkom u kuku. Taj metak je sada pretio da ga dokrajči. U prvom momentu nije imao vremena da ga izvadi, jer ga je gonila gomila osvetnički raspoloženih kauboja, a kada je najzad mogao da predahne i izvadi olovno zrno, trovanje je već bilo počelo. Sada ga je već ceo dan tresla groznica koja je pretila da ga dokrajči. Ako u najskorijem roku ne bude našao mesto gde se može odmoriti, od njegovih budućih avantura neće biti ništa. Znao je to uprkos groznici i smanjenoj sposobnosti razmišljanja. Umorno je odmahnuo rukom. I, po ko zna koji put mu je pred očima zaigrala ona poslednja scena u Paseni, odakle je jedva izvukao živu glavu. Nevolja je, kao što najčešće biva u ovim krajevima, naišla u salunu. Sve se odigralo tako brzo, da Dok ni sada nije mogao da se seti zbog čega je sve počelo. Verovatno ni zbog čega. Valjda je onaj nesrećni mladić izgubio strpljenje čekajući da poraste, pa je pokušao da se dokaže na najbesmisleniji način. Zato je odabrao stranca koji mu se činio kao neki bezvredni kicoš. Tako ga je oslovio i tako se ponašao od početka tragičnog kraja.

Mladić je imao najviše dvadeset godina, a to je malo da bi se razumno drugovalo sa revolverom. Dok se samo sećao da je mladić potegao revolver na njega, ne dajući mu vremena da se pokrene, a da se ne govori o nekom objašnjenju koje bi omogućilo da se obračun

izbегne. To uostalom mladiću nije bio cilj. Ako može da se govori o sreći, onda je ona bila na strani Doka Holideja. Metak mu se zadržao u kuku, ali, zato je mladić već tri dana bio mrtav. Jašući ovako premoren i iznuren, Dok je preturao u sećanju slike tog poslednjeg događaja, i pitao se da li je Džes Kolbert, tako se zvao mladić, i ranije pravio ovakve eksperimente i da li se nadao da će naići na nekoga ko je brži od njega, i ko, pre svega, nije spreman da trpi njegove uvrede i netrpeljivost. Verovatno nije, jer s tim ne računa nijedna usijana glava željna slave. A sve se završilo đavolski brzo. Sva sreća, bilo je dovoljno očevidaca koji su odmah posvedočili pred šerifom da Dok nije ni prstom mrdnuo da izazove mladića. Šerif je znao da je mladić bio usijana glava i prihvatio je Dokovo objašnjenje. Ipak, rekao je da bi bilo najbolje da odmah pojaše konja i da što pre ode iz grada. Tek nešto kasnije, Dok je imao prilike da shvati da ovaj zahtev šerifa Tomija Harisa nije bio bez smisla. Ali, tada je već bilo kasno. Dok je, međutim, smatrao da ne treba da žuri. Svi su videli da nije bila njegova krivica što je Džes Kolbert ostao da leži na podu saluna. Prema tome, on nije imao razloga da beži. Rana na boku mu je bila topla i tražila je odgovarajuću negu. Zato je ostao kraj šanka i zatražio piće, u nameri da posle ode kod lekara. Unezvereni barmen je požurio da ga usluži. Svakako je pretpostavljao da će Dok, posle pića, otići iz njegovog saluna. Dok je, istina, to i učinio, ali ne onako kako je to barmen želeo. Holidej nije uspeo ni da prinese čašu ustima, a u grad su uletela četiri brata mrtvog mladića sa oko dvadesetak kauboja, spremnih da im pomognu u obračunu do koga je odmah došlo. Da li su doja-

hali slučajno i da li ih je neko uzgred obavestio šta se događalo, to Dok nije znao, a nije bilo ni vremena za razmišljanje o tome. Uurlanje, vika i pucnjava, odjednom su ispunili glavnu ulicu. Drveni kapci na okolnim kućama počeli su da se zatvaraju sa treskom, a žene, koje su se slučajno našle napolju, utrčavale su u prve kapije da se sklone. Barmen je najpre zastao kao ukopan. Onda je kao sulud počeo da skida veliko ogledalo iznad šanka, i boce poređane po policama. Bilo je prosto neverovatno kako se sve to u trenu našlo na podu. – Mister – zavapio je, ne prekidajući započeti posao... – Mister, molim vas, izađite ovuda. Ta rulja će mi rasturiti salun, molim vas, mister.

Tog trenutka Dok je prvi put osetio ranu. Međutim, sada nije imao vremena da misli na to. Instinkt mu je govorio da ova galama na ulici ima neke veze s njim, a barmenove reči su nedvosmisleno potvrdile njegove slutnje. – To su braća Kolbert, mister. Najdivlji momci u ovom kraju – kukao je barmen. – Nemate nikakvog izgleda. Izađite bar napolje da mi ne unište lokal. Ako vas zateknu ovde, ko zna neće li se njihov bes okrenuti i protiv mene. – Opreznost je Doku nalagala da poslušaj i on je prišao zadnjim vratima. Odatle je dobro video kako se razjarena grupa konjanika, uz urlanje, zaustavila pred salunom. Video je i šerifa kako je izašao pred dvojicu snažnih mladića i pokušao da ih zaustavi. Čuo je jednog kauboja kako viče. – Sklanjaj se, kukavico! Gde si bio kada se sve to dogodilo? – Dok nije čuo šta je šerif odgovorio, ali mu je bar sada bilo jasno da momci nisu ovde slučajno, i da najverovatnije traže njega. Shvatajući da protiv grupe razjarenih kauboja nema nikakve šanse, još ovako ranjen, povu-

kao se iza vrata i krajičkom oka je odmerio aleju koja je vodila do jedne sporedne ulice. No, da bi do nje došao, morao je preći dosta široko dvorište. Kako će to izvesti, nije znao. U tom trenutku, na vratima saluna pojavila su se dva robustna momka, verovatno mladićeva braća. – Gde je? – upitao je jedan barmena, dok se drugi sagnuo nad pokriveno telo najmlađeg brata, koje je bilo sklonjeno malo u stranu, dok ne dođe grobar da ga odnese.

Barmen je pokušao nešto da kaže, ali se zagrcnuo. – Govori, proklet bio! – dreknuo je na njega Kolbert. – Tamo – rekao je barmen neodređeno. Nije uspeo ni usta da zatvori, a već je zapraštio Kolbertov revolver. Tanad su se zarila u vrata iza kojih je stojao Dok. On je pogledao oko sebe. Nekoliko šupa se nastavljalo jedna na drugu duž dvorišta. Te šupe su mogle da predstavljaju izvestan zaklon i Dok je smislio da ih iskoristi. Još dok je Kolbert pucao, jurnuo je prema jednim kolima i zaklonio se iza njih. U tom trenutku se na vratima pojavio Kolbert, a odmah za njim još dvojica kauboja. Sva trojica su besomučno pucala. Primetivši Doka zaklonjenog iza kola, jedan od kauboja je pružio ruku i povikao. – Ta... – počeo je da viče, ali mu je reč krkljavo zastala u grlu, jer ga je pogodio metak iz Dokovog revolvera. Kauboj se zatetirao i napravio nekoliko koraka prema kolima. Dalje nije mogao. Skljokao se na zemlju. Doku je bilo jasno da sada nema izlaza bez žestoke borbe. Osećao je bol u kuku. Počeo je da se povlači prema izlazu iz dvorišta dok je kiša metaka pljuštala oko njega. Bilo je pravo čudo da ga nijedan nije stigao. Nekoliko kauboja je izvirivalo na vrata očekujući valjda Kolbertova naređenja. Ona su uskoro usledila. –

Ne stojte tu! – vrisnuo Kolbert na kauboje. – Trčite okolo i dočekajte ga sa druge strane. – Nije morao dva puta da ponovi. Momci su se izgubili Doku sa vidika, i to je bio novi znak da mora što pre iz dvorišta. Reskirao je i onako, na jednoj nozi, skočio u stranu, pucajući nasumce. Ipak, pogodio je Kolberta u grudi. Kolbert je iskolačio oči jeknuo, a onda mu se s usana otkinuta gadna psovka. Dvojica kauboja iza njega za trenutak su zaboravila na Doka. UšepRTLjili su se oko Kolberta, pokušavajući da mu pomognu. Taj trenutak je iskoristio Dok da se izvuče iz dvorišta. Učinilo mu se da se spasao kada se našao u aleji. Koristeći stabla drveća kao zaklon, bio je već negde na polovini aleje kada su trojica kauboja uspela da obidu blok kuća i prepreče mu put.

Kauboji su krenuli prema njemu, zaštićeni paljbom nekih građana koji su im se pridružili, koji su se, ne znajući ni sami zašto, umešali u borbu. Dok je zastao iza jednog drveta i njegov revolver je zalajao. Dva kauboja su gotovo istovremeno pala kao pokošena. Samo da se dokopam štale, pomislio je Dok. Ako odavde uopšte ima izlaza, onda je to na leđima moga vernog Miga. Na ulici je nastala pometnja. Građani su vikali i mlatarali rukama, skupljajući se oko ona dva kauboja. Ostali kauboji su vikali na njih da se uklone. Pucali su u vazduh da ih rastaraju, ali, kada je Dok ipak morao da pretrči ulicu da bi došao do štale i dokopao se konja, ostali kauboji su ga primetili. Dok se držao zaklona iza kuće i žurio koliko je mogao, približavajući se štali. Pucao je besomučno, pazeci, koliko je mogao, koliko mu je bilo moguće da pogoci ne budu smrtonosni. Sam, nasuprot gomili razjarenih momaka željnih osвете, jedino to je mo-

gao. Glavna ulica Pasene pretvorila se u pravo ratište. Koliko je leševa za sobom ostavio, Dok nije znao. Nije imao vremena da ih broji. Morao je što pre da se izvuče iz bitke koju nije želeo. Iskoristio je opštu gužvu i uleteo u štalu. I ovoga puta bio je zadovoljan što konja nije vezao za jasle. Mig je bio dobro izdresiran i nije se makao s mesta dok nije osetio gospodara. Iako ga je noga već jako bolela, Dok se bacio u sedlo i jurnuo iz štale na suprotna vrata od onih na koja je ušao. Verni Mig je poleteo kao strela i uskoro su se našli van grada, još uvek praćeni kišom metaka. Krenuli su na jug. Dok je odabrao jug iz sasvim određenih razloga. Na toj strani su se ukrštali mnogi pravci, a tlo je bilo kamenito da nijedan čovek ne bi mogao da ostavi tragove koje bi neko uspeo da prati. I stvarno, već na tri-četiri milje od grada, zahvaljujući svom Migu, ostavio je gonioca za sobom, a posle nekoliko sati jahanja bio je siguran da je zametnuo trag. Taj deo opasnosti više nije bio prisutan.

Sada, ovako ošamućen, nije mogao da se seti koliko je bio na putu. Činilo mu se da je otrov olova počeo da deluje još pre dva dana. Metak mu je ostao u telu i činio je svoje. Čitav kuk ga je boleo, a i noga je počela da mu otiče. Stalan bol, koji je pekao poput vatre, silno ga je mučio. Svaki put, kada se zaljuljao u sedlu, što se po ovim gudurama dešavalo pri svakom pokretu konja, bol mu je presecalo čitavo telo. Ipak, nije se zaustavljao. Znao je da ne sme. Stati u ovom trenutku i sjahati, značilo bi smrt. Iscrpljen, željan odmora i sveže vode, ljuljao se u sedlu, a oči su mu se sklapale same. Ali, nastavljao je mučno napredovanje, korak po korak, bat po bat konjskih kopita, koji

su muklo odzvanjala u ovoj zloslutnoj tišini. U izmaglici svesti, kroz misli su mu proletale slike ranijih događaja u gradovima koji su bili mirniji od Pasene. A, onda se, opet, gubile. I tako je jahao, skoro zaslepljen bolovima u kuku, dok mu je svaki mišić žudeo za odmorom i opuštanjem. Jahao je kroz paklenu vrućinu, ne primećujući ništa oko sebe, a zatim kroz sparinu predvečerja. Već je potpuno izgubio pojam o vremenu i prostoru, ali, to kao da ga nije zanimalo. S vremena na vreme, konj bi se zaustavio. Tada bi Dok malo dolazio k sebi, ako bi se tako moglo reći, i podsticao ga da krene dalje. Ta mala aktivnost ga je vraćala u stvarnost. Tada bi naterao sebe da bistrije pogleda na put i da bar pokuša da logičnije misli. Ponekad mu je to i uspevalo. Tako je bilo i u ovom trenutku. Sada mu je glavna briga bila da konj izdrži na nogama bar još malo vremena, dok ne pronađe mesto na kojem bi mogao da se zaustavi, i da ne plati životom. Onda se dogodilo čudo. Jedno od onakvih kakva se događaju samo u pričama.

Konj se s mukom uspeo na jedan brežuljak i tu zastao. Zanjistišao je kao da zbog nečega želi da opomene svoga gospodara, da mu skrene pažnju na nešto. Dok se trgnuo iz bunila i osvrnuo oko sebe. Opet se pred njim pružala pusta ravnica, ali tamo, daleko na jugu, ocrtavala se tamna senka između dva brežuljka. Dok je napregnuo oči da vidi šta je tamo. Da, bilo je to drveće. Bujno drveće raslo je gusto, pružajući grane vrlo visoko prema nebu. Prosto nije mogao da veruje svojim očima. Zeleno i sveže drveće u kontrastu sa vrelom i spaljenom ravnicom okolo, izgledalo mu je kao fatamorgana, kao nešto sasvim nestvarno, što je možda

video u bunilu temperature koju je osećao. Gledao je to drveće, ubeđujući sebe da je to, ipak, stvarnost, i da će možda ta mala oaza u ovoj pustinji doneti spas. Ovlažio je suve usne trudeći se da ostane pri čistoj svesti, da opet ne zapadne u ono neshvatljivo stanje između jave i bunila. Čvršće je vezao maramu oko rane na kuku. Onda je šakom potapšao Miga po vratu. – Hajde, prijatelju, još malo – promrmljao je. Nije mogao da govori razumljivo, jer mu je jezik odebljao. Konj više nije odgovarao njiskom, kao što je to uvek činio kada bi osetio Dokovu toplu i prijateljsku ruku na sebi. Naprotiv, sagnuo je glavu još više kao da želi da izbegne taj dodir za koji je shvatio da predstavlja novi zahtev da krene dalje. S očiglednim naporom, Mig je krenuo i polako nastavio preko prostrane ravnice. Dok je konj lagano napredovao, Dokov pogled je bio prosto prikovan za onaj šumarak sa gustim drvećem. To mu je davalo snagu da se održi u sedlu, iako mu se svest stalno mutila i, s vremena na vreme, se potpuno gubila. Samo neverovatna snaga čoveka koji je u životu već prošao kroz sam pakao, mogla je da savlada sve to. Prošao je još jedan sat. Onda je sunce konačno zašlo za udaljena brda i sve se odjednom našlo u senci. Dok je tada prvi put u životu osetio tračak panike, jer više nije mogao da razlikuje oazu od ostalog predela. Protresao je glavom i to ga je malo smirilo. Ipak, još jednom je pokušao da potera konja brže. Životinja je zaista bila na izmaku snage. Osim sporog hoda, više ništa nije mogla da da od sebe.

• Dok je zubima čvrsto zagrizao usne, trudeći se da zaboravi bol koji je postajao nepodnošljiv. Rezultat je bio vrlo neubedljiv. Odjednom mu se učinilo da

pred sobom vidi lice i izbezumljene oči mladog Džesa Kolberta, onakve kakve su izgledale kada je mladić počeo da se tetura po salunu, nalećući na stolove i još uvek ne shvatajući da je zaradio metak koji donosi smrt. Nesrećnik je pao i više se nije pomerio s mesta. Nije imao drugog izbora i sada nije bilo vreme da žali zbog toga. Pa ipak, mnogo više bi voleo da ga je mladi Kolbert ostavio na miru. Da se tako dogodilo, mladić bi sada bio živ, a on se ne bi nalazio ovde i to u ovakvom stanju. Klataći se na konju, Dok se naprezao da se seti povoda koji ga je doveo do ove situacije. To mu nikako nije uspevalo. Znao je jedino da je tog trenutka bilo pitanje biti ili ne biti. Nagon za životom je pobedio. Mig se ponovo zaustavio. Dok je osetio kako ga povetarac miluje po licu i donosi do njega miris vode. Podigao je glavu. Tek tada je shvatio da izvesno vreme nije bio pri svesti. Nekoliko trenutaka je sedeo u sedlu i očajnički se trudio da se seti koliko je vremena prošlo od kako je poslednji put razmišljao svesno. Ili, bar da prepozna gde se to sada nalazi. Pogled mu se malo razbistrio. Tačno pred njim, nalazila se lokva vode. U stvari, bilo je to dosta veliko prirodno udubljenje između stena, koje je vodom punio potočić što se u tankom mlazu slivao sa nizbrdice. Voda u bazenu je laganim talasićima zapljuskivala plato na kome se zaustavio njegov konj. Životinja je stala uz samu ivicu bazena i halapljivo počela da pije. Dok je pokušao da izvuče nogu iz uzengije, ali je odjednom osetio da nema dovoljno snage za to... Još nekoliko puta je ponovio onaj karakterističan pokret, koji treba napraviti da se izvuče noga, i koji svaki jahač čini bez razmišljanja. Tek posle dosta truda, to je nekako uspeo.

Sa nadljudskim naporom ipak se uzdigao u sedlu. Ramenom se iskosio prema obali opustivši se dovoljno da klizne niz sedlo. Od udara o zemlju, osetio je jak bol u ramenu i glavi. U tom trenutku, međutim, kada je spas bio nadohvat ruke, morao je da izdrži. Sa dosta muke vukao se na stomaku dok nije stigao do lokve i zaronio lice u bistru, hladnu vodu. To mu se učinilo kao pravo blaženstvo. Pio je žedno. Zastao je samo da udahne vazduh, a onda je ponovo legao, zaronivši celu glavu u vodu. Ležao je tako nepomično, sve dok ponovo nije bio prisiljen da se podigne i udahne vazduh. Cela ta operacija u početku teška i mučna, vratila mu je snagu. Misli su mu se lagano bistrile i stvari oko njega su počele da dobijaju realniji oblik. Sada je već uspeo da se okrene i da legne na leđa. Zagledao se u nebo iznad sebe, sivkasto u večernjem sumraku. Olakšanje koje je osetio odjednom ga je nagnalo da se nasmeje. Pružio je ruku u stranu i zamočio šaku u vodu, kao da je još jednom zaželeo da se uveri da sve ovo nije bunilo ili san. Prijatna svežina vode delovala je umirujuće. Ležeći tako, zatorio je oči i zaspao.

*

Zlatna linija sunčeve svetlosti pružala se sve do ivice bazena ali, nije doticala vodenu površinu. Bazen je ostao u senci, pa je delovao tamno i sveže. Dok je malo okrenuo glavu. Dugo je spavao i to ga je prilično okrepilo. Pogledao je niz telo. Bio je pokriven ćebecom, ali, ono nije bilo njegovo. Dosta dugo je ležao sasvim mirno. Vrlo polako, misli su počele da mu se sređuju. I odjednom, sasvim jassno se prisetio prethodne večeri i svog dolaska ova-

mo. Još jednom je bacio pogled na pokrivač i u njemu je jače oživelo saznanje da nije njegov, što je značilo da sem njega u blizini postoji još neko ljudsko biće. Ovaj iznenadni zaključak ga je nagnao da podigne glavu i malo bolje osmotri okolinu. Taj nagli pokret glavom izazvao je talas bola koji je krenuo od kuka i proširio se čitavom nogom. Dok je žestoko stisnuo zube da ne jaukne. Pričekao je malo da bol umine, pa je odgurnuo ćebe niz telo. Ugledao je belo platno. Neko mu je previo ranu. Pokušao je da podigne nogu i iznenadio se kada je uspeo u tome. Bol je još uvek bio snažan, ali, ne onako kao prethodnog dana. S mukom se podigao u sedeći položaj. Vukao je nogu polako da bi je oslobodio ispod pokrivača. Pogledao je niz nogu. Nogavica njegovih pantalona bila je prosečena čak iznad kuka. Tada mu je pala na pamet apsurdna misao, da je sve ovo u izvesnom smislu čak i smešno. Jer, sve njegove stvari su bile u hotelu kada se dogodio onaj obračun u Paseni. Tako će, ako to uopšte bude mogao, nastaviti da jaše praktično sa jednom nogavicom. Ali, sada je bilo važnijih stvari o kojima je trebalo misliti. Meso iznad previjenog mesta još je bilo otečeno i modro, ali, ipak je izgledalo mnogo bolje nego prethodnih dana. Gangrena ga još nije zahvatila. To bi osetio. Onaj ko mu je previo ranu, pomislio je, sigurno je očistio sve ostatke prljavštine, koje sam nije uspeo da otkloni. Time ga je spasio od sigurne smrti. Trovanje bi sigurno već učinilo svoje. Onda se nešto pomerilo iza njega, i Dok je okrenuo glavu. I sam prilično oporavljen, njegov verni Mig je stajao u senci susednog drveta i pasao mahovinu oko njegovog razgranatog korena. Sedlo, ćebe i ostatak Dokovih

stvari bili su složeni pored drveta. Čak je i njegov opasač sa revolverima stajao tamo. Dok se podigao na ruke i počeo da se osvrće oko sebe, ali, to nije mogao da čini dugo. Još je bio iscrpljen. Ponovo je legao na leđa i okrenuo glavu, tek toliko da je mogao da vidi svoje stvari. Uzdahnuo je duboko, pitajući se ko li mu je ovoga puta pritekao u pomoć. Bilo ko da je, pomislio je shvativši besmislenost takvog nagađanja, bio je prijatelj. Neprijatelj bi ga sigurno dokrajčio i tu bi stvar bila završena... definitivno.

– Samo se ti kupaj, devojko! Ne obraćaj pažnju na njega! – Grub, napukao glas koji je dolazio iz grla razderanog rđavim duvanom i viskijem kao i prašinom koju su dizala krda stoke u hodu, zimom i vetrom, po svoj prilici glas nekog oveštalog prerijskog veterana, naterao je Doka da se ponovo dignu na laktove i okrene glavu. Prvo je ugledao muškarca naslonjenog na stenu. Šešir mu je bio navučen na čelo, tako da mu je senka koju je bacao obod šešira, skrivala čitavo lice. Mada lice tog čoveka nije moglo da se vidi, po njegovom izboranom vratu, zaključio je da je morao odavno prevaliti četrdesetu. Rame na su mu bila uska, malo opuštena, a odeća stara, na nekim mestima čak i pocepana. Sa čovekovih usana dizala se vijugava nit duvanskog dima. Voda je pljusnula, i tada je Dok video devojkicu. Bila je mlada i vitka, a duga crna kosa padala joj je niz gola ramena i jedre, čvrste grudi. Njeno mokro telo posuto bistrim vodenim kapljicama, blistalo je pod zracima jutarnjeg sunca kao zasuto kišom dragulja. Pred Dokuvim očima otkrio se savršeni sklad lepote i mladosti. Onda je devojka okrenula glavu. Njene tamne oči su se zaustavile na Doku, a čelo se nabralo. Dok

je osetio kako se u njemu nešto steglo. Nešto kao ljutnja što se ovako mlad i lep plod prirode našao u sprezi sa nečim starim, rugobnim i prostim. Imao je dovoljno iskustva da proceni da takav nesklad nije normalan i prihvatljiv, ali ga je još više ljutilo što ta pojava mora ostati van njegove sfere uticaja. Kao da ne haje za njegova razmišljanja, čovek se ponašao kao da ga Dok ne interesuje. Opet se obratio devojci. – Čula si me, devojko. Slobodno se okupaj. On nije u situaciji da te na bilo koji način uznemiri. – Devojka je nastavila da se kupava. Lagano je prelazila sapunom po golom telu, a pogled joj je sve vreme bio prikovan za Doka. Onda je polako krenula kroz vodu, koračajući kao u bestežinskom stanju, upola plivajući, ka najdubljem delu lokve.

Čovek koji je sve vreme posmatrao devojkicu, sada se okrenuo prema Doku. Povukao je još nekoliko dimova, pre nego što je progovorio. – Zovem se Džekson, Bo Džekson, stranče. Ja i devojka smo te sinoć ovde pronašli. Bio si već hladan. Siguran sam da bi sada bio leš, da te nismo pronašli. I, da ti nismo pomogli. Ta rana je gadna... zaista gadna. Trovanje je već počelo da zahvata nogu. – Dok je duboko uzdahnulo. Znao je kako treba da se drži u ovakvoj situaciji, iako je, na neki način, bio nezadovoljan ponašanjem tog čoveka koji je nagonio devojkicu da naga paradi pred njim. – Hvala vam, Džeksone – rekao je. – I vama – dodao je, bacivši pogled na devojkicu. Brzo je okrenuo glavu na drugu stranu. Nije želeo da čovek pomisli da ga scena na bazenu zanima. – Samo se ti kupaj – dobacivao je Džekson devojci koja se još brčkala u vodi. Ponašao se kao da nije čuo šta mu je malopre rekao Dok. Očigledno, pravio se važan. – Imao sam

sreću što ste me našli – rekao je Dok da skrene čovekovu pažnju na druge stvari. – I mi smo poslednjih nekoliko dana tražili isto što i ti, stranče – rekao je Džekson. – Ostali smo bez vode, a vrućina je bila strašna. – Dok je klimnuo glavom. Imao je sreću što je ovom paru nestalo vode. Inače, sada verovatno ne bi bio među živima. – Devojka se zove Marijana, mada tebi to ne bi trebalo da bude važno... već je bila na rubu očajanja. Bila je sva umazana od znoja i prašine. Čista je žena, moram da priznam, mada je meleskinja – pričao je Džekson. Dok je bacio pogled prema devojci. Ona se mirno kupala, kao da ih nije ni primećivala. – Zgodna je, zar ne? – nacerio se Džekson. – Videćeš tek kada se okupa. Stvarno je zgodna. – Dok je ponovo pogledao devojku. Učinilo mu se da se na njenom licu pojavila zabrinutost. U stvari, tada je prvi put pokazala neke emocije, kao da do tada nije smatrala da je njen položaj ponižavajući.

Po Dokovoj oceni, devojka je mogla imati najviše sedamnaest godina, ali, nije bio siguran. Neke od tih meleskinja koje imaju u sebi dosta meksikanske krvi, dobro nose svoje godine, dok druge ostare vrlo brzo. Ko zna od čega je to zavisilo. – Trebalo bi da pokažete malo više poštovanja prema njoj, Džeksone – rekao je Dok dosta oštro, ali je dobro kontrolisao svoje negodovanje. Ništa ga na svetu nije moglo tako nervirati kao nečija bezobzirnost. Džekson se iscerio veselo, a onda je skinuo šešir i provukao prste kroz kosu. Očigledno, bio je zadovoljan sobom i svojim nadmoćnim položajem neprikosnovenog gospodara. Bez šešira, Džekson je izgledao još starije nego što je Dok ocenio. Verovatno je imao punih pedeset godina. Doduše, bio je snažan

i mišićav. Kao što izgleda većina ljudi koji su proveli život pored granice, izloženi svakakvim naporima i iskušenjima. – Poštovanje, mister? – kao da se začudio. – Do đavola, čini mi se da ne znaš o čemu govoriš. Ona je sama izgubila svako samopoštovanje, još kada je imala četrnaest godina. A ko ne poštuje sebe, ne može očekivati da ga ni drugi poštuju. – Na devojčinom licu se nije pomerio nijedan mišić, ali je teško bilo pretpostaviti da bi bilo koje ljudsko biće moglo da bude ravnodušno na te reči. Ova nesrećnica verovatno ume da oseti jedino strah, pomislio je Dok. – Ja sam je izvukao iz takve rupe kakvu, smem da se kladim, ti u životu nisi video – hvalisao se Džekson. – Tamo je bila sa šestoricom meleza koji su je đavolski mučili. Od tada sam je prisvojio, a možeš da kašeš i pomisliš šta hoćeš, ali, Bo Džekson ume da zadrži ono što smatra svojim. – To je vaša stvar i tiče se samo vas, Džeksone – rekao je Dok hladno. Džekson je mirno odmerio Doka, onda je okrenuo glavu u stranu, dajući Doku znak da pogleda u tom pravcu. Dok je okrenuo glavu. Nedaleko su stajala kola pretovarena paketima. – Ja dobro postupam s njom, mister – hvalisao se Džekson. – Delimo sve što imam. A ona samo zna jednu stvar, ako ostane uz mene, imaće tri sigurna obroka dnevno i bolji postupak nego što je ikada imala u životu. O tome smo razgovarali u njenom selu i dala mi je reč da će ostati sa mnom. Kako postupam s njom to je moja stvar, i ne dopada mi se baš mnogo kada se neko meša u to.

Džekson se uspravio i dao znak devojci da izađe iz vode. Pošto je ona oklevala pogledajući prema Doku, a crvenilo joj se opet pojavilo na licu, Džekson je promrmljao. – Moramo nešto da

jedemo, davo da te nosi. Potrudi se da nam nešto spremiš dok ja ponovo pogledam ranu ovog momka. I donesi jedno moje odelo. Ne može ovakav u svet. – Džekson se odlepio od stene pored koje je stojao i krenuo prema Holideju. Marijana je lagano izašla iz vode. Poput senke kliznula je prema grmlju pored kojeg je ostavila svoju odeću. Kada je izašla na čistinu bila je obučena. Dok je, na neki način, izgledala lepša tako nego malopre neodevena. Devojka je u rukama nosila kaubojsko odelo. Pružila ga je Džeksonu. Bilo je to odelo od grubog platna, onakvo kakvo nose kaubojski, nepoderivo. – Nije tako kicoško kao tvoje – cerio se Džekson. – Uostalom, teže će te primetiti... – Nije potrebno, Džeksone. Pantalone će biti dovoljne. U prvom gradu nabaviću što mi treba. Uostalom, platiću vam to što budem uzeo. – Džekson je klimnuo glavom. – Okej, kako hoćeš. Ja ne naturopam svoje usluge. – Čučnuo je pored Doka. Onda je savio jednu cigaretu i pružio mu, na šta je Dok odmahnuo glavom. – Hvala, imam svoje – rekao je i sa gomile pored sebe uzeo svoj sako i izvadio srebrnu tabakeru. Videvši skupocenu kutiju, Džeksonove oči su zasjale. Dok je odgrizao vrh cigare i pripalio. – Pa, da čujemo sada kako stvari stoje s tobom? – upitao je Džekson pošto je i sam pripalio. – Kako si se našao u ovom sosu? – To, kako i sami znate, nije teško – osmehnulo se Dok. – Krenuo sam prekim putem da što pre stignem do nekog grada. – A ta rana? – Pustite to... – Džekson je slegao ramenima. – Pa, u pravu si. To se mene ne tiče. Ne verujem da je bilo ko mogao da prati tvoje tragove po ovoj teritoriji. Meni je dovoljno, jer možemo biti sigurni da nećemo dobiti neželjene

goste. Ali, nisi mi rekao ko si i šta si, a to me ipak zanima.

Dok ga je pogledao ispod oka. – Čekao sam kada ćete me to pitati, Džeksone. Pa, to imate pravo da znate. Ja sam Džon Holidej, ako vam to nešto govori. I još nešto. Na „ti“ sam samo sa dobrim prijateljima. – Džekson se nasmešio. Nije mu se dopadalo što mu neko postavlja uslove ponašanja, ali je posle nekoliko sekundi morskog izraza lica nestalo. Pogledao je Doka pronicljivo. – Mislim da sam to ime već čuo. Oko njega se ne vije oreol sveca. – Džekson je napravio grimasu i namignuo. – Dok je klimnuo glavom. Džekson je začutao i počeo se iza uha, a onda je nastavio. – U redu, znamo na čemu smo. Što se ostalog tiče, Holideje, bolje da odmah raščistimo neke stvari. Ja sam te pronašao kada si bio skoro mrtav i mislim da ćeš nekoliko dana morati da se odmaraš pre nego što budeš u stanju da kreneš dalje. – Da, u pravu si – rekao je Dok želeći da se ovaj razgovor završi što pre. Shvatio je da je Džekson nepopravljiv što se tiče etikecije, da ne vredi ispravljati ga, pa mu se povinovao. Za tako kratak susret nije imalo smisla mučiti se. Ali, Džekson još nije rekao sve što je imao. – Ja se u stvari nikada nisam brinuo o drugima, a ipak... ma kako to tebi zvučalo, ja imam ljudska osećanja. Jednostavno, nisam mogao da te ostavim u trenutku kada ti je bila potrebna pomoć. Prema tome, dok se budeš odmarao, potrudi se da gledaš svoja posla, a nas dvoje ostavi na miru. I ne mešaj se. – Dok ga je pogledao upitno, a on se nacerio. – Hoću da kažem, ja ću raditi što se meni sviđa i sasvim mi je svedjedno šta ćeš ti o tome misliti. Nadam se da smo se razumeli? – završio je Džekson. Dok su njih dvo-

jica razgovarali, devojka je sakupljala suvo granje po okolini, a časak kasnije, vatra je već počela da se razbuktava. – Mislim da sam te shvatio, Džeksone – rekao je Dok. – Ti nećeš smetati meni, a ja ne treba da smetam tebi. To si želeo da kažeš, ako se ne varam?

Džekson se osmehnulo, pokazujući opet svoje slomljene zube. – Ti samo leži i odmaraj se, Holideje – rekao je zadovoljno. – I, gledaj svoja posla. Ja sam dosta platio za tu devojkicu, i nemam nameru da je pustim da ode od mene. Ona će vremenom shvatiti da stari Bo ima još dovoljno vatre u sebi. – Krenuo je prema devojci, a onda je još jednom zastao i okrenuo se prema Doku. – Ti misliš šta god želiš, to mi ne smeta. Ali, čim budeš pokušao da se umešaš, ostaćeš prepušten sam sebi. – Džekson je prišao vatri, a uskoro se u vazduhu osetio miris pržene slaninice. Nešto kasnije, zamirisala je i kafa. Džekson se poslužio slaninom i pasuljem, a onda je seo na jedan kamen i požudnim pogledom počeo da posmatra devojkicu. Marijana je primela Doku tanjir sa jelom. Lice joj je bilo sasvim mirno i hladno. Dok je pojeo sve i ponovo se zavalio na leđa. Toplo jelo i kafa su ga malo okrepili, ali je još uvek bio iscrpljen. Želeo je jedino da se dobro ispava. – Hajdemo, devojko – opet se javio Bo. – Ti, Holideje, malo odspavaj, a nas dvoje ćemo ispitati oazu. Možda ćemo naći neki put koji je dobro utaban. Takav bi, verovatno, bio najbliže rastojanje do nekog grada. – Devojka je ćutke pošla za Džeksonom i uskoro su se njih dvoje izgubili u šumici. Dok je sklopio oči i zaspao odmah. Probudio se pred sam sumrak. Marijana mu je donela večeru, a Bo mu je napojio konja. Iako je bio grub, Džeksonu se moralo priznati da ume da bude čovek.

Valjda je Doka zato i nerviralo njegovo ponašanje prema devojci. Ali, ako se to izuzme, Dok je osećao zahvalnost prema Džeksonu i obećao je sebi da će mu se jednoga dana odužiti za sve ovo.

*

Veče se polako spuštalo. Dok, koji je još uvek osećao užasan umor, ponovo je utonuo u san. U stvari, i ono malo predašnje buđenje bilo je u nekoj izmaglici, kao da nije baš imao želju da se sasvim osvesti i razbistri. Međutim, negde oko ponoći, odjednom su do njega doprli neki glasovi, i naglo ga probudili. Dok je začuo ženski vrisak, a onda sasvim razgovetno izliv ljutnje. – Ostavi me na miru! – jasno je čuo devojkicu. – Jesi li poludeo? – Jesam, poludeo sam i to sasvim dovoljno – čuo je Džeksona. – I prestani, prokletnice da me grebeš tim noktima. Prestani kada ti govorim, inače ću te odalamiti da nećeš više pisnuti! – Ne! – Strah u devojčinom glasu bio je razlog što je Dok bukvalno pobesneo. Ako je ista mrzeo, to je bilo nasilje nad ženama. Lagano se podigao i stao na noge. Oslobo se na levu nogu, ali je pokleknuo. Da ne bi pao, morao je da se uhvati za stablo jednog drveta. Ponovo je pokušao da se osloni na noge. Mada ga je bol pekao kao vatra, uspeo je da krene napred. Prišao je gomili svojih stvari na čijem je vrhu bio opasač sa revolverima. Smesta ga je pripasao. Svađa i očajnički devojčin glas dopirali su s druge strane izvora. Jasno je čuo komešanje tela, stenjanje i Džeksonovo mrmljanje i promukle psovke. Dok je izvukao revolver i proverio ga. Našavši da je prazan napunio je valjkasti magacin novim mecima i odgegao do ivice lokve. Izvor je bio širok nekih pet-šest

metara i pri jasnoj svetlosti mesečine, mogao je da razazna komešanje tela na drugoj obali. Posle nekoliko minuta, opet je čuo kako Džekson nešto ljuti- to mrmlija, a onda je odjeknuo glasan šamar. Devojka je vrisnula. – Džeksone! – viknuo je Dok. Stojao je uspravno, oslanjajući se čitavom težinom na desnu nogu. Revolver je držao u ruci. – Da, Holideje? Šta hoćeš? – primetio ga je Džekson. – Ostavi je na miru, Džeksone – bio je kratak Dok. – Gledaj svoja posla – odbrusio mu je Džekson. – Ne, Džeksone! Zahvalan sam ti za sve što si učinio za mene i znam da bih bez te pomoći do sada bio mrtav. Ali, ovakvo ponašanje prema devojci je nešto što ne mogu da podnesem. Ostavi je na miru.

Nekoliko trenutaka vladala je tišina, a onda ju je prekinulo metalno zapinjanje oroza Dokovog revolvera. Džekson se samo mrdnuo i kao lasica nestao u tami. – Pazi, Holideje, imam tena nišanu – dobacio je iz mraka. Dok je morao da se osmehne. Ma koliko Džekson bio sirov, nije bio gad. U ovim uslovima, čak bi se moglo reći da je miroljubiv. Na njegovom mestu neki nitkov bi pucao bez opomene. – Nije trebalo da ti pomažem – jadikovao je Džekson. – Trebalo je da znam šta će se dogoditi. Ali, ta devojka je moja i ukrotiću je kako znam i umem. Samo ti nemoj da mi se mešaš. Nosi se do đavola! – odjednom se razbesneo. – Ili ću te izbušiti mecima. Imam i ja revolver, a imam i ponosa! – Dok je dobro znao da Džekson ne blefira ali, rešio je da zaštititi devojku. – Marijana – obratio joj se – možeš da podeš sa mnom, ako hoćeš. Potrudiću se da ti nađem neki pristojan smeštaj u gradu. Tamo ćeš moći da živiš sa časnim i poštenim ljudima. – Džekson se zacerekao prezrivo. – Ti

nju pitaš, Holideje? Nisam mislio da si tolika budala. – Pusti neka ona kaže – dobacio mu je Dok. Džekson je položio revolver na stranu pored sebe. Mesečina je obasjala metalnu cev. Za ovakvu priliku to je bio više nego miroljubiv gest. – A sada, mister, mislim da će biti dobro da i ti, fini laf i džentlmen, nešto naučiš od probisveta kakav je Džekson. Čudi me kako si uspeo da preživiš. – Dok je ćutao. Znao je dobro šta će biti, ali, svejedno to se nije uklapalo u njegovo shvatanje morala. – Ti izgleda nikada nisi imao posla s ovakvim ženama, a? – opet se nervirao Džekson. – Pa, onda me čuj, mister! One nisu kao one žene koje si ti imao prilike da upознаš u tvom gospodskom društvu. Ne, mister! One su kao psi... što ih više biješ, bolje te slušaju. Jesi li ikada video da je pas napustio svog gospodara zato što ga je ovaj šutnuo?

Dok se ćuteći osvrnuo oko sebe. Nimalo mu se nije dopadala situacija u kojoj se našao. Znao je ako suviše pritisne Džeksona, on može doći na pomisao da ga ukloni s puta. Ovde i u ovakvim okolnostima, šanse mu baš nisu velike. A kakve bi koristi bilo od toga da posle ko zna koliko vremena neko pronađe njegove izbledele kosti. Džekson se nasmejao ponovo. – Hajde, pitaj je još jednom, Holideje – doviknuo mu je izazivački. – Ako bude rekla da hoće da ide s tobom, pustiću je, dajem ti reč. Hajde, pitaj je! – Dok je još ćutao. Čekao je da čuje devojčin odgovor. Ona, međutim, nije ni pisnula. – Ne pravi se naivan. Možda se boji da kaže šta misli – rekao je najzad Dok. – Pa, rekao sam da ću je pustiti. Samo, hoću da je još jednom pitaš. I da je pitaš da li je zaboravila da sam ubio četiri čoveka samo da bih je izvukao iz onog pakla u kome je bila. Pitaj je, pa ćeš videti da

li je zaboravila da sam je hranio i davao joj ono što nikada ranije nije imala. – Dok je pogledao devojkicu koja je ležala mirno, ne pomerajući se. Nije primetio da je bila vezana konopcima, a Džekson je nije mogao stići ako bi skočila i pobegla. Bila je slobodna da pođe... ako je to htela. – Pitaj je – skoro je vikao Džekson – da li više voli da ostane sa mnom ili da pođe s tobom... čovekom ranjenim, za kojeg se zna šta joj može pružiti. Ne zaboravi da je ona svesna da si ti daleko iznad nje... i da joj više odgovara hulja kao što sam ja... Bilo kakav da sam. – Pa, devojkicu? – upitao je Dok. – Čula si? – Odgovora nije bilo. Ipak, Dok je čekao, mada nije želeo da bude umešan između njih dvojice. Nije nimalo sumnjao u Džeksonovu priču o devojkicu prošlosti. Znao je mnogo žena koje su prošle još gori put. Džekson se javio ponovo. – Pa, mislim da ti je jasno... da si već dobio odgovor na svoje pitanje, Holideje. A mislim da ti je takođe jasno da ja neću jahati s tobom. Naši putevi se razilaze. – Onda se razuzdano zacerekao. Osećao je pobedu i uživao je u njoj. – Marijana i ja ćemo poći na plivanje, jer mi se čini da joj smeta miris znoja... a možda će ona ipak uspeti da me bar malo promeni, Holideje.

Dok je ćutao. Tu stvarno nije imalo više šta da se kaže. U izvesnom smislu, Džekson je bio korektan i nije mu se imalo šta zameriti. Videvši da se Holidej koleba, nastavio je. – Ali, ti idi prvi! I, izbij sebi iz glave kojekakve gluposti! Ako ne... zaista bi mi bilo žao da te ubijem. I znaj da ne strepim od tvoga imena. – U tom trenutku, devojkica se odjednom okrenula s mesta. Dok nije bio iznenađen kada je video kako ona bez žurbe ide prema vodi. Džekson se nasmejao i pojavio se iza stene, a onda

je mirno stavio revolver u futrolu i pošao za devojkicom. Pri svetlosti mesečine, Dok je na njegovom licu video osmeh iza koga su, kroz otvorene, usne izvirivali krnjavi zubi. Dok je protrljao bradu, a onda se vratio na mesto gde mu je bio konj. S mukom je osedlao Miga i privezao svoje stvari iza sedla. Trebalo mu je mnogo truda dok nije uzjahao. Sedeći u sedlu, pogledao je prema izvoru. Videvši da mlada žena ne pokazuje nikakvu nameru da pođe s njim, naglo je okrenuo konja i preko prerije se uputio ka brdima.

*

Dva dana kasnije, Dok je pred sobom ugledao ostatak onog što je nekada morala biti velika, dobro uređena rančerska kuća. U tih dva dana, imao je dovoljno vremena da se odmori i posveti pažnju svojoj rani. Nije se žurio. Ponovo je bio onaj stari Dok, slobodan čovek, večna lutalica, čovek koji je mogao i umeo da bude sam. Odavno je prošlo vreme kada je živio u iluzijama. Ništa ga više nije iznenađivalo. Uspeo je da sagleda ljude onakve kakvi jesu, da ih takve prima i da ne očekuje više nego što je možda sam drugima davao. Naučio je da sa rezervom prima spoljni izgled stvari i shvatio je da nije sve onako kako na prvi pogled izgleda. Pod glatkom skramom prividne stvarnosti, umeo je da otkrije njihove želje, motive i naklonosti, i da razluči suštinu od nameštene fasade. Naučio je takođe da treba biti fer, ali i ponosan i živeti po tom geslu, lutao je od mesta do mesta, ali zato nikada nije uzmicao pred nasiljem. Lutao je bez cilja ne tražeći ništa, jer je već prošlo mnogo vremena od trenutka kada je shvatio da je čovek, utoliko više svoj ukoliko je manje skro-

man. Želje su čovekova najveća slabost. Vetar je oštro zavijao kroz ruševine onoga što je nekada bila kuća. Ali, iako zgarište nije bilo veliko, vetar je znao zašto je tako. Taj vetar je duvao danima. Počeo je valjda onog trenutka kada se on odvojio od Džeksona i Marijane i svakako je i poslednja trunčica pepela već davno odneta u daljinu. Ostali su samo krupni komadi i izgorele grede koje vetar nije mogao da pomeri. Dok je priterao konja do zgarišta. Video je jedan stepenik koji nije sav izgoreo, a svakako je vodio na verandu, pa mu je prišao. Ostao je samo taj stepenik. Dok je sjahao i odmakao se korak nazad. Opet je pogledao oko sebe. Stvarno, nigde nije bilo ni trunke pepela. Zato mu je palo na pamet da je požar izbio sigurno pre nekoliko dana, inače bi, dok se približavao, sigurno osetio miris dima. Tim pre što je jahao nasuprot vetru. Obilazio je zgarište i razmišljao. Često je nailazio na ovakve situacije i pitao se koliko će još dugo trajati ovo međusobno nemilosrdno uništavanje ljudi Divljeg zapada. Izgledalo mu je paradoksalno da na tolikom prostranstvu nema mesta za sve i da, umesto da ljude zbližava i udružuje, divljina u njima budi negativne, rušilačke nagone. Pažljivo je pregledao zgarište i onda je shvatio da ne bi bilo nikakvog smisla da se i dalje tu zadržava. Ovde više ništa nije moglo da se učini. Ponovo je prišao svome Migu i baš kada je hteo da uzjaše, metak je fjučnuo i odneo komad tkanine sa ramena njegove jakne. Dok je reagovao munjevito. Revolver mu se odmah našao u ruci. Kleknuo je na zemlju i počeo da se osvrće na sve strane. U prvom trenutku, pomislio je da se to Bo Džekson predomislio i krenuo za njim da mu se osveti što je pokušao da

odvede Marijanu. Međutim, upravo tada se na padini iza zgarišta pojavio jedan jahač. U ruci mu je blistao revolver. To nije bio Bo. Ovaj je bio nešto slabiji i niži.

Sledeći hitac nepoznatog jahača nije prošao tako blizu kao prethodni. Dok je ipak osetio vetar koji ga je udario po licu kada je hitac proleteo pored njega. On je i sam ispalio metak, a onda se, pre nego što je eho pucnja zamro, bacio na konja i okrenuo ga. Još dva pucnja su prošla sasvim blizu. Tek tada je Dok pomislio da je njegov položaj mnogo nezavidniji od položaja njegovog napadača, pa je poterao konja u zaklon gustog žbunja koje je raslo na drugoj strani obronka. Opet je jedan hitac odjeknuo iza njega, ali, on se već našao u gustom grmlju i među drvećem. Bio je u šumi. Veče je počelo da se spušta, i senke su postale duže. Dok je sjahao, a konja je ostavio na maloj čistini među grmljem koje je raslo oko visokog drveća. Onda se vratio do ivice šume i zastao, zaklonjen za jedno veliko stablo. Vladala je savršena tišina. Sem šuštanja lišća iznad njegove glave, nigde nije mogao da vidi nikakav pokret koji bi svedočio o prisustvu tajanstvenog jahača. Pogledao je u nebo. Za vrlo kratko vreme, najviše petnaest minuta, spustiće se noć, i tada za njega neće biti nikakve šanse da otkrije napadača. Doduše, ni napadaču tada neće poći za rukom da otkrije njega. Na tom mestu Dok je ostao sve dok se senke nisu potpuno izdužile i stopile među sobom. Tada je tama zavladala čitavim krajem. Nigde nikoga nije bilo. Dok se vratio svome Migu, uzjahao ga i krenuo. Nije želeo da mnogo razmišlja o malopredšnjem događaju. Čudio se šta je mogao biti povod za napad, ali ga incident nije brinuo mnogo. Pretpostavio je da

je nepoznati jahač bio sa tog imanja i kada ga je video, ko zna šta je pomislio. Ne osvrćući se na usamljenog jahača, Dok je odjahao u noć. Samo bi se, s vremena na vreme, zaustavio da proveri ide li putem kojim je pre njega neko već prolazio, ili je zalutao u bespuće. Uskoro je izašao mesec i sve se videlo kao na dlanu. Po svoj prilici do nekog grada će kad-tad stići. S vremena na vreme je nagonio Miga na usputna uzvišenja, da bi osmotrio put iza sebe, ali, mada je pri svetlosti jasne mesečine mogao da vidi dosta daleko, nije zapazio da ga neko prati.

*

Logor je napravio pored malog potoka, založio vatru i skuvao kafu. U prvom trenutku, tu je želeo da zanoći. Međutim, ni sam nije znao zašto, čim se kafa skuvala, ugasio je vatru i poterao konja milju napred, da bi tu u bezbednosti popio kafu i prenoćio. U stvari, želeo je da bude siguran da niko neće doći privučen mirisom dima. Izlazak sunca ga je zatekao na putu prema jugu. Pripravan na još jedan dug i vreo dan, koji će provesti u jahanju, Dok je bio prilično iznenađen kada se našao na vrhu jednog brdskog prevoja i pod sobom ugledao grad na nešto više od pola milje udaljenosti. Grad je ležao u podnožju brda. Sudeći prema broju zgrada, mogao je imati oko pet stotina stanovnika. Posle dugog vremena, Doku se vratilo dobro raspoloženje. Davno je lepo proveo vreme u nekom gradu. Osmehnulo se kada se setio nekadašnjih prijatnih trenutaka koje je proveo u mnogim gradovima duž granice, kratkotrajnih prijateljstava i dolara koji su mu tako često zveckali u džepovima. Hitro je zavukao ruku u

džep da proveri svoje imovno stanje. Imao je četrdeset i tri dolara. U Paseni, na žalost, nije imao mogućnosti da obnovi svoj fond, ali, i ovo će mu biti dovoljno za prvih nekoliko dana. Kasnije će se snaći. Uvek ima ljudi koji igraju na sreću, iako u realnom životu sreća nije baš česta pojava. Pomislio je da život nije toliko rđav uprkos nesrećnom događaju sa mladim Kolbertom i njegovom braćom i događajima koji su posle toga nastupili. Poterao je konja napred. Mig je spremno krenuo kao da je i sam pozeleo da što pre ostavi za sobom sve ono što su doživeli poslednjih dana. Za samo petnaestak minuta, Dok se našao u glavnoj ulici grada. Upravo je pročitao natpis na železnoj tabli saluna „Stočarski raj“ kojim se pozivaju gosti da malo produže put do drugog kraja grada i navrate, kada je pred njega istupio jedan mladić sa puškom u ruci.

Samo nekoliko kratkih sekundi mladić je stojao tako, nogu široko razmaknutih, dok su mu igrali mišići na obrazima. Mrko je odmerio Doka. Onda je progovorio vrlo tiho, kao da je time želeo da da naročiti značaj svojim rečima. – Znao sam da ćeš proći ovuda – rekao je. Dok je primetio da je mladić čvrsto stegao kundak puške. I, video je, takođe, blesak mržnje u mladićevom pogledu. Bilo je i suviše kasno za razgovor. Imao je prilike da vidi ovakve situacije i uvek su se završavale tragično. Prvi metak je skoro očešao Doka po vratu, kada se naglo okrenuo u stranu. Drugi je pogodio jabuku njegovog sedla. Onda je Dokov revolver izleteo iz futrole. Metak je pogodio mladića u rame i odbacio ga na zid kuće. Mladić je opsovao. Dok je još jednom opalio i mladićeva puška je odletela u stranu. Mladić je pogledao revolver, a onda Doka, pre nego što se bacio napred da

dohvati pušku. Dok je opalio ponovo. Metak je podigao oblak prašine tačno pored mladićevih ispruženih šaka. – Ostavi to, momče – rekao je Dok lede-nim glasom. Mladić je podigao glavu. Na licu mu je još uvek bila urezana mržnja, ali, sada je počeo da se pojav-ljuje i strah. Ipak, tvrdoglavo je rekao. – Ti si to bio! Sasvim jasno sam te video. Vratio si se na zgarište po svoju mamuzu. Ubiću te... – Nikoga ti nećeš ubiti, momče – rekao je Dok mirno. – Nećeš dok su karte u mojim rukama. Sada se smiri i reci mi zašto želiš da mi izbušiš kožu?

Mladić je ponovo pogledao svoju pušku koja je ležala na zemlji a lice mu se zgrčilo. Podigao je glavu i jedva za-držao suze kada je progovorio. – Ubio si mi oca i brata Larija. Video sam te kada si se vratio... – Na zgarište? – upi-tao je Dok. – Znaš ti dobro, prokleti ubico! – planuo je mladić ne usuđujući se više da posegne za puškom. Dok je odmahnuo glavom, a onda se okrenuo i počeo da posmatra gomilu koja se okupila na trotoaru. Odahnuo je s olak-šanjem kada je primetio kako se kroz gomilu probija jedan krupan čovek na čijim grudima je blistala metalna zvez-da. Za samo nekoliko trenutaka, šerif se našao između mladića i Doka. – Šta se ovde događa? – upitao je šerif odme-rivši Doka, a onda se okrenuo njegovom nesuđenom ubici. Bio je namršten dok je govorio. Šerif je bio nešto niži od Doka, ali je zato bio snažno građen, mada se videlo da je već počeo da se goji. Odelo na njemu delovalo je neka-ko neuredno. Ipak, po nečemu što je izbijalo iz čitave njegove ličnosti, videlo se da je taj čovek sposoban da se stara o stvarima koje su mu poverene. – Šta se događa? – ponovio je Dok. – Pa, še-rife, i meni bi bilo drago da to saznam.

Ispružio je ruku sa revolverom i poka-zao na mladića koji je bio naslonjen na zid. Mladić se rukom držao za ranjeno rame koje je krvarilo i užarenim očima gledao Doka. – Neka on priča – rekao je na kraju. Šerif se okrenuo mladiću. – Pa, Luk? – Mladić je prvo prešao pog-ledom po ljudima koji su se okupili, a onda je pogled zadržao na pušci u pra-šini. – On je ubio mog oca, šerife Mar-tine – procedio je. – I Larija! Ne bi tre-balo da se mešate u ovo. Želim da ga ubijem, ja, lično! Taj prokleti smrdlivi ubica nije zaslužio da dobije bilo čiju pomoć u ovom gradu. On ubija s leđa! – Šerif je pogledao Doka. Nekoliko trenutaka je posmatrao kao da ga proce-njuje. – Šta vi kažete na to, mister? – upitao je. – Bojim se da je momak po-mešao stvari, šerife – odgovorio je Dok – i to ih je đavolski pomešao. – Kako to mislite? I kako ste se vas dvojica uopšte sreli?

– Jahao sam svojim putem i gledao svoja posla, kada sam naišao na zga-rište jedne kuće. Naravno, prišao sam. Pomislio sam da je možda nekome pot-rebna neka pomoć. Međutim, tamo nije bilo nikoga, a kada sam već hteo da po-đem, pojavio se jedan jahač i počeo da puca u mene. Nisam znao šta se doga-đa, a pošto momku nije uspelo da me pogodi, nastavio sam put i došao u grad. – Pobegao si, proklet bio! – pla-nuo je mladić i izazivački krenuo pre-ma Dokovom konju. Spustio je ruku sa ranjenog levog ramena i stisnuo pes-nice, spremne za tuču. Lice mu je buk-nulo. – Ja nemam običaj da bežim, deč-ko – rekao je Dok. – Mirno sam nasta-vio put jer sam mislio da si pogrešio što si me napao, i da ćeš to shvatiti. Na ovaj grad sam slučajno naišao, i rešio da uđem. Mislim da bi bilo najbolje da izneseš svoju priču iz početka i da se

zadržavaš samo na činjenicama. Ova-ko, ja nemam pojma o čemu govoriš. – Mladićevo lice se smrklo. – U redu, dobićeš činjenice – planuo je mladić. – Došao sam kući i zatekao oca i brata mrtve. Kuća je bila spaljena. – Dečak je zašao, jer mu je grč jada stegao grlo. Videlo se da se trudi da savlada svoje uzbuđenje, ali, tuga u njemu bila je jača. – Bilo je tragova konja, ali sam ih izgubio, pošto su prešli preko jednog kamenitog terena, nedaleko od kuće. Vratio sam se, sahranio oca i brata, a onda sam čekao. – Dva dana? – upitao je Dok hladno. Mladić je nabrao čelo. Stojao je nekoliko trenutaka i napregnuto razmišljao o nečemu. Odjednom mu je lice sinulo i okrenuo se šerifu. – Evo vam dokaza, šerife. Sasvim tačno, pogodio je vreme. „Dva dana“ pitao je. Tačno toliko vremena sam proveo čekajući da se vrati. Znao sam da će doći... zbog ovoga! – Luk je zavlakao ruku u džep i izvukao mamuzu. Pokazao ju je šerifu. Nastavio je korak bliže Doku i blistajući od zadovoljstva podigao mamuzu u vazduh da su svi mogli da je vide. Lice mu je sijalo od pobedničkog oduševljenja kada je nastavio. – Vratio se kada je shvatio da je izgubio jednu mamuzu – govorio je pobedonosno. – Ali, ja sam je video na vreme. Znao sam da će ubica doći po nju. I, bilo je tako. Video sam ga kako čeprka po zgarištu. Očigledno, tražio je... – Luk je odjednom izgubio kontrolu nad sobom i poleteo napred. Međutim, šerif je bio brži. Uhvatio je momka za ruku i okrenuo ga prema sebi.

– Možda je to sve tako, Luk – rekao je. – Ali, možda i nije. Sada se smiri i pokušaj malo da se kontrolišeš. Ja ću se pobrinuti za ovo. I, nemoj ponovo da pokušavaš nešto na svoju ruku, inače ćeš imati prilike da od mene dobiješ

prilično neprijatno objašnjenje o tome ko, u stvari, održava red i mir u ovom gradu. – Luk se odmakao od šerifa, ali je i dalje besno posmatrao Doka. Šerif se sagnuo i podigao mladićevo pušku, a onda se okrenuo Doku i pružio ruku. – I vaš revolver, stranče – rekao je. – Onda ćemo otići do moje kancelarije da raščistimo ovu stvar. Savetujem vam da pođete mirno sa mnom. Do sada još nemam ništa protiv vas i ništa vam se neće dogoditi ako vaša priča bude istinita... ili, bar dovoljno ubedljiva. – Nekoliko trenutaka, Dok je odmeravao predstavnika zakona. Onda je primetio da se gomila sve više zbija, i da nema smisla protiviti se. Bez reči je spustio revolver u šerifovu šaku. Šerif je zadovoljno klimnuo glavom, a onda je polako Luku da pođe napred. Kada se mladić okrenuo bez protivljenja, šerif se obratio okupljenim ljudima. – Hajdete, građani, vratite se svojim poslovima. Nema smisla da stojite ovde i samo mi smetate da obavljam svoj posao. Hajde, razidite se. – Dok je posmatrao ljude oko sebe. Sve su to bila lica ista onakva kakva je viđao u svakom drugom gradu kroz koji je prolazio. Kauboji, trgovci, nekoliko staraca koji su ličili na trapere, građani i poslovni ljudi. Grupi se priključilo i nekoliko žena. Bile su to sredovečne, po licima im se videlo da su radoznale torokuše, pomislio je Dok. Samo one su tako dokone i radoznale. Kada su ljudi počeli da se razilaze, Dok je okrenuo konja i pojahao pored šerifa Martina.

Do zgrade u kojoj su bili zatvor i šerifova kancelarija, bilo je nekih stotinaakardi. Od ostalog dela grada, zatvor je razdvajala široka, mnogim kopitama izgažena ulica. Na kraju ulice, Dok je primetio javnu štalu. Sjahao je u senci nadstrešnice zatvora i privezao konja

za prečku, a onda je ušao u šerifovu kancelariju, ispred šerifa i Luka. Šerif je prišao izgrebanom stolu prepunom hartije i seo na ivicu njegove ploče. Položio je pušku i Dokov revolver jedno pored drugog i pažljivo ih odmerio. Dok je video kako se šerifu u očima pojavila zainteresovanost dok je posmatrao njegov dobro podmazani niklovani revolver sa drškom od slonovače i Lukovu staru pušku koja je verovatno poticala još iz vremena ratovanja s Indijancima. Onda je šerif glasno uzdahnuo i ponovo se namrštio. Ovlaš je pogledao Luka, a zatim je pogled zadržao na Doku. – Ne dozvoljavam da u mom gradu – rekao je i zastao kao da je želeo da vidi efekat svojih reči – ljudi svoje probleme rešavaju na način koji je suprotan zakonu. To govorim za dobro obojice. – Luk se nervozno premestio s noge na nogu, a Dok se nije ni pomerio s mesta. – Ti si rekao šta si imao da kažeš, Luk – kazao je šerif. – Odsada pa nadalje, momče, želim da držiš jezik za zubima, i da dozvoliš da ja vodim stvar... na svoj način. – Očigledno zadovoljan onim što je rekao, okrenuo se Doku. – Kako se zovete, mister? – upitao je. – Dok Holidej. – Šerif ničim nije pokazao da je znao za to ime, što je Doku sada bilo prijatno. – Odakle dolazite, Holideje? – nastavio je šerif sa postavljanjem pitanja. – Sa severa, šerife. – Po odeći bih rekao da ste... Hm... ne bih znao tačno reći šta. Gore džentlmen, dole kauboj. Takvu kombinaciju još nisam video. – Kombinacija je privremena dok ne dođem do novog odela – rekao je Dok, smatrajući da je šerif tako zaključio, najverovatnije zbog pantalona koje mu je dao Džekson. Šerif je promrmljao nešto za sebe i kratko klimnuo glavom. – A, sada lutate... onako? – tako je, šerife. – Kako objašnjavate svoju iz-

javu u onoj paljevini? – Dok ga je pogledao upitno. – Mislim, ono što ste znali da je kuća spaljena pre dva dana? – objasnio je šerif.

– A to – rekao je Dok mirno, isto kao što je i Martin postavljao pitanja. – Pa, kada sam ja stigao tamo, nije bilo pepela. Vetar je odneo i poslednju trunku. Ja sam to video još iz daljine, ali, kada sam prišao kući, sjahao sam da proverim. Opipao sam zemljište i bilo je hladno. Pretpostavljam da me je tada mladić video i pomislio da tražim mamuzu. Dok je podigao nogu i pokazao čizme. Nikada ne nosim mamuze, kao što i sami možete da vidite – rekao je. – To muči životinju. – Luk je planuo besno. – Mogao si drugu da baciš, mister! Proklet bio zbog ovoga što si učinio. Nismo mi budale, kada nisi pronašao izgubljen mamuzu, bacio si i drugu. Do đavola, ne pada mi na pamet da ti verujem... – Mamuze ostavljaju tragove na čizmama, dečko – rekao je Dok ne obazirući se na mladićeve psovke. – Na mojim čizmama nema drugih tragova sem prašine. Evo, pogledaj. A ovo nisu nove čizme, što takođe možeš da vidiš. Nosim ih prilično dugo. – Luk se namrštio. Sagnuo se i osmotrio petu Dokove čizme. Sumnjičavo je odmahnuo glavom. – To nije dokaz – rekao je. – Ja sam video kako se oprezno osvrćeš oko sebe. Kada si se pojavio na čistini pred kućom... kao da se plašiš nečega... da očekuješ nešto... – Navika – odvratio je Dok i obratio se šerifu. – Pre nekoliko dana sam logorovao sa čovekom po imenu Džekson. Bo Džekson. To je bilo u maloj oazi pored... pored potocića. On je bio u društvu jedne devojke. Otišao sam od njih i ostavio ih same... Sledećeg dana sam jahao lagano – nastavio je. – Nisam znao šta je preda mnom niti sam očekivao da

naiđem brzo na neki grad. Tako sam naišao na spaljeni ranč, a nešto kasnije i na vaš grad. Sada, pošto sam čuo šta se dogodilo ovom mladiću, hoću da vam kažem da nemam ništa protiv njega. Naravno, ako se bude urazumio i shvatio da ne može optuživati nekoga tek tako. – Na Dokove reči, šerif je odgovorio sleganjem ramena, a onda se uspravio i pogledao Luka. Bilo je sasvim jasno da mladić još nije ubeđen. Stojao je čvrsto stisnutih pesnica i košulje krvave do pojasa, a ipak, ni na koji način nije pokazivao da oseća ranu na ramenu, gde ga je pogodio Dokov metak.

– Luk – obratio se šerif mladiću i to nekako neobično tiho. – Izgleda da si pogrešio u nekoliko stvari. Holidej kaže da je logorovao sa jednim čovekom i ženom. Morao je biti na putu u vreme kada je spaljen ranč tvoga oca. – Kakav prokleti čovek i žena, šerife? – planuo je Luk. – Ovde ne vidim nikog drugog a tamo, na našem ranču, Holidej se okretao proketo oprezno kao što sam vam već rekao. Sve... sve što smo imali, nestalo je! Svi konji, goveda, svinje i... – Jesi li video Holideja da tera neku od tih životinja, Luk? – Šerif se više nije ni trudio da pokaže saosećanje sa mladićem. Luk je stegao usne i začutao. Bio je smrknut, ali, nije odgovorio na šerifovo pitanje. – Bez nekih čvršćih dokaza ne možemo čoveka optužiti, sinko. Zato ti savetujem da poveruješ Holideju. Ako nastaviš da stvarаш probleme, a u gradu se uskoro pojavi čovek s kojim je Holidej logorovao, ispašćeš velika budala, i čovek koji remeti mir i red. Valjda ti je to jasno? – Začutao je, digao se od stola i malo bolje namestio opasač sa revolverom. – Osim toga, znaš vrlo dobro šta se događa s onima koji krše moja pravi-

la. Prema tome, biće najbolje da pripažiš šta radiš. Idi kod doktora, neka ti pogleda tu ranu. Onda se vrati na imanje i sredi tamo ako ima šta da se sredi.

Luk je izgledao kao da će svakog trenutka zaplakati. Šerif mu je tada prišao i stao pored njega, a na licu mu se čitalo saosećanje. – Shvatam da si doživeo težak udarac, sinko – počeo je šerif – ali, niko nije u stanju da vrati vreme unazad. Što je bilo, bilo je – slegnuo je ramenima. – Život je još pred tobom. – Luk se ugrizao za donju usnu i progundao nešto tiho. Onda je pogledao Holideja i rekao. – Ja nisam kazao da je ovo kraj, Holideje. Moram još neke stvari da proverim. Bilo je mnogo tragova i svi su vodili u pravcu iz kojeg si ti dojahao. Do đavola, nije mi važno ni ako imaš čitavu bandu uz sebe. Proveravaću sve dok ne dobijem prave odgovore. Zatim ću pojahati krvavim putem, mister. A vi i svako drugi ko je umešan u ovo, imaće da plati. Tata je bio star, a Lari nije umeo da se služi revolverom kao ja. Pobijeni su, i sve je opljačkano...

Šerif je podigao ruku i spustio je mladiću na nepovređeno rame. – Nema smisla da se ponovo vraćaš na sve to, Luk. Kreni svojim putem i budi zahvalan mister Holideju što nije upotrebio svoj revolver na drugačiji način. – Značajno je pogledao Doka, kao da je hteo da kaže da ga je dobro procenio i da stvarno misli da Dok nije slučajno metkom očešao mladića po ramenu. Na njemu se videlo da je bio ubeđen da je Dok to mogo da reši i na drugi način. – Doktor Sekomb je u gradu – rekao je zatim Luku. – Zato, odmah idi do njega. Posle toga, ako ti još nešto padne na pamet u vezi događaja na ranču, dođi da o tome razgovaraš sa mnom... veruj, da dvojica uvek mogu više da smisle od

jednog. – Luk se okrenuo i izašao iz kancelarije. Na trotoaru je zastao da pogleda Dokovog konja. Da li je iz toga nešto saznao ili ne, ničim nije pokazao. Uskoro je nestao sa vidika. Dok je pružio ruku da uzme svoj „linkoln“ ali je šerif odmahnuo glavom. – Ne tako brzo, mister Holideje. Ja sa vama još nisam završio... Šta ima još? – upitao je Dok koga je noga počela da boli. – Da vam dam savet – rekao je šerif, uzimajući sa stola Dokov revolver i odmeravajući mu težinu. U očima mu je zaigrao plamičak neskrivenog interesovanja. – Prvo bi trebalo da znate šta mislim o vama – rekao je. – Na mene niste ostavili utisak običnog skitnice. Odelo ne može da me zavara. Još nemam određeno mišljenje o vama, ali, mislim da ste čovek koji čvrsto stoji na svojim nogama... koji ne dozvoljava da ga uhvati panika. A po načinu na koji održavate svoj revolver, ne bih rekao da ste nevešti u baratanju s njim.

– Pa? – upitao je Dok. – Pa, biće da ste malo bolji od običnog skitnice – nacerio se šerif, ali se brzo uozbiljio. – Čini mi se da tačno znate šta želite i šta treba da uradite da biste to dobili. – Zar me je tako lako pročitati, šerife – podsmehnuo se Dok. – Prvo me saslušajte, Holideje – rekao je Martin ledenim tonom. – I to, dobro saslušajte. – Krupni šerif počeo je da korača po prostori, a njegove teške čizme su odzvanjale po drvenom podu kancelarije. Konačno je zastao kraj vrata i nastavio zamišljeno. – Imate dobar revolver, Holideje, i verovatno dobro znate da ga upotrebite. Ne izgledate kao čovek koji se u životu mnogo bavio teškim poslovima. Pre mi ličite na nekoga ko je navikao na lagodan život. – Ponovo je začutao i stavio prst na usne, kao da o nečemu duboko razmišlja. – Kažem

vam otvoreno da ću dobro paziti na vas, mister. – Zašto, šerife? – Zato što je ovo miran grad i ja ga vodim kako smatram da je najbolje za sve nas ovde. – Nemam ništa protiv toga. – I ne savetujem vam. Zato se potrudite da ni na koji način ne kvarite ovaj mir, inače ćete imati prilike da vidite da umem da budem i mnogo oštrij nego što sam bio sa ovim dečakom malo pre. – Čuo sam vas, šerife – rekao je Dok. Onda je uzeo opasač i zakopčao ga oko pojasa. Šerif mu je dodao revolver i nije se potrudio ni da se pomeri kada je Dok prošao pored njega i stupio na trotoar ispred kuće. Tada se Dok okrenuo i pogledao šerifa pravo u oči i rekao sasvim mirno. – Ono što sam rekao, istina je. Ja ne tražim neprilike, šerife. Imam trenutno svojih problema i poslova... Pre svega moram da potražim lekara. A vama, hvala na savetu, mada nisam mislio da se ponašam drukčije. – Nema na čemu, Holideje. To je moj posao i ja ga obavljam što mogu bolje – glasio je šerifov odgovor. Ne rekavši više ni reč, šerif se okrenuo prema stalku sa puškama kao da ga je odjednom tamo nešto zainteresovalo. Dok je prišao svome Migu i uzjahao ga.

*

– Mister Holidej? – Dok se okrenuo od šanka i ugledao stasitog čoveka koji mu je stojao s desne strane leđa. Bio je skoro iznenađen pogledom njegovih vodnjikavosvetlih očiju, koje su ga mirno posmatrale. Prilično grubo lice tog čoveka bilo je daleko od toga da bude dopadljivo. Naprotiv, sasvim se slagalo sa nečim prostačkim u njegovom glasu, što je nateralo Doka da se okrene onako brzo. Tom nesimpatičnom izgledu ovog čoveka, možda su dopri-

nela i usta koja su bila prevelika, i malo opuštena naniže u uglovima, što je njegovom licu davalo ciničan ili čak svirep izraz. Čovek je bio elegantno odeven. Odelo mu je bilo sasvim novo i odlično sašiveno. Nije nosio revolver. – Izvolite, mister? – rekao je Dok. – Ja sam Džud Kovli, Holideje – rekao je čovek bez ikakvog ustručavanja. Video sam vas malopre kada ste ujahali u grad, i impresionirao me je način na koji ste izašli na kraj s onim dečakom. – Da? Zbog čega? – Pa, eto... neki nervozniji čovek bi mogao da ga ubije, a ja ne volim da razgovaram sa takvima. – Dok je srknuo svoj brendi, a onda je dopunio čašu iz boce koja je bila pred njim na šanku. Kovli je nastavio. – Razgovarao sam sa šerifom Martinom. On mi je rekao da biste možda hteli da se prihvatite nekog posla. – Možda. – Dosta neodređen odgovor za čoveka koji je došao u stočarski grad, a nema baš mnogo novca. – Dok se lećnuo. Nije voleo da neko tako razgovara s njim, a najmanje ovakav sitni parajlija kao Kovli. Ali, morao je priznati da ni Kovli nije mogao biti oduševljen njegovim izgledom. Kaubojske pantalone i gospodski, ali pocepan i zgužvan sako, nikako nisu bili potvrda za dobrostojećeg džentlmena. Njegova ljutnja je splasnula, i on se odlučio da stupi u razgovor sa čovekom koji mu se inače nije dopadao. Uostalom, trebalo je doznati nešto o ljudima u tom gradu, a najbolji način za to bio je razgovor. – Kako se uzme – rekao je. – Sve zavisi... – Od čega, na primer? – zapitao je Kovli. – Kakav posao, ko ga nudi, za koje vreme i slično. – A plata? – Razume se da za ljude od klase i plata mora biti vrlo visoka – rekao je Dok. – Zavisi naravno i od toga kakav je posao u pitanju. – Dok je govorio, Dok je pota-

jno odmeravao svoga sagovornika. Bio je dovoljan samo jedan pogled, pa da zapazi jedan detalj na njemu, detalj vrlo upadljiv. Primetio je da Kovli drži desnu ruku ispod svog elegantnog kaputa, dok mu je leva visila pored tela.

Kovli je primetio taj Dokov pogled i uozbiljio se. – Ja gajim goveda, mister – rekao je. – Po mom računu, za izvesno vreme ću moći da snabdevam govedima hiljade ljudi. Naravno, za takve planove potrebno je da se ispune mnogi uslovi. – Recimo šta? – Pa... recimo... da bih mogao da odgajam toliko goveda, potrebno mi je mnogo zemlje... Ovaj, hoću da kažem – dodao je brzo – da bi se radilo o velikom imanju, potrebno je mnogo radnika... ljudi sposobnih da valjano obave svoj posao. A da bi... – Govedarstvo nije moje zanimanje, Kovli – rekao je Dok trudeći se da nenametljivo da naročiti značaj svojim rečima. – Nismo se razumeli, Holideje – požurio je da objasni svoju nameru Kovli. – Nisam mislio da radite kao kauboj, znam da to vama ne bi odgovaralo. Vaša dužnost bi bila da... da pazite da moji interesi ne budu oštećeni. Drugim rečima, da budete moja desna ruka – Dokovo lice je ostalo zagonetno kao u sfinge. – To mi liči na ulogu psa čuvara. – To je i suviše grub izraz, ne bih voleo da ga upotrebite kada govorite o mojoj ponudi. – Ali, mislim da u suštini odgovara – nastavio je Dok hladno. – Nevolja je u tome što pas čuvar ponekad treba da ujede... A, ja ujedam samo onda kada su u pitanju važnije stvari od nečije stoke. Tačnije rečeno, revolver koristim samo onda kada mislim da je to moralno i neophodno. – Kovli je klimnuo glavom. – Šteta! Voleo bih da vas imam na mom platnom spisku. Svaki čovek mi je dragocen, a pogotovu takav čovek kao što

ste vi. Ljude od vrednosti nije lako naći. – Po čemu mislite da sam ja čovek od vrednosti? – zapitao je Dok.

– Ne brinite, mister. Ja se obično ne varam u ljudima, a sem toga, ja čoveku dam priliku da vidim da li je moj sud o njemu bio ispravan. Ako se ispostavi da nisam bio u pravu, ne gubim vreme da bih saslušao izgovore. – Dok je klimnuo glavom i lagano srkutao piće, gledajući Kovlija preko ruba čaše. – Pogrešnog čoveka ne zadržavam na svom imanju, ali, pravom čoveku dobro plaćam. – To je okej – rekao je Dok tek da nešto kaže. – Taj princip mora dati rezultate – Znači, niste zainteresovani za saradnju? – pitao je Kovli ponovo. Dok je slegnuo ramenima. – Kao što sam rekao. – Dobro, nema ljutnje – nasmejao se Kovli. – Ipak, nešto bih vam predložio. Razmislite. – Videvši da Dok odmahuje glavom, požurio je da doda. – Treba bolje da se upoznamo, pa tek onda odlučite. – Eto, baš sada se nekoliko mojih ljudi sprema da napusti grad. Radiće u brdima, južno odavde. Možda desetak dana. Treba da sakupe rasturena goveda. Mogli biste da pođete s njima. Tamo ćete imati prilike da se upoznate i s ostalim mojim ljudima i kada se vratite... ja se nadam... da ćete moći da mi date definitivan odgovor. – Dok se osmehnuo krajičkom usana. – Ne verujem da ću se predomisli. – Svejedno, moja ponuda i dalje stoji. Ako se ipak predomislite, možemo sklopiti ugovor na godinu dana. Treba li vam novac? – Ne, zasa-da sam dovoljno snabdeven – rekao je Dok u želji da skрати razgovor. – U redu. Noćas se dobro odmorite, a sutra ujutru, ako se odlučite, možete da se nadete s mojim momcima ispred štale. Oko šest ujutru. – Kovli se okrenuo i polako pošao dalje niz šank. Tek tada

je desnu ruku izvukao ispod kaputa. Ruka je bila u rukavici. Idući duž šanka uzvraćao je na pozdrave građana i kauboja. Po svemu sudeći, on je bio ličnost koja je uživala poštovanje u gradu. Kovli je taman hteo da gurne pokretna vrata saluna, kada su se ova otvorila i jedan gologlav čovek je uleteo unutra. Naleteo je na Kovlija, koji se za trenutak namrštitio, a zatim ispružio ruku i osmehnuo se.

– Polako, Pevite – rekao je smešeći se. – Nije potrebno ići kao glavom o zid. Siguran sam da se ne događa ništa tako strašno da bi morao tako da juriš i rušiš ljude pred sobom. – Dok je primetio kako se Pevitovo lice, u trenutku, zgrčilo, a onda je promrmljao izvinjenje i lagano nastavio duž šanka. Onda je Dok opet pogledao za Kovlijem. Zainteresovao ga je onaj čudan Kovlijev osmeh samopouzdanja i sigurnosti, koji mu je stalno lebdeo na licu. A kada se Kovli vratio i pošao za Pevitom duž šanka, Dok je kao slučajno napravio nekoliko koraka kako bi prišao bliže i mogao da čuje šta govore. Barmen uopšte nije obraćao pažnju na Pevita, sve dok nije video da se Džud Kovli približava. Tada im je prišao žurno. Kovli je spustio metalni novac na šank. Dao je znak barmenu da Pevitu naspe piće, ali, ovaj je odbio. Izvadio je svoj novac i upitao barmena. – Da li je Luk Pasan bio ovde, Holse? – Hols je odmahnuo glavom i pogledao u Kovlija koji mu je dao znak da se odmakne. Tada se Pevit okrenuo Kovliju i nagnuo se malo napred da ga bolje čuje. – Barmen možda zaista nije video Luka, Pevite – rekao je Kovli – ali, ja sam ga malopre video. Samo, on se neće dugo zadržavati ovde. Video je da je napravio budalu od sebe. Nego, po tvom ponašanju rekao bih da te muči nešto

ozbiljno. Jesam li u pravu? – Pevit ga je pogledao s izrazom nedoumice na licu. – Video sam da je njegov ranč spaljen. A video sam i dva sveža groba na kojima su krstovi s imenima njegovog oca i brata. Sva stoka je nestala. Dojahao sam ovamo da saznam šta se dogodilo? – Dobrosusedsko interesovanje? – upitao je Kovli. Pevit je klimnuo glavom. – Zar to nije razumljivo? Bio sam u brdima da spremim nešto drva za zimu. Uspeo sam da ubijem nešto divljači, pa sam pošao do Tobija Pasana da ga pitam da li je uspeo da se snabde jelenskim mesom.

Dok je posmatrao Pevita, uveren da je njegova zabrinutost iskrena, Pevit mu se dopao na prvi pogled. Sa svojim grubim izgledom i svojim starim odelom koje je izgledalo još starije, jer je stojao pored elegantnog Kovlija, videlo se da je čovek koji je naučio da svojim rukama stvori sve što mu treba. A, potrebe su mu očigledno bile skromne. – Tob i Lari Pasan su poginuli, a Luk ih je sahranio – rekao je Kovli. – Luk je posle toga došao u grad, sav proključao od besa, ali, šerif ga je smirio i rekao mu da ide kući. Znaš li nešto što bi moglo da bude od pomoći šerifu? – Pevit je odmahnuo glavom. Ne, ne znam ništa. Možda Luk zna ko je to uradio? – Optužio je jednog stranca, ali, ništa nije mogao da dokaže. Sada je sigurno već na putu za svoj ranč. Možda je krenuo da potraži još neke tragove i dokaze. – Jadni mladić – uzdahnuo je Pevit. – Pošto si njegov susjed, savetujem ti da pođeš s njim i da ga sprečiš da ne napravi neku glupost. Ubeđen sam da će oni, koji su to uradili, biti uhvaćeni. I sam znaš da niko ne bi želeo da se dečak uvali u neku nepriliku... u veću nevolju od ove u kojoj se našao. Mislím da se slažeš sa

mnom? – Pevit je olabavio vratnu ramu i počeo da je zbunjeno gužva u prstima. Zatim se okrenuo i bez ijedne reči prošao pored Kovlija. Međutim, Kovli ga je uhvatio za ruku, a kada se Pevit okrenuo i kada su im se pogledi sreli, rekao je mirno. – Ako dođe do nekih neprilika tamo, Pevite, nemoj oklevati da se obratiš meni za pomoć. Ja imam prilično sposobnih ljudi na svom platnom spisku, i uprkos činjenici što je moje lično mišljenje da ova teritorija postaje i suviše velika za male rančere, uvek sam spreman da pomognem. Možda se opet vraćaju oni dani kada se mnogo pucalo duž granice... ali, ja mislim da niko nema prava da maltretira bilo koga. – Pevit je izgledao zabrinut. Nervozno je liznuo usne i zapitao Kovlija. – Čini mi se da Luk misli da su to neki pljačkaši? Da li je tako rekao?

Kovli je odmahnuo glavom. – On ne zna šta se dogodilo. Izgleda da to ne zna niko. Šerif Martin će ujutru krenuti da ispita teren, ali ja lično sumnjam da može da učini bilo šta. Kuća je spaljena... sva stoka je oterana, kako si mi i sam rekao. Prema tome, očigledno je u pitanju pljačka koju su izveli napadači za koje prava čoveka ne znače ništa. Ako se sećaš, uvek sam govorio da je mali čovek nesposoban da se održi. Ne može sam. – Pevit je tiho promrmljao, zahvalio se Kovliju na njegovoj spremnosti da pruži pomoć i požurio napolje. Kovli ga je posmatrao dok je izlazio, uzdahnuo je duboko a onda je i sam krenuo na ulicu. Dok se nemirnim koracima primakao prozoru saluna. Stojao je naslonjen na zid i srkutao piće. Posmatrao je Pevita kako prilazi kolima koja su ga čekala na drugoj strani ulice. Na kolima je, sa svetlim šalom ogrnutim oko vitkih ramena, se-

dela je mlada žena, očigledno zabrinuta. Bila je to prava lepotica. Dok je video mnogo žena, ali sada nije mogao da se seti da je poslednjih godina video lepšu od ove. Kada se Pevit popeo u kola, žena se okrenula da bolje čuje šta joj Pevit užurbano govori. Bacila je radoznali pogled preko ulice, prema šlunu, a Pevit je uhvatio uzde i poterao konja. Dok je skrenuo pogled na Džuda Kovlija i šerifa Martina, koji su išli ulicom, jedan drugom u susret. Na Kovlijevom licu pojavio se ponovo izraz samopouzdanja... i, možda nekog potajnog zadovoljstva. Predstavnik zakona i rančer Kovli su krenuli zajedno. Dok je ponovo obratio pažnju na kola. Zapazio je da nijedan od njih nije pogledao ženu na kolima, a ona je međutim sedela okrenuta tako da je gledala prema ramena, ne bi li što duže zadržala pogled na Kovliju i šerifu. Dok je prišao šanku. Tamo je još uvek bila njegova boca. Napunio je čašu i u trenutku kada je uhvatio barmenovu pažnju, nagnuo se preko šanka. Prepostavljao je da će šanker biti uzdržan, ali, ipak hteo je da pokuša. – Šta može da se kaže o Kovliju, Holse? – upitao je.

Debeli Hols, šištavog daha i crvenog nosa, koji je govorio da barmen troši svoju robu bar toliko koliko i njegovi gosti, zagundao je iznenađeno. – Kako to misliš i ko si ti da se za to interesuješ? – breкнуo se i Dok je zaključio da je to način da izbegne odgovor. – Zovem se Holidej i maločas sam se upoznao s njim – rekao je Dok da bi smirio barmena. – Hteo sam samo nešto da saznam o čoveku koji me zanima. Ima li ovde još nekog od njegovih ljudi? – Hols je još jednom presekao Doka pogledom, a onda mu je pokazao na grupu kauboja za jednim stolom u zadnjem delu saluna. – Ako želiš da se ras-

pituješ za Kovlija, mister, obrati se Redu Danku. To je onaj što drži bocu u ruci. Samo, pazi da ne budeš i suviše radoznao. Novi čovek mora da zasluži svoje mesto u ovom gradu. – To ne mora da važi za svakoga. Ima ljudi koji svuda imaju svoje mesto, zapamti to debeljko – rekao je Dok i u očima mu je blesnuo sivoplavi preteći sjaj. – A sada još nešto. Gde ovde ima krojač? – Krojač? – začudio se barmen, jer je šivenje odela vezivao samo za bogate poslovne ljude i zato se njegovo mišljenje o Doku počelo menjati. – Ima jedan u trećoj kući odavde, ali, skup je. – To je već moja briga – odgovorio je Dok i uputio se preko prostorije. Nešto je u njemu govorilo da će ovih nekoliko koraka biti sudbonosniji nego mnoga putovanja do sada. To osećanje ga nikada nije prevarilo, mada nije mogao znati otkuda dolazi. Odjednom se prisetio da nema nikakvog razloga da se raspituje za Kovlija, a ipak je pošao da učini baš to. To je značilo da se meša u nešto što ga se nije ticalo, i što mu je moglo doneti samo glavobolju. Ni na kraj pameti mu nije bilo da prihvati posao kod Kovlija, a ipak, hteo je da zna više o njenu. Osmehnulo se u sebi i prišao stolu za kojim su sedeli kauboiji. Izvadio je novac i zapitao. – Ima li mesta za još jednog? – Iznad podignute boce sa viskijem, Doka je pogledao Red Dank. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da ga dobro odmeri, a onda je rekao jednostavno. – Uslovi su dolar za početak i bez limita. – Mora da Kovli dobro plaća – promrmljao je Dok i privukao stolicu za sebe. Odbrojao je dvadeset dolara i nastavio. – Nadam se da plaća bolje nego gazde za koje sam čuo da cede snagu kaubojima za smešno male pare. Uostalom, vi to najbolje znate.

– Video sam da si razgovarao sa Kovlijem. Jesi li potpisao ugovor s njim? – zapitao je Red Dank. – Ne, ali razgovarali smo o tome. – Pa, šta, na čemu je ostalo? – Dvouvim se. Ponuda važi, ali, još ću videti. Možda ću sutra ujutru poći. Kovli mi reče da jedna grupa njegovih kauboja jaše sutra ujutru. Jeste li to vi? – Dank je razmenio nekoliko reči sa dvojicom svojih saigrača i klimnuo glavom. Onda je prihvatio paket karata i počeo da ih meša spretnim pokretima. – Verovatno ćeš jahati sa nama – odgovorio je Red tek sada. – Mi smo jedini ovde koji rade za mister Kovlija. – Onda je već vreme da se upoznamo – rekao je Dok. Moje ime je Džon Holidej, ko si ti? – Red Dank. – Dok se osmehnuo i prihvatio karte koje mu je Red dao. Pale su prve karte. Igrači nisu bili loši, ali je Dok zapazio da Dank više obraća pažnju na njegovu igru nego na igru ostalih. Za prvi čas igre, Dok je dobio petnaest dolara, jer je pazio da većim dobitkom ne izazove pažnju i eventualno neraspoloženje prema sebi. Morao je da bude lukav. Tada su dvojica kauboja rešila da se povuku iz igre. Zamenila su ih druga dvojica, Ston i Vilej. Od stare garniture ostali su Red i Dok. Mešajući karte, Dok je upitao namerno prilično nejasno. – Kako stoje stvari sa Kovlijem? – Kako to mislite? – trgnuo se Dank. – Hteo sam da pitam koliko je veliki njegov ranč? Da li on sam vodi poslove ili ima predradnika. Gde mu je zemlja i koliko ima ljudi. Oduvek sam voleo da znam kakvi su mi izgledi, Rede. – Dank je nabrao čelo i zagledao se u Doka kao da ga dobro ne vidi. – Zar nikada nisi čuo za Džuda Kovlija? – upitao je. – Ne... dok nisam došao u ovaj grad. – Red se nasmejavao podrugljivo. – Nisi čuo za Džuda Kovlija? Do da-

vola, gde si dosada živeo? Pod zemljom, ha?

I Dok se osmehnuo krajičkom usana. Već je imao dovoljno vremena da shvati da je Red Dank naduveni tip koji je ostale kauboje držao na uzdi. Ruke su mu stalno bile u pokretu, a u očima mu je uvek bleštao samozadovoljan izraz. Ko zna, pomislio je Dok, možda i ima ovlašćenja da se ponaša tako. Vreme će pokazati. – Mister – nastavio je Red naginjući se napred. – Džud Kovli je ovamo došao iz oblasti Pasent. – Tamo nikada nisam bio, a ni u ovim krajevima. – Zato i ne znaš. Ovde je njegovo ime vrlo poznato. – Stvarno? Po čemu? – pitao je Dok ne dižući pogled sa karata. – Pitaj koga hoćeš i svako će ti reći da je Džud Kovli bio najbrži revolveraš koji je ikada hodao ulicama. On i njegov brat Bodi su uspeli da ukrote najdivljije momke u svom kraju. Da si samo video njegov revolver... – Koliko sam video, on ne nosi revolver. – Nisam ti rekao da ga nosi, nego da ga je nosio. I on, i njegov brat, imaju više od dvadeset zareza na svojim revolverima. Ubeđen sam da bi mister Kovli i sada bio najbrži da ga neki tip nije ranio u ruku. Iz zasede. – Redove oči su značajno blesnule kada je nastavio. – Ali, ne dozvoli da te to prevari, Holideje! Desna ruka mu je nepokretna, ali, on se isto tako služi i levom. – Ima takvih – rekao je Dok. – A ostalo? – Što se ostalog tiče, ima toliko imanje da se ono proteže do samog pakla i dalje. Imao bi svaki komad zemlje na ovoj teritoriji, da samo nekoliko doseljenika hoće da nastavi put... ako znaš šta hoću da kažem. – Otprilike. – Ali, oni su veoma tvrdoglavi. Neće ni da čuju za prodaju. Hoće po svaku cenu da ostanu gde su. Ali, to će platiti – dodao je. Praveći nevešto lice, Dok je nastavio da ispitu-

je. – Za toliku zemlju treba dosta radnika. Čini mi se da mi je mister Kovli rekao nešto tako. – Mister Kovli ima četrdeset kauboja na svom ranču, a ja sam predradnik. – Dok je klimnuo glavom na to, a onda je počeo da deli karte. – Znači li to da bih za sve morao tebi da odgovaram, kao i njemu, Rede? – Sasvim si u pravu, Holideje. Imaš li nešto protiv toga? – Dok se osmehnuo. – Pa, i imam. Ja sam po prirodi usamljeni vuk i ne volim komandu. To može da izgleda neverovatno, ali, nikada dosada nisam slušao ničije naredbe. Kod mene je prvi uslov samostalnost. Međutim... ko zna? Ljudi se menjaju. – Pogledao je Reda i odmahnuo glavom. – Mister Holideje – počeo je Red pompezno – da te tako nazovem, mada ti „mister“ baš i ne pristaje, mister Kovli plaća platu kakvu niko ne daje u ovoj pokrajini. Četrdeset dolara mesečno i hranu. A hrana je bolja nego u najboljem hotelu u gradu, bolja nego što si je ti ikada imao. Za to svaki čovek može da se dobije, zapamti to. – To je dobro – klimnuo je glavom Dok, praveći se da je impresioniran. – Dobro, naravno. Osim toga, imaćeš dovoljno vremena da potrošiš novac – nastavio je Red a zatim se zacerekao. – I da dobar deo ostaviš meni, ako budemo češće igrali karte.

Dok je pazio da ne dobije mnogo. Sada je stavio pet dolara na sredinu stola. – Podižem na pet – rekao je. – Sada, kada znam da si dobro plaćen, neće mi biti žao da ti uzmem novac. Ideš li? – Dok je posmatrao karte koje je držao u rukama. Redovo lice se sve više zatezalo u neku čudnu grimasu. Onda se pažljivo zagledao u Doka. Trešneno je karte na sto i ljutito dohvatio bocu sa pićem i ispraznio je, a zatim je zatražio novu od Holsa. Dok je mirno sedeo, posmatrajući kako se salun

polako prazni. Više nije bilo nijednog građanina, a i ono malo kauboja koji su do malopre stajali uz šank, isteturali su na ulicu, prepuni lošeg viskija kojim ih je po pio Hols. U salunu su ostali samo njih četvorica za kartaškim stolom. Na ostale stolove, barmen je počeo da diže stolice. Dok je izbrojao svoj dobitak. Dvadeset dolara. – Da prekinemo? – upitao je Reda. – Kada ja budem spreman na to, Holideje. Ni ranije ni kasnije – odgovorio je Red. – Meni odgovara, Rede – uzvratilo je Dok a onda gurnuo karte prema Redu da on podeli. Red je odgurnuo karte u stranu. – Dosta je bilo za danas – rekao je i ostali, njih dvojica, digli su se od stola i izašli iz saluna. Red je potegao iz flaše i klokotanje tečnosti u njegovom grlu prigušeno je odjeknulo u tišini koja je zavládala. Spustio je flašu na sto i crvenim očima upiljio u svežanj novčanica pred njim. Bio je na dobitku i po njegovom licu se moglo videti da je zadovoljan. – Dvadeset i sedam dolara – rekao je. – A ti?

– Dvadeset – odgovorio je Dok kratko. – Dobar si, dobar – nastavio je Red posle kratkog ćutanja i ponovo prigrlio flašu i podigao je prema svetlosti. Video je da je njen sadržaj iscrpljen, bacio je bocu od sebe. – Donesi još viskija, Holse – doviknuo je. – Dank je otčepio novu flašu i dobro potegao i sada, već dobro pripit, zakolutao je očima. – Biće para, biće, samo treba raditi ono što ti se kaže i nema da brineš. – Namignuo je pijano Doku i nastavio. – Video si onog Pevita, a? Glupak, prvoklasni glupak! Misli da sa Kovlijem može tek tako... Platiće to skupo, kao i onaj što je izgoreo... – začkiljio je i životinjski liznuo usne mokre od alkohola. – ... A, njegova slatka kćerkica koja se pravi da me ne primećuje...

videće me sasvim izbliza – nasmejao se kratko, a onda se naglo uozbiljio, videvši da ga Dok posmatra ispod oka. – Ti pazi, ja sam malo pripit i brbljam, što nije moj običaj... ali... – Ja uvek pazim – odgovorio je Dok mirno. – Samo ti skrećem... pažnju – upozorio ga je Red štucnuvši. Opet je prislonio grlic na usne i iz usta, kao iz nekog levka, odjeknuo je grgutav šum. – Znaš, što više razmišljam, sve više mi se čini da bismo nas dvojica mogli lepo da se slažemo – dodao je, preplićući jezikom i zrikavo pogledao Doka. – Ti si neki od onih... glavnijih... – izustio je s mukom. – Poznajem te po ovome – dodao je i pljesnuo se rukom po bedru. – Imaš fini revolver... mada ne vidim zareze na dršci. – Ne urezujem ih – rekao je Dok hladno. – Dobro, ne ljuti se – počeo je da se pravda Red, ispraznio flašu i u tom trenutku spustio glavu na ploču stola i skoro istovremeno zahrkao. Dok je ustao i sa visine pogledao čupavu glavu koja je ležala pored gomile opušaka i prosutog pića. Krajičak usne opustio mu se u prezriv osmeh. Prolazeći pored Holsa, upitao je. – Hoće li s njim biti sve u redu?

– On uvek tako radi, Holideje. Napije se kao životinja, i onda odspava za stolom do jutra. – U redu – slegnuo je Dok ramenima i izašao iz saluna. Napolju ga je dočekala žućkasta polutama čiklavih svetiljki koje su osvetljavale šarene natpise na nekoliko obližnjih trgovina, saluna, kockarnica i jedne kuće za zabavu. Dalje, niz ulicu, siluete kuća su se stapale sa crnilom noći. Koracajući ka pansionu sa sobama za izdavanje, gde je nameravao da prenoćile, Dok je razmišljao o događajima toga dana i o Kovlijevoj ponudi. Kovlija ga je očigledno smatrao za revolveraša i želeo je da ga ima uz sebe. Zašto? Šta

ga je rukovalo ako je imao poštene namere u poslu? Doku se činilo da se odgovor na to pitanje mogao nazreti u pijanom brbljanju Kovlijevog nadzornika. Šta je pijanac mislio kada je rekao: „Platiće to skupo, kao onaj što je izgoreo“? Da li je ta aluzija u vezi sa Pevitom imala neke veze sa tragedijom Lukove porodice? Možda, ali siguran zaključak nije se mogao doneti na osnovu nečijeg pijanog brbljanja. Onda su mu se misli zadržale na Pevitu i njegovoj kćeri. Verovatno kćeri. Izdaleka viđena, ličila mu je na bajnu lepoticu iz snova, i mada Dok nikada nije dopuštao da bude ponet spoljašnjim izgledom sveta oko sebe, lepota te devojke, njeno držanje i celokupna pojava, kao i neki izraz njenih očiju, govorili su mu da je u pitanju osoba ne samo lepa, već i finog duha. Onda se setio pretnji Reda Danka i zgrozio se. Zar da jedna pijana životinja oskrnavi nešto što se nije moglo videti svakog dana? Tako nešto nije mogao da zamisli. Morao je da učini bilo šta, samo da to spreči. Kako? Šta da učini? Pre svega, nije znao šta Kovli i Red Dank smeraju i kakva opasnost preti Pevitu. Da bi otklonio od Pevitove kćeri eventualnu opasnost, morao je otvoriti prvu kariku lanca, morao je, dakle, saznati Kovlijeve planove. U izvesnom smislu, na ruku mu je išla Kovlijeva ponuda da se pridruži njegovim ljudima, i da se s njima i poslom upozna. Da, to je bio ključ za otkrivanje misterije. Pridružiće se Kovliju i osujetiti njegove planove, ako su oni upravljani protiv Pevita i njegove kćeri.

Donevši odluku setio se da nije prikladno obučen za nameravanu misiju. Vratio se nazad nekoliko kuća i zastao pred vratima na kojima je pisalo „Krojač“. Kupiće jaknu koja mu je potrebna za život u logoru.

*

Tokom sledećih šest dana bilo je pakleno toplo. A svih tih dana, Red Dank i ostali Kovlijevi ljudi su se držali podalje od Doka. Nijedan nije želeo da ga ostali vide da je makar malo ljubazan sa njim. Dok je znao da je to vreme provereti. Uostalom, to mu nije smetalo. On je navikao na takvo podozrenje. Dešavalo mu se to svaki put kada bi nabasao na nove ljude, pogotovu kada su oni bili ovako društvo, kao ovo što je predvodio Red Dank. Uostalom, motrio je i on na njih. I, činilo mu se da već dovoljno zna o svakom od ovih momaka. Ali, trebalo mu je da zna više. Zato je radio i ćutao. Ovo je bila divlja i surova zemlja i tu se uvek bolje prolazilo u hordi. Sam čovek je imao malo izgleda da preživi, sem ako to nije bio neko kao on, koji je odavno objavio rat sudbini. Sada se uputio u još jednu avanturu, rešen da ide do kraja. Dok nije radio teško, jer ga nije interesovao posao ostalih kauboj. Ograničio se na posmatranje i praćenje okupljanja stoke, što ostalima nije bilo pravo. Duga zelena dolina na kojoj su sakupljali goveda ugojena preko leta, bila je ravna i pružala se u nedogled. Nigde se na njoj nisu videli tragovi niti bilo kakve ograde. Trava je bila gusta i sočna, a vode je bilo dovoljno. Šeste večeri napravili su logor pored reke.

Dok je sedeo sam, jeo je ono što je kuvar spremio i slušao razgovor kauboj. Većina njih se žalila na pakleni tempo kojim ih je predradnik gonio da rade. Iz tih razgovora, saznao je da je u prethodnim sezonama obično trebalo dve nedelje da se sakupe sva goveda iz ove doline. Sada su to morali da urade za nedelju dana. Sve je to Dok slušao, ali, nikako da dođe do bilo kak-

vih potvrda svoje sumnje, koja ga je i dovela ovamo. Doduše, ljudi su gundali protiv Reda Danka, ali, sve se to odnosilo isključivo na rad. Niko od kauboj još nije rekao ni toliko da bi se moglo zaključiti da Red to sve čini da bi ugodio Kovliju. Ipak, osećalo se da upravo to misli svaki kauboj. Dok je upravo hteo da se okrene, kada je primećio da jedan jahač ulazi u logor. Bio je još dosta daleko i dolazio je iz grada. Jahač je bio krupan čovek i jahao je s lakoćom. Baš tada se podigao Ston, snažno građeni kauboj koji se do tada dugo i glasno žalio što u logoru nije dozvoljeno nikakvo piće. Pošao je prema vatri, ali se posle nekoliko koraka zaustavio. Jahač je već stigao do njih, pa mu je Ston preprečio put da bi mu zaustavio konja. Jahač je nešto tiho progovorio. Ston se odmakao i dozvolio mu da pritera konja u osvetljeni krug kraj vatre. Tek u tom trenutku Dok je prepoznao Džuda Kovlija. Kao i obično, rančer je na desnoj ruci nosio rukavicu, a na licu mu je lebdeo lukav osmeh. – Vidim da ste dosta napredovali, Stone – rekao je Kovli zadovoljno. – Nadam se da je sakupljena stoka. – Najbolje je da o tome razgovarate sa Redom, mister Kovli – rekao je Ston, a zatim umornim koracima krenuo prema svom ležaju. Tek što je Ston legao, pojavio se Red Dank. Dolazio je sa reke pored koje je bila sakupljena sva stoka. Pažljivo je osmotrio teren pred sobom i zastao iznenađen, kada je video Kovlija.

– Mister Kovli – rekao je, klimnuvši glavom u znak pozdrava. – Nisam očekivao da ćete doći tako brzo. Nije trebalo da se uznemiravate i dolazite čak ovamo. Sakupili smo najbolje krdo koje ste ikada videli. Ima stotinu grla, više nego što ste očekivali. – Odlično – re-

kao je Kovli zadovoljno. Osvrtao se po logoru posmatrajući ljude koji su se spremali za noć. – Došao sam da vidim kako se snašao Luk Pasan? – Pasan? – upitao je Dank očigledno iznenađen. – Da, Rede. Kupio sam njegovo imanje i primio ga da radi kod mene. Zar se još nije pojavio? – Dank je odmahnuo glavom. – Ne, mister Kovli, nije se pojavio. I, neka sam proklet, ali moram da kažem da tog momka ne želim ovde. Do đavola, to je prokleti divljak. Ne verujem da će shvatiti da ovde ja izdajem naređenja. Njegov otac je još imao prilike da... – Ja želim da se njemu pruži šansa, Rede – rekao je Kovli naglo. Prišao je vatri i nogom gurnuo nekoliko grana na žar. Iskre su se raspršile na sve strane, a sjaj plamena koji se izdigao visoko, osvetlio je Kovlijevo zamišljeno lice. Onda je opet počeo da posmatra svoje ljude. Dank je požurio da mu spremi kafu. Kovli se konačno okrenuo Doku, osmehnulo se i klimnuo glavom. – Vidim da ste se ipak odlučili da prihvatite moj poziv. To me raduje. Pa, kako vam se čini, Holideje? – upitao je. – Kao i obično... U ovom poslu je uvek tako – odgovorio je Dok neodređeno. – M... da... izgleda da je uvek tako... isto – rekao je Kovli i posle kraće pauze dodao. – Ali, sada bi moglo da se dogodi i nešto drugo. Naročito ako imate nešto protiv mladog Pasana, ili možda on protiv vas. – Što se mene tiče – odvratio je Dok mirno – zaista ne vidim šta bi moglo da se dogodi, bar ne sa moje strane. Ja nemam ništa protiv njega. – Odlično – rekao je Kovli, a onda prihvatio lonče sa vrelom kafom. Tada je Dank počeo da objašnjava gazdi kako je teklo sakupljanje stoke. Bio je opširan. Videlo se da želi da istakne svoju zaslugu za dobro obavljen posao. Kovli je slušao ozbiljno. S vremena vre-

me je zadovoljno klimao glavom, a kada je Dank konačno završio svoj izveštaj, Kovli je rekao da će pošto je nekolicini ljudi pozeleo laku noć, tu prenoćiti. Međutim, iako je delovao naizgled opušteno, Doku nije promakla jedna bora na njegovom čelu koja je sveđočila o brizi ili bar nelagodnosti koju je Kovli očigledno osećao.

Dok ga je pogledao bolje. Da, sada je bio siguran. Kovli je zbog nečega bio zabrinut. Da li je to zbog Pasana ili nečeg drugog, ostalo je da se vidi. S tim mislima, otišao je na počinak, ali, nije mogao da zaspi, već je dugo ležao budan. Pokušavao je da iz glave izbaci misli koje su ga mučile. A te misli su se odnosile na Kovlija koji je prejahao veliko rastojanje bez naizgled ozbiljnog razloga, a koliko je Dok poznavao ljude, Kovli nije bio čovek koji je uzalud trošio vreme. Zatim je tu bila još jedna stvar. Gde je Luk Pasan i ima li on neke veze sa Kovlijevom zabrinutošću?

Dok je spavao dobro. Tako je spavao i svih proteklih noći. Bio je umoran, i, grabio je svaki mogući trenutak da se dobro ispava. Nije smeo da dozvoli sebi da izgubi snagu. Sve mu se činilo da će mu još biti potrebna. Kao i obično, ni u ovoj grupi ljudi Dok nije našao prijatelja. Nije se zbližio ni sa jednim čovekom, mada mu u ovoj situaciji to ne bi škodilo. Ali, stvaranje prijateljstva nikada mu nije bila jača strana. Svoje prijatelje je mogao da izbroji na prste. Međutim, kada bi se ipak sa nekim sprijateljio, to prijateljstvo nije tražilo proveravanje. Inače, mogao je neko da mu se dopadne, mogao je da sedi i pije s njim, da se kocka i šali, a da onda, kada sve prođe, svaki opet nastavi putem na kome se možda više nikada neće sresti. Da li će se taj susret ponovo desiti, Dok o tome nikada

nije razmišljao. Probudio se tek pošto je sunce izašlo. Vreme je prolazilo brzo, mada ni sam nije znao u šta. Doručkovao je, a onda se muvao po logoru, sedlajući svoga konja i spremajući se za posao koji im je predstojao. Ston i Vilej su mu se pridružili na obali reke. Ston je sve vreme nešto gundao o tome kako je žedan, i kako će mu, kada ponovo ode u grad, trebati tuce boca viskija da ugasi žeđ. Upravo tada se na drugoj obali pojavio Luk Pasan. I mladić je primetio njih. Zaustavio je svoga konja i nervozno pogledao u svakoga ponaosob, kao da se dvoumio da li da im priđe. Vilej je poterao konja Luku u susret i zategao uzde nekoliko koraka od mladića.

– Čuo sam da radiš za mister Kovlija, Pasane – rekao je Vilej bez ikakvog privzuka dobrodošlice u glasu. Luk Pasan je klimnuo glavom. – Ali, hoću da ti kažem jednu stvar – nastavio je Vilej. – Nikome ovde nije stalo do tebe, niti ikoga briga što si došao da radiš sa nama. Ipak, mislim da jednu stvar treba da imaš na umu. Niko od nas nema prava da misli da može da se pravi važan i da tera po svome. Samo radi ono što ti se kaže i sve će biti u redu – Dok je video kako su mladićeve usne zadržale. Izgledalo je da će planuti svakog trenutka. Međutim, on je uspeo da se savlada. Odjednom se nekako skupio na sedlu i bacio pogled prema logoru, odakle se začuo topot kopita. Pojavio se Red Dank i još izdaleka doviknuo. – Okej! Mrdnite malo! Danas imamo dosta da pređemo. Pasane, mister Kovli te očekuje! Kada završiš razgovor s njim, dojaši do mene. Jasno? – I ne sačekavši Lukov odgovor, Dank je dao znak kaubojima da poteraju stoku od reke. Pošto je kratko klimnuo glavom Luku i Dok je krenuo na posao.

S ostalim kaubojima, obilazio je krdo sa desne strane, kada je ugledao Kovlija i Luka kako zajedno jašu prema reci. Sa stokom u pokretu, ubrzo su podigli takvu prašinu da je ličila na neprobajnu zavesu kroz koju Dok ništa nije mogao da vidi. Uostalom, u ovom trenutku, imao je preča posla. Morao je da se usredsredi na stoku koju su Ston i Vilej terali. Njih dvojica kao da su se uvek trudili da mu nametnu najteže uslove za rad. Doku to nije smetalo. Od samog početka, kada se našao među ovim ljudima, rešio je da se ne petlja mnogo s njima, osim u slučaju ako počnu da se i suviše mešaju u stvari koje su se ticale samo njega. Ako je nečim ipak trebalo da bude nezadovoljan, bila je to činjenica da za sve ovo vreme nije doznao ništa više nego što je znao na početku ove avanture.

Jutro je prošlo brzo i vrućina je zavladala dolinom. Izgledalo je da se jara spušta sa visokih kamenitih bregova koji su sa svih strana okruživali dolinu. U podne je bilo još gore, Doku se košulja prilepila uz leđa. Ipak, osećao se sasvim dobro. Rana na kuku ga uopšte nije više brinula, a i snaga mu se povratila. Negde sredinom popodneva, Dok je usporio konja i dozvolio Luku koji je stalno bio za njim, da mu se približi. Mirno ga je pogledao i upitao. – Jesi li umoran, dečko? – Mladić ga je nabusito pogledao i odgovorio. – Ni blizu, Holideje. Mogu da se merim sa najboljima od vas. – Nije isto raditi na svom imanju ili primati tuđe naređenja – rekao je Dok. – Na svom imanju čovek radi kako smatra da je najbolje. Ovde je sve drugačije i bojim se da ćeš brzo morati da izmeniš neka svoja svhatanja. – Ja mogu da promenim svoju situaciju, Holideje... kada to meni bude odgovaralo. A šta tebe muči? – Ništa me

ne muči, dečko – nasmešio se Dok. – Ali, nešto sam razmišljao o tebi. – Mladić se trgnuo. Još nije umeo da vlada sobom. – O čemu to? – upitao je brzo. – O tome kako si počeo da radiš za Kovlija. Čuo sam da je Kovli kupio tvoje imanje. – Pa šta ako jeste? – Ako jeste, znači da si pun dolara. Osim toga, moraćes da zaboraviš na neke stvari... Ako mene pitaš, vezivanje s ovom družinom je poslednja stvar koju bih uradio da sam na tvom mestu. – Ono što ja radim tiče se samo mene, Holideje – obrecnuo se mladić. Pogledi su im se sreli, a Dok je video oštar sjaj u mladićevim očima. U stvari, Dok se plašio da bi mladić u svojoj oštirini mogao da napravi nešto nepredviđeno. Mogao bi i da ga ubije, a još gore bi bilo da ga izazove da on potegne oružje. Zato je pokušao da ga urazumi. – Slušaj me – rekao je Dok ozbiljno. – Ja sam to rekao jednom i više nemam nameru da ponavljam. Dogodilo se da sam se našao na tvom ranču dva dana posle nesreće koja te je zadesila. To je sve, i to je istina. Zato prestani da jašeš za mnom i da me tako posmatraš. Radi svoj posao i sve će biti u redu. Ti idi svojim, a ja ću svojim putem.

Pasan se osmehnulo nadmoćno. – Počinješ da brineš, Holideje? – Dok je uzdahnuo. Video je da se Ston okrenuo prema njima. Nije želeo da još neko bude svedok njihovom razgovoru. Okrenuo je konja spreman da krene. Priblžavali su se kraju doline i video je kako je u daljini teren počeo da se talasa. Uskoro će se naći u brdima. – Ne, dečko, ne brinem – rekao je. – Ali, ako budeš ovako nastavio, bojim se da ću morati da te spustim na zemlju. To ne bih voleo, momče, zato što hoću da živim svoj život. Neću da me prati ničija senka. Nadam se da sam bio jasan?

– Dok je poterao konja, ali, mladić je viknuo za njim. – I prestani da me zoveš „dečko“! Proklet bio, Holideje! Ja ne dozvoljavam da bilo ko razgovara sa mnom na taj način. Stupio sam na ovaj posao samo zato da saznam nešto više o tome ko je ubio mog brata i oca. Mislim da će mi to biti lakše s ovom družinom. Ja nisam budala, a nisam ni dete, Holideje. – Dok je zaustavio konja i dugo gledao mladića pravo u oči. Onda je lagano progovorio, ali, dovoljno razgovetno da ga u onoj tutnjavi govedih papaka može da razume. – Ako misliš da, na neki način, mogu da ti pomognem, dođi da razgovaramo. Ovako, samo gubimo vreme. – Mladić se nije ni pomakao s mesta. Dok je tada okrenuo konja i udaljio se.

*

– Prokleti Pevit! – mumlao je Dank dok je brisao čelo koje se sijalo od znoja. Ston i Vilej su sedeli pogrbljeni u sedlima i natmureno ga posmatrali. U poslednja tri sata, radili su vrlo naporno. Nije bilo lako naterati goveda da pođu uzbrdo, a onda preko njega ponovo nizbrdo, sve do teretnih vagona koji su s druge strane čekali na utovar. Ceo ovaj put preko brda užasno je zamorio životinje i ljude. Bilo bi mnogo jednostavnije da je pruga malo nastavljena. Sav ovaj napor bi izostao. Međutim, tamo je bila Pevitova zemlja, a on je nije dao. Doku je bilo jasno da na tu temu razmišlja i Red Dank. Zato je bio tako besan. Izgledao je kao da samo čeka neki povod pa da iskali bes na nekome. Dok je sačekao da i poslednje grlo bude utovareno u vagon, a onda se okrenuo da potraži Luka. Kao i svi ostali kauboji, i mladić je izgledao smrtno premoren. – Uskoro bi valjda tre-

balo da krenemo nazad u grad – rekao je Dok, kome se ipak činilo da je nešto doznao. S druge strane, bilo mu je dosadilo da neprekidno gleda njušku Danka i želeo je promenu. – Posle ovako teškog rada, obično se dobije slobodno vreme. Tako je svuda bilo, koliko se sećam. – U prvom trenutku Luk nije rekao ništa. Čekao je sve dok Ston, Vilej i Dank nisu pošli da se pridruže ostalima, i tako se prilično udalje od njega i Doka. Tek tada je promrmljao. – Šta se pre izopijaju, to bolje. – Okrenuo se oko sebe. Dobacio je Doku poverljiv pogled, i poterao svoga konja u senku pamukovog drveta koje je raslo pored pruge. Skoro u istom trenutku Dank je objavio završetak posla. Rekao je da Džud Kovli daje svakom čoveku dva slobodna dana, koje mogu da provedu u gradu. Ljudi su zažagorili, a onda su se neverovatno brzo svi našli na konjima i krenuli zajedno. Dok je krenuo duž pruge, želeći da bude malo po strani, da ih ima na oku. Po njegovom računu, sada bi moglo da se dogodi nešto. Ovakve situacije mu nisu bile nepoznate. Petnaestak minuta kasnije kada je došao do višeg terena, Dok je zategao uzde svome konju i osvrnuo se oko sebe. Ugledao je oblak prašine koji su kauboiji ostavili za sobom jureći u grad. Na izvesnom rastojanju, pratio ih je usamljeni jahač. Dok je pretpostavio da je to Luk. Nešto dalje na zapadu, Dok je primetio još jedan manji oblak prašine i posle pažljivog posmatranja došao je do zaključka da ga ostavlja ju za sobom trojica jahača, koji su sa glavnog puta. Sedeo je mirno na konju, siguran da ga senka drveta pod kojim se našao, krije od pogleda one trojice. On je njih dobro video. Potali su konje galopom, čim su prešli granicu zemlje koja je pripadala Tomu Pevitu.

Dok je zamišljeno protrljao bradu. Palo mu je na pamet da bi bilo dobro da krene za tom trojicom. Bio je skoro siguran da su to Dank i njegovi prijatelji, jer su oni poslednji napustili utovar stoke. Ali, šta bi mogao dobiti ako ih bude pratio? Konačno je rešio da nastavi svojim putem, držeći se brdovitog terena. Uostalom, on je i znao šta će se otprilike desiti. Samo, mislio je da neće sve ići tako lako sa Pevitom. On je, po svemu sudeći, tvrd orah. Sve vreme je vladala nesnosna vrućina i bilo mu je drago kada je već u sam sumrak ugledao grad pred sobom. Ujahao je u glavnu ulicu i ostavio Miga u jednoj štali. Nad pojilom je skinuo sa sebe debeli sloj prašine. Sada nije imao vremena da ide u hotel da se čestito opere. Nije želeo da izgubi nešto od onoga što je bio siguran da će se uskoro dogoditi. Malo se osvežio, pa se uputio u Holsov salun. Ušao je na zadnja vrata. Kovlijevi kauboiji su se već rasporedili oko kockarskih stolova. Pogledali su ga prilično nezainteresovano kada je ušao, a onda su nastavili svoje razgovore. Dok je prišao šanku i poručio brendi. U toku sledećih pola sata, salun su ispunili građani koji su po običaju navratili radi kratkog predaha posle napornog posla u toku dana. S vremena na vreme, do Doka doprla bi poneka njihova rečenica. Govorili su uglavnom o vremenu i krčenju novog komada zemlje dalje prema zapadu. Naravno, svi su pominjali Džuda Kovlija za koga se očekivalo da će takođe učestvovati u krčevini. Dok se nije naročito trudio da prati njihove razgovore, ali, ton kojim su govorili o Kovliju davao je na znanje da je taj bogataš bio ličnost sa velikim uticajem u gradu. Međutim, nešto je Doku palo u oči. Iako su reči koje su građani izgovar-

ali o Džudu Kovliju trebalo da pokazuju njihovo uvažavanje, činilo se da im se u tonu osećao neki strah, neko pribijavanje, mada to niko nije želeo da pokaže.

Prašnjav i umoran, nešto kasnije, u salun je ušao Luk Pasan. Zaključio je verovatno da nije zanimljivo piti sam, pa je prišao Doku. Dok mu je kratko klimnuo glavom. Nekoliko trenutaka kasnije, Tom Pevit je takođe ušao u salun. Zastao je na samim ulaznim vratima i pažljivo odmerio sve prisutne. Onda je popravio svoj opasač sa revolverom i krenuo prema Luku. Mladić, koji je u prvom trenutku bio leđima okrenut Pevitu, sada je polako počeo da se okreće. Po atmosferi koja je iznenada zavládala u salunu, Luk je, očigledno, osetio da nešto nije u redu. Pevit je, međutim primetio tek kada ga je ovaj gurnuo na šank i zastao ispred njega, gledajući ga besno pravo u oči. – Šta ti je, Pevite? – progundao je Luk. – Što si toliko nervozan? – Prokleti pacove! – grmnuo je Pevit. – Nisam se nadao da si spreman da ljudima nabiješ nož u leđa. Ti stvarno nisi zaslužio da gubim vreme s tobom. Trebalo bi da te odmah raznesem u komade. – Pasan je krenuo korak udesno, ali ga je Pevit dograbio za ramena i čvršće ga pribio uz šank. Pasan je muklo zastenjao kada je leđima udario o ivicu šanka. Dok je stojao po strani. Nije želeo da se meša, ali je pažljivo motrio na sve što se događa. Setio se svog prvog utiska o Pevitu. Bio je siguran da taj čovek nema običaj da ide okolo i govori koješta. On je od onih što uvek pogađaju u bit stvari. U tom času je mladi Pasan zamahnuo pesnicom na Pevita. Ali, rančer ju je dočekaio svojom grubom šakom i zaustavio je u letu. Onda ju je čvrsto stisnuo svojim snažnim prstima.

Pasan je jauknuo. Pokušao je da zada Pevitu udarac levom rukom. Međutim, Pevit mu je pritisnuo desnu ruku još jače i naterao ga da padne na kolena. Dok mu je Pevit i dalje stiskao ruku, mladić je pogidaio glavu i pogledao širom otvorenih očiju. – Ti si poludeo – zastenjao je. – Zbog čega sve ovo? – Prodado si me, prokleta mala propalico! U stvari, prodado si sve nas – siktao je Pevit. – Nije tačno! Ko ti je to rekao? – uzviknuo je Pasan. – Nikada u svom životu nikoga nisam izdao. – Pevit je iz džepa izvukao zgužvani list papira i podneo ga Pasanu pod nos. – Zar ovo nije tvoj potpis, propalico? – drmusao je Luka, koji je letimice pogledao hartiju. Dok je tada shvatio da se mladić očajnički trudi da dobije u vremenu. Krivica mu je sasvim jasno bila ispisana na licu.

– Je li ovo tvoj potpis? – ponovo je upitao Pevit. – I, nemoj sada da lažeš. To sasvim lako mogu da proverim. Ako je tvoj, prokletniče, onda si izdao svoga oca i brata. – Šta to govoriš, proklet bio? – jeknuo je Luk. – Znaš ti dobro šta ja govorim. Njih dvojica su mi pomagali u nastojanju da zadržim onaj komad zemlje do vašeg imanja. Znao si za dogovor mene i tvog oca. Zakleli smo se da ne prodajemo, da istrajemo po svaku cenu da sačuvamo ono što smo krvavo stekli. – Oni su... tata i Lari su mrtvi, Pevite – promucalo je Luk. – Verovatno si čuo za sto. – Čuo sam, momče. Rekli su mi da tragaš za njihovim ubicama. Nadao sam se da je to tačno. Verovao sam da ćeš nastaviti tamo gde je tvoj otac stao, da ćeš se boriti dok ne saznaš šta se zaista dogodilo s njima. Ali, ti si pokleknuo, momče. Sve si prodao Kovliju i još si mu postao sluga. – Pasan se snažno ugrizao za usnu, i naglim pokretom

istrkao ruku iz Pevitove šake. Ovaj nije pokušavao da ga spreči da se uspravi, ali je stao ispred njega tako da Luk nije mogao da se makne s mesta. On je odmahivao glavom. Iskosa je posmatrao ljude u salunu. Očigledno se trudio da vidi kakav su utisak ostavile Pevitove reči na Doka i ostale goste. Hols je mirno počeo da briše svoje čaše i šank, Dok je primetio da su Kovlijevi kauboji ostali na okupu i da nijedan od njih nije dotakao svoje piće. Prisutni građani su se držali kao da ih se sukob između Pevita i Pasana ne tiče. – Možda ovo nije pravo mesto da se vode takvi razgovori, Pevite – rekao je Dok, rešivši da se spase što se spasti može. Izgleda da ga je Pevit tek u tom trenutku primetio. Ljutito ga je pogledao i sav se smrknuo. – I tebe sam video sa Kovlijem, stranče. Zato i ti spadaš među ljude sa kojima ne želim da imam bilo kakvog posla. Ne mešaj se u moje privatne stvari.

– U ovom trenutku, ti se mešaš u moje stvari, Pevite – odvratio je Dok hladno. – Ja sam upravo pio s ovim mladim ovde. Ti si nam pokvario uživanje. – Pevit je progundao nešto sebi u bradu. – Kakva šteta – rekao je i mrko pogledao Doka, a onda je dograbio mladog Pasana za rame i naglim pokretom ga odmakao od šanka. Kada se mladić zateturao pokušavajući da povrati ravnotežu, Pevit je potegao revolver, stojeći raširenih nogu, i uperio ga je u Pasana. – Neka se niko ne meša u ovo – rekao je. – Ovo je moj privatni posao koji nameravam da obavim, i to odmah. Momče, polazi... napolje! – U Lukovim očima se pojavio strah, a na licu su mu izbile graške znoja. Mada je u mladićevim očima video da se uplašio najgorog, Dok je smatrao da još nije trenutak da se umeša. Ali, kada je Pevit za-

bio cev „kolta“ u Lukova leđa, osetio se obavezanim da zaštititi mladića. – Šta to nameravaš, Pevite? – upitao je. Na to pitanje Pevit se trgao i naglo se uspravio. Vena na čelu ponovo mu je iskočila. Upola se okrenuo i iskosa pogledao Doka u oči. Usne su mu se razvukle u divlji osmeh. – Gledaj svoja posla, vrag te odneo! – procedio je. – Poslednji put ti govorim, ne mešaj se. – Dok je mirno odmahnuo glavom. – On ti nije ravnopravan protivnik, Pevite... sa revolverom ili bez njega. To je svakom čoveku u ovoj prostoriji jasno. Ne verujem da će svi stojati mirno i posmatrati i kako ga maltretiraš. – Niko me neće zaustaviti, mister – režao je Pevit. Mahnuo je „koltom“ kao da time želi da potvrdi svoje reči. – Baš niko... uključujući i tebe – sada je već vikao Pevit. – A što se ostalih tiče, oni me poznaju kao poštenog čoveka, koji se ni u šta ne meša, već gleda svoj posao. To radim i sada, a tebi savetujem da se tako ponašaš. – Luk se polako uspravio. Telo mu se zatim povilo napred, a pesnice je čvrsto stegao. Na licu mu se odjednom pojavila odlučnost. To je iznenadilo Doka.

Odjednom, Luk je jurnuo. Poleteo je na Pevita i udario ga ramenom. U isto vreme, snažno je zamahnuo rukom i izbio revolver iz Pevitove ruke. Pevit se zateturao unazad, jeknuo kada je video da njegov „kolt“ pada na pod, i shvatio da mladić poteže svoj revolver. U panici se bacio napred, pokušavajući da nogama dokači Luka sa strane. Luk se povio pod udarcem, a revolver mu je ispao iz ruke. Jedan građanin je šutnuo revolver u stranu, kada je mladić pokušao da ga dohvati. Onda se začuo jedan tihi glas, negde iza Doka. – Ostavi neka rade što su naumili, Holideje. Kao što je Pevit rekao, to se nas nima-

la ne tiče. – Dok se okrenuo. Bio je to jedan od Kovlijevih kauboja. Setio se da se taj čovek zvao Ejb Golden. Bio je tih i miran... usamljenik. I, veoma vredan radnik. Upozorenje takvog čoveka imalo je za Doka izvesnu težinu. Međutim, nije uspeo da kaže bilo šta, jer su se Pevit i Pasan već hvatali. Građani su već formirali krug oko dvojice boraca, koji su se već nalazili pored ulaznih vrata. Kovlijevi kaubojski su se sakupili bliže Doku i Ejbu Goldenu. Koristeći se svojom mladošću i većom pokretljivošću, Luk je bio u boljoj poziciji. Čak je uspeo da zada Pevitu snažan udarac. Dvojica kaubojski su krenula da se umešaju, ali ih je zaustavio Ejb Golden. Pružio je ruku i prošaputao. – Ne mešajte se u ovo. – Pasan je jedan od naših – progundao je jedan od kaubojski. – Ne sećam se da si ranije prihvatao tu činjenicu, Homere, pa nemoj ni sada – rekao je Ejb mrgodno. Kaubojski se povukao gundajući nešto sebi u bradu, ali, nije se usuđivao da se umeša. Pasan je obigravao oko Pevita. Očigledno, bio je ubeđen da je sreća na njegovoj strani. Prošlo je čitavih nekoliko minuta, a Luk je još uvek obigravao oko Pevita. Zamahnuo bi, s vremena na vreme, i uspeo da zada poneki bezopasan udarac. U salunu je vladala savršena tišina, pa su svi udarci prilično glasno odjekivali. Međutim, još nisu imali nekog naročitog efekta, to su videli svi.

Onda je Pasan poleteo napred. Njegove pesnice su divlje zadobovale po Pevitovom licu, a kada je ovaj u tom trenutku zastao, Luk je napravio grešku. Zastao je blizu rančera. Pesnica Toma Pevita je sevnula i zaustavila se na mladićevoj bradi. Sve je bilo gotovo u deliću sekunde. Pasan se skljkao na pod. Pokušao je da ustane, ali kao da

ga je sva snaga izdala. Ponovo se skljkao na pod i ovoga puta ostao da leži nepomično. Dišući teško, Pevit je stajao iznad njega. U tom trenutku su se otvorila vrata saluna i šerif Kori Martin se probio kroz gomilu okupljenih građana. – Šta se to ovde, do đavola, dešava? – povikao je šerif. Niko mu nije odgovorio, a Dok je imao utisak da je šerif sve vreme i te kako znao šta se događa. Sada je prišao Pevitu, grubo ga gurnuo u grudi i promumlao. – Pa, Pevite, izgleda da si i ti počeo da se ponašaš kao običan siledžija. Rešio si da mi malo teraš inat, a? – Pevit ga je posmatrao hladno, ne govoreći ništa. Šerif je pogledao nepomičnog Luka i namršti se. Dao je znak dvojici građana da mu priđu. – Podignite ga i odnesite do moje kancelarije – naredio je. – Jedan od vas neka ostane pored njega dok se ja ne vratim. – Građani nisu čekali da im to ponovi još jednom. Videlo se da se boje šerifa. Zato su požurili da što pre izvrše naređenje. Šerifova pažnja opet je bila usredsređena na Pevita. – Što se tebe tiče, rančeru, ti ćeš poći sa mnom – rekao je. – Mnogo puta sam jasno i glasno govorio kakvi propisi vladaju u ovom gradu. I mnogo puta su moje reči ignorisane. E, to više neće biti. Ne dozvoljavam da bilo ko, ti ili ma ko drugi, dolazi u moj grad i pravi nered. – Značajno je podigao glavu i pogledao sve prisutne. Pogledom je okrznuo i Doka, a ovome se odjednom učinilo da ovaj šerifov šou ima veze s njim. – Ja za održavanje reda i mira – nastavio je šerif – odgovaram građanima ovoga grada, a ti mi ne daješ druge mogućnosti nego da ti dokažem da ja imam nameru da svoju dužnost pošteno i sa odgovornošću izvršavam.

Nepotrebno brbljanje, pomislio je Dok. Čemu li to treba da služi? – Hajde,

Pevite – rekao je šerif. Pevit ga je ošinu pogledom. Nije se micao s mesta. Još uvek je stojao i trljao pesnicu. Luk je već bio odnet. – Pasan je zadao prvi udarac, Martine – rekao je u tom trenutku Ejb Golden, koji je još uvek stojao iza Doka. Na tu primedbu, šerif se okrenuo besno. – Šta si rekao, Holideje? – promrmljao je. Dok ga je mirno gledao u oči ne trudeći se da objasni da nije on bio taj koji je govorio. Ali, Golden je prošao pored Doka i stao pred šerifa. – Nije to rekao Holidej, Martine – izjavio je. – Ja sam rekao. I ako hoćeš da znaš šta se desilo, onda slušaj. Jeste, Pevit je ušao u salun prilično loše raspoložen, ali, bio je spreman da razgovara. Međutim, Pasan to nije hteo. Prvi je poleteo na Pevita i ovaj je morao da se brani. Niko ti ovde neće drugačije reći, Martine. Tom Pevit nije počeo, pa prema tome, ne možeš da ga optužiš za izazivanje nereda. – Martin je bio besan kao ris. Glavom je pozvao barmena. – Šta ti imaš da kažeš na sve ovo, Holse? – upitao je. Barmen je pogledao Golden, a onda liznu usne. – Pa, Kori, teško je reći. U stvari, ja sam bio toliko zaposlen pranjem čaša, da nisam imao vremena da vidim. – Ti si stojao odmah iza njih, Holse – rekao je Golden glasno, a sva boja je nestala iz barmenovog lica. Ponovo je liznuo usne, koje su mu se očajnički sušile do straha. Martin je stojao i čekao da Tom Pevit podigne svoje oružje sa poda. Za trenutak je ostavio barmena na miru. Važnije mu je bilo da pogleda da li je Pevit vratio revolver u futrolu. Onda je barmen počeo da govori. – Pa, možda je i tako, Ejbe. Valjda sam na trenutak, to smetnuo s uma. Jeste, Pasan je zamahnuo rukom, a Pevit nije mogao ništa drugo da uradi, nego da ga zgrabi za pesnicu i zadrži ga. Kasnije je Pasan poleteo na

njega, i udario ga nekoliko puta. Da, mislim da se zaista može reći da je Pasan započeo...

Šerif je besno duvao kroz nos. Onda je namršteno klimnuo glavom Holsu. Barmen se hitro odmakao niz šank trljajući krpom sjajnu ploču. Pevit se osvrnuo oko sebe, a onda je mirno slegnuo ramenima. – Mogu li onda da idem, šerife? – upitao je tiho. Martin je izgledao kao da će ga zgromiti. Pošto je još jednom odmerio goste u salunu, klimnuo je glavom. – Idi i ne dolazi više ovamo. Ako se još nekad dogodi da praviš nered u mom gradu, mister, neću tako lako poverovati ovakvim smešnim pokušajima ljudi, koji očigledno žele da te odbrane. Sledeći put ćeš imati posla sa mnom, imaćeš prilike da upoznaš moj zatvor... iznutra. Gubi se! – Svima se učinilo da Pevit želi da se prepire sa šrifom. Međutim, to je trajalo samo nekoliko trenutaka. Onda je Pevit klimnuo glavom Ejbu Golden u znak zahvalnosti i izašao na ulicu. Martin je ostao u salunu samo nekoliko minuta, pa je i on izašao i uputio se prema zatvoru. Ejb Golden je tada spustio nekoliko dolara na šank i s osmehom se okrenuo Holideju. – Piće, Holideje? – upitao je. – Zašto da ne? – prihvatio je Dok i naslonio se šank, ali, nije pogledao Golden. Gledao je pravo pred sebe i kasnije u piće koje mu je Hols doneo. – Čuj, Holideje – rekao je Golden – posmatrao sam te nedelju dana i mogu da kažem da je moj utisak o tebi povoljan, iako mislim da si revolveraš. Ne znam zašto si nam se pridružio i kakvi su tvoji računi sa Kovlijem, ali, primi moj savet. Nemoj se uplitati u stvari mladog Pasana. Moglo bi se dogoditi da to bude previše za tebe. – Dok ga je pogledao ispod oka. – A ti misliš da se uplićem? – upi-

tao je. – Video sam ga da jaše s tobom. A video sam i tebe kako mu donosiš hranu... – Pa? – Pa, očigledno, ne znaš kakva je situacija na ovoj teritoriji. Sve dok ne upoznaš prilike, bolje ti je da se držiš po strani. – Dok se osmehnuo krajičkom usana. – Ako sam te dobro razumeo, hteo si da mi kažeš da se ne mešam u sukob između Kovlija i malih rančera, Goldene? Jesam li u pravu? – Golden je iskapio svoje piće i napravio naivno lice. – Kakav sukob? – upitao je. Dok je takođe iskapio svoje piće i poručio još dva.

Uprkos tome što mu je neki unutrašnji glas govorio da se ne meša, znao je da od toga nema ništa. Po njemu, on se već umešao. Trenutno ga je zanimao razlog zbog kojeg je Golden podržao Pevita. Ali, Golden mu nije dao priliku da to dozna. Iskapio je svoje piće u jednom gutljaju, kratko mu je klimnuo glavom i udaljio se. Dok ga je posmatrao kako odlazi. Osetio je da Golden i Pevit pripadaju istoj vrsti ljudi. A, Pevit mu se dopao na prvi pogled. Golden se pridružio ostalim Kovlijevim kaubojima i uskoro je počela partija pokera. Izgledalo je da momci očekuju da im se Dok pridruži, ali, on nije bio raspoložen za kartanje. Kao što se često događalo, odjednom je osetio želju da bude sam, da ima vremena da razmisli o svemu. Počeo je da se upetljava u stvari bez kojih bi sasvim dobro mogao da prođe. Međutim, to je bio slab argument. On nije mogao podneti nepravdu, a ovde je nje očigledno bilo previše. Napustio je salun i krenuo prema hotelu u kome je uzeo sobu. Napolju je bilo mirno. Ništa se nije dešavalo. I hotel je bio gotovo prazan, pa se odmah popeo u svoju sobu, skinuo čizme i bacio se na krevet. Bilo je to prijatno osećanje. Mišići su počeli

da mu se opuštaju. Poslednjih dana se baš dobro zamorio i san mu je bio neophodan. Sutra ujutru će mu um biti svežiji, bolje će moći da razmišlja o svemu, pomislio je. Zatvorio je oči, ali nije odmah zaspao. Čitava galerija likova počela je da mu prolazi kroz sećanje. Braća Kolbert, Bo Džekson i njegova devojka Marijana, Džud Kovli, šerif Martin, Luk Pasan, Red Dank i njegovi ortaci Ston i Vilej, Ejb Golden i Tom Pevit, Hols i lica ostalih Kovlijevih kauboj. Poslednja se pojavila žena koja je onog dana sedela na kolima Toma Pevita. Bila je prelepa, ali, lepota nije bila jedini uzrok što je njenu viziju doživeo kao živu stvarnost. Zanimali su ga zabrinutost na njenom licu i iznenađenje kojim je posmatrala šerifa i Kovlija. A i njega je čudno pogledala, setio se. Ili je možda neko drugi bio iza njegovih leđa? Zatim je mirno utonuo u san.

*

Sa visoke verande hotela, Dok je video Reda Danka i Vileja kako ulaze u glavnu ulicu grada. Vilej je za sobom vodio još jednog konja, preko čijeg je sedla bilo prebačeno nečije nepokretno telo. Počelo je, pomislio je Dok posmatrajući Reda kako se kreće prema salunu i silazi iz sedla ispred prečke za vezivanje konja. Video ga je kako se okreće Vileju i nešto mu govori, i kako besno odmahuje glavom, sav crven u licu. Kada je Dank nestao u salunu, Vilej je priterao konja do prečke ali nije pokazivao nameru da sjaše. Tek u tom trenutku, Dok je prepoznao lice čoveka koji je visio preko sedla drugog konja. To je bio Ston i sasvim se jasno videlo da je mrtav. Dok se podigao iz stolice za ljuljanje na kojoj je sedeo i prihvatio je tanjir sa ogromnim send-

vičem i kafu. Duboko zamišljen, krenuo je prema unutrašnjim stepenicama. Negde je bilo gužve, pomislio je. I to ozbiljne. Onda se nečega setio. U mislima se vratio na prošlo jutro, kada je video Danka, Stona i Vileja kako se odvajaju od grupe kaubojja i kreću prema granici Pevitovog imanja. To što su konje terali galopom, još tada je Doku govorilo da su na umu imali neki važan i hitan posao. Kasnije, tog istog dana, Pevit je ušao u salun i Luka Pasana nazvao varalicom i izdajnikom. Sada su se Dank i Vilej vratili i doneli mrtvog Stona... Sišao je niz stepenice i predao tanjir i šolju devojci koja je radila u kuhinji. Ljubazno joj se zahvalio, a devojka je pocrvenela. Bila je vrlo mlada i vrlo zgodna. Dok joj se osmehnuo i rekao.

– Drago mi je što sam vas upoznao, gospođice. Zaista će biti srećan onaj kome poklonite pažnju. – Devojčino lice se oblilo rumenilom. Onda se okrenula i ostavila šolju i tanjir na obližnji sto. Sve vreme nije skidala pogled sa Doka. Došavši do izlaza, Dok se okrenuo i videvši da ga devojka i dalje posmatra, dotakao je prstom obod šešira, klimnuo glavom, okrenuo se i izašao na ulicu. Polako je koračao trotoarom, ali, odjednom je postao svestan da se u gradu nešto dešava. Na licima nekoliko građana koje je sreo, videla se zabrinutost. Vilej je još uvek sedeo na svom konju ispred saluna. Mada su građani počeli da se okupljaju, niko od njih nije prilazio bliže od dvadeset stopa konju preko čijeg je sedla bilo prebačeno telo mrtvog čoveka. Jedino je Dok sišao sa trotoara i prišao bliže. Pažljivo je pogledao Stona i upitao Vileja. – Šta se desilo? Dobio je precizan pogodak spreda, Vileje? – Vilej ga je pogledao mrko, ali, nije odgovorio

ništa. Samo se promeškoltio na sedlu. Na licu mu se videlo da nije najbolje raspoložen. – To se tebe nimalo ne tiče, Holideje – konačno je promrmljao. – Kako to misliš da me se ne tiče? Ako već imam neki dogovor sa Kovlijem, a jedan od njegovih ljudi je ubijen, onda me se tiče. Ili ti možda misliš drugačije? – rekao je Dok da bi sakrio pravi razlog svog interesovanja. – Ston tebi nije ni prijatelj, Holideje. Prema tome, nema razloga da se uzbuđuješ. Gledaj svoja posla, a ostalo prepusti meni i Redu. – Dok je protrljao bradu i zamišljeno klimnuo glavom. Iskosa je pogledao Vileja. – Samo sam pitao, Vileje. Znaš, nešto mi je palo na pamet, pa... – Šta? – prekinuo ga je Vilej nervozno. – Možda je taj koji je pucao na Stona, to uradio zato što je Ston bio na Kovlijevom platnom spisku. Ako je tako, onda bi to moglo da znači da taj ima nešto protiv svih ljudi koji rade za Kovlija. Ne mora biti, ali može. U tom slučaju, i ja bih bio u opasnosti. – Vilej je iskezio zube, a na licu mu se pojavio podmukao izraz. – Ne zamaraj glavu tim glupostima, Holideje – rekao je nadmeno. – Red i ja ćemo se već dočepati tvora koji je ovo uradio. Samo smo hteli da podnesemo izveštaj šerifu. Odmah nastavljamo dalje. I, uopšte... nije nam potreban nikakav svilenko da nam se mota oko nogu. Jasno? – Pri tom je prezrivo pogledao Dokovo novo odelo, čistu košulju i kicoški vezanu kravatu.

Dok je sa savršenim mirom podneo ovu uvredu. Kao i uvek, odlično je vladao svojim nervima. Slegnuo je ramenima i ušao u salun. Dank je stojao pored šanka. U levoj ruci je držao čašu sa viskijem. Desna mu je bila nadneta nad drškom „kolta“, kao da je želeo da u svakom trenutku bude spreman da po-

tegne oružje. Okrenuo se kada je začuo Holidejeve korake na golom podu, ali, kada je video ko dolazi, odmah je sklonio ruku od revolvera. Iskapio je svoje piće i progundao Holsu. – Do đavola, nemoj stojati kao ukopan, prokleti barmene. Ostavi tu bocu i smesta pronađi mister Kovlija. Reci mu da smo se vratili. – Dok je stao pred Danka i pucnuvši prstima dao znak Holsu da ga posluži pićem, što je ovaj odmah i učinio. Dank nije rekao ništa niti se maknuo s mesta, ali, Hols nije sačekao da mu Dank ponovi naredbu, već je žurno skinuo kecelju i pohitao napolje. Kada se Dank namršteno okrenuo, Dok je primetio. – Nevolja, a? – Tako nešto. – Izgleda da niste bili u stanju da rešite problem? – Bes je planuo u Redovim očima. – Ja mogu da rešim svaku prokletu nevolju koja mi iskrsne na putu, Holideje. – Valjda je tako – slegnuo je Dok ramenima. – Samo, ja sam video jednog mrtvog kauboja tamo, ispred saluna, a drugi je tako uzbuđen da se jedva drži u sedlu. To mi baš ne govori da ste bili u stanju da razvoj događaja držite u rukama. – Dank je stegao čašu toliko da je Dok pomislio da će je slomiti. Pošto se to nije dogodilo, odmakao se malo, i naslonio se bokom na šank. Nijednog trenutka nije skidao pogled sa Dankovog lica. Ovaj je konačno spustio pogled i uzdahnuo duboko.

– Napali su nas iznenada, Holideje – rekao je i okrenuo leđa Doku. – Ali, neće i sledeći put biti tako. Uostalom, ko se toliko trese da ne može da sedi u sedlu. Da nisi mislio na mene? – Ne, nisam mislio na tebe – odgovorio je Dok i ponovo napunio svoju čašu. – Vilej izgleda kao da jedva čeka da pobegne na neko bezbedno mesto. Tamo mora da je bilo gusto. Ma koja banda

je bila u pitanju, bila je opasna. – Dank je zaustavio dah i besno se okrenuo Doku. – Banda? – planuo je. Ali se odjednom primirio. Prekinuo je tako naglo da Dok nije mogao da to ne primeti. Ipak, ništa više nije hteo da pita. Iskapio je čašu i okrenuo se prema prostoriji, naslonivši se laktovima na šank. – Možda si ti i u pravu – rekao je Dok kada se Dank taman smirio. – To se mene stvarno ne tiče... sem, ako me Kovli ne pozove da se umešan. Misliš li da bi on to mogao da učini, Rede? – Dank je rukom obrisao znoj sa lica. Onda je pljunuo na prašnjavi pod. – Do đavola, Holideje, ostavi mene miru. Ti i ja nismo prijatelji, obojica to znamo. Neka tako i ostane. Bolje idi i pazi na Pasana... da možda prašina ne padne na njega. – Kako ti kažeš, Rede – odvratio je Dok i odmakao se. Pošao je prema stolovima za kocku i uzeo jedan paket karata. Onda je seo za sto. Navukao je na oči širok obod svog šešira tek toliko da niko ne može da primeti kako on pažljivo pregleda karte, tražeći na njima jedva primetne oznake, za slučaj da ih kasnije upotrebi u igri. Upravo je na jednom kecu primetio ogrebotinu, očigledno nanesenu noktom, kada su Džud Kovli, šerif i Vilej ušli u salun. Dok je usredsredio pažnju na Džuda Kovlija. Na neki način mu je taj čovek delovao krupniji i snažniji nego ranije. Delovao je ukrućeno i nadmeno. U Kovliju više nije bilo one blagonaklonosti sa kojom je posmatrao ljude oko sebe, kao da brine o svakom od njih. Ne, sada je bio sasvim drugačiji. Verovatno, pravi Džud Kovli. Više nije pokušavao da sakrije svoju diktatorsku nadmenost i narav čoveka željnog vlasti, kojeg je vodila samo želja da što više uveća svoje ionako ogromno stočarsko carstvo. Kovli je prišao

pravo Redu Danku, naglo ga dograbivši za košulju i uneo mu se u lice.

– Prokleta budalo – prosiktao je. – Ti si sve upropastio! – Šerif se prstima poigravao sa svojom metalnom zvezdom na grudima. Ali, ćutao je. Na pristojnom odstojanju iza šerifa i Kovlija stojao je Vilej i nervozno lizao suve usne. Dok je pažljivo posmatrao šta se dešava. Znao je sasvim dobro da će mu se uskoro pružiti prilika da vidi Danku u pravom svetlu. On je pokušavao da se odmakne od Kovlija, ali ga je rančer držao tako čvrsto da je kauboj konačno odustao. Ipak, glas mu je bio čvrst kada je progovorio. – Ne znate celu priču, mister Kovli. – Dovoljno znam, glupane! Doveo sam Pevita do one tačke do koje sam želeo. Sada sam... – glas ga je naglo izdao. – Rekli ste da plati... – Kovli je prodrmao kaubojja tako snažno da se ovaj presekao u pola reči. Onda ga je gurnuo na šank, a sam je zastao i počeo da se osvrće po velikoj prostoriji. Tek tada je primetio Doka i odjednom kao da je postao nesiguran u sebe. To je međutim trajalo samo jedan kratak trenutak. A, onda se brzo pribrao. Opet je bio onaj nadmeni, samouvereni gazda. Dok ga je neko vreme mirno posmatrao, a potom je počeo da ređa karte po stolu. Nije više podizao pogled, sve dok nije čuo korake na trotoaru ispred saluna. Video je kako šerif i Kovli izlaze sa Dankom i više nije čekao ni časa. Sakupio je karte i ustao od stola. Imao je nameru da izađe na ulicu. Ali, napravio je samo nekoliko koraka, kada je Vilej povukao revolver i zapeo obarač. – Mister Kovli želi da svako ostane tamo gde je, Holideje – nacerio se Vilej. – To se pogotovu odnosi na nove ljude kojima se još uvek ne može pokloniti poverenje.

Ne obraćajući pažnju na uperen revolver, Dok je krenuo prema šanku. Smetalo mu je što je u položaju da mora da se pokorava, ali, hteo je da istraje i da ulogu igra do kraja. – Hoću da uzmem jedno piće – rekao je. Ne čekajući na odgovor, odgurnuo je Vileja u stranu i spustio novac na šank. Hols ga je uslužio, ali su mu ruke drhtale dok je sipao piće. Verovatno je mislio da se pucnjava ne može izbeći. Vilej se namrštio besno. Iskezio je zube a onda rekao. – U redu. Ipak, hoću da znaš, Holideje, da je jedino važno da nikuda ne krećeš. Nemamo poverenja u tebe. Ne dopada nam se čovek kao što si ti. Ničeš gde te ne seju, a uvek si sam. Ni sa kim se nisi potreudio da sklopiš prijateljstvo. – Kako to da razumem, Vileje? – pravio se Dok da ne shvata. – Samo ostani tu gde jesi – odgovorio je Vilej bezbojnim glasom. – Ne zaboravi da ti ne verujemo, a možda će uskoro i mister Kovli početi da sluša savete koje mu sve vreme Red i ja dajemo. Možda će tada bolje proveriti svaku prokletu skitnicu, pre nego što reši da joj ponudi posao. Nama zaista nisu potrebni ljudi tvoje vrste, Holideje. I, prestani da me gledaš tako uobraženo. – Dok ga je pogledao sa jedva приметnim osmehom na usnama. Onda se opet okrenuo svome piću. Nije želeo da zateže stvar. Nešto je upravo saznao o Kovliju. Kovli nije bio za potcenjivanje. Iako je bio invalid u jednu ruku, Kovli je ipak bio vrlo siguran u sebe. Niko od njegovih ljudi nije smeo da mu se suprotstavi, a on se nije ustručavao da se ponaša osiono, čak ni prema revolverašu kakav je bio Dank. Činjenica da se Dank pokoravao Kovliju, dokazivala je da je Kovli bio nešto više od običnog gazde, koji samo dobro plaća svoje ljude. Dok je sumnjao da bi

autoritet takve vrste imao dovoljno moći da smiri čoveka toliko uverenog u vlastitu vrednost, kakav je bio Dank. Dok je iskapio piće i taman je hteo da naruči još jedno, kada je na ulici odjeknuo pucanj. Vilej se hitro okrenuo na peti i potrčao na vrata. Kada je Dank stigao do izlaza, zatekao je Vileja na trotoaru naslonjenog na jedan stub verande. Gledao je prema zgradi u kojoj je bio zatvor. Tamo je stojao šerif Kori Martin. U ruci je držao revolver koji se još uvek dimio. Dank je bio naslonjen na zid zatvora, a pored njega je stojao Kovli. U tom trenutku, dalje iz ulicu, pojavila se grupa Kovlijevih kauboja na čelu sa Ejbom Goldenom. Ne obraćajući pažnju na Vileja i Doka, sišao je na ulicu i uputio se grupi pred zatvorom. Vilej ga je odmerio mrko i smesta je krenuo uz njega. Dok je zastao u blizini zatvora pokušavajući da vidi šta se dogodilo. Nije morao dugo da čeka. Kovli je klimnuo glavom šerifu, a ovaj je, isprsviši se, vratio revolver u futrolu, i odmerio gomilu koja se polako okupljala.

– Sakupljam poteru – objavio je šerif. – Kakvu poteru? – upitao je jedan pijanac, ali je začutao kada ga je šerif ošinio pogledom. – Čovek koji je bio žitelj ovoga grada – nastavio je šerif – i koji, koliko znam nikada nije pravio nikakve izgrede. Hladnokrvno je ubijen, dok je obavljao svoj posao za račun mister Kovlija. – U masi je nastalo gundanje, ali, Doku je bilo jasno da ljudi već sve znaju. – Govorim o Vilu Stonu – objasnio je šerif. – Videli ste. Mrtvog su ga doneli u grad, njega je hladnokrvno ubio Tom Pevit. Žagor je postao glasniji. Šerif je sačekao da se ljudi utišaju pre nego što je nastavio. – Vili Stona je, zajedno sa Redom Dankom i Leni Vilejem, poslao mister Kovli

da čuvaju izvor koji je Pevit protivpravno koristio za napajanje svoje stoke. Mister Kovli je kao što je svima poznato, mnogo puta upozoravao ljude da ne diraju ono što je njegovo. Mister Kovli, kao i svaki drugi čovek, ima sasvim legalno pravo da štiti ono što mu po zakonu pripada. Je li tako? Ali, Tom Pevit je rešio da uzme ono što nije njegovo – viknuo je šerif. – I, posle mnogih upozorenja, napajao je stoku na izvoru mister Kovlija. Kada to više nije mogao da radi, povukao se, i iz zasede ustrelio Stona. Zato organizujem poteru, koja će imati zadatak da Toma Pevita dovede u grad. Ovde će mu biti suđenje. – Ljudi su ponovo počeli da žagore, a zatim je jedan visoki mršavko primetio.

– Koliko se ja sećam, mister Kovli, nema nijedan izvor blizu Pevitove zemlje, šerife. Zar misliš da bi Pevit prošao pored izvora na Pasanovom imanju i krenuo dalje, da napaja stoku na Kovlijevoj zemlji? Ja u to ne verujem. – Mister Kovli je kupio Pasanovu zemlju. Prema tome, kupio je i izvor, Milere. Ima li još nešto što bi hteo da znaš? – Pod ljutitim pogledom Kovlija i Danka, Miler se povukao dublje među ljude. Očigledno, više nije želeo da pita bilo šta. Dok je pažljivo posmatrao scenu pred sobom, a slika događaja polako se kompletirala. Dvojica iz porodice Pasan su ubijena, a kuća im je spaljena do temelja. Luk Pasan koji je krenuo da traga za ubicama, prodao je svoje imanje. Sada je Pevit, pošto je nateran da se bori, optužen kao ubica. Doku je bilo sasvim jasno da se Kovli jako razmahao u svom nastojanju da se dokopa zemlje na čitavoj ovoj teritoriji. Sve je bilo sasvim jednostavno. Kovli je imao šerifa u svojim rukama, a imao je i Reda Danka i gomilu surovih ljudi

spremnih da na njegov zahtev urade sve. Onda se Dok setio utiska koji je na njega ostavio Tom Pevit. Bio je to dobar i pošten čovek, željan da zadrži ono što je stekao i na čemu je radio naporno. Pasan ga je, na neki način izdao kada je prodao i komad zemlje, koji je, sa njegovim ocem koristio i Pevit. Voda koja je izvirala na Pasanovoj zemlji, bilo je jasno da je do sada davala snagu Pevitu. Bez vode, njegova goveda će uginuti od žeđi, a on će propasti. – Prema tome, želim poteru koja će krenuti sa mnom i pomoći mi da izvedem stvar u skladu sa zakonom – rekao je šerif. – Kada se Pevit bude suočio sa grupom ljudi iz ovoga grada, ne verujem da će pucati. Zato ne očekujem nepritike... niti ih želim – dodao je. – A sada, oni koji žele da pomognu, neka pođu po svoje konje. Polazimo za deset minuta. – Šerif se okrenuo Kovliju koji mu je kratko klimnuo glavom. Ljudi su polako počeli da se razilaze. Dok ih je posmatrao kako odlaze, a onda je video Danka koji je izveo dva konja iz zatvorske dvorišta. Vilej je krenuo da uzme svoga konja, koji je bio privezan ispred saluna. Dok se pitao šta da radi? Doznao je ono zbog čega je prihvatio da sarađuje sa Kovlijem, ali, ni sada nije našao rešenje kako da pomogne Pevitu. Stari pionir je to zaslužio, a još više njegova lepa kći. Trebalo je što hitnije naći neko rešenje, jer je vreme neumitno teklo.

Sačekao je još malo. Onda je primetio Ejba Goldena kako dolazi niz ulicu i zauzima svoje mesto među četvoricom kaubojja koji su već stajali uz Vileja. Goldenov dolazak je iznenadio Doka. Jer, Golden je malopre, u salonu, uzeo Pevita u zaštitu. Tada je Dok poverovao da između rančera i kaubojja postoji uvažavanje, a možda i pri-

jateljstvo. Golden je pogledao Doka u oči i u tom trenutku Dok je shvatio da je u tom pogledu bilo nekog odmeravanja i ispitivanja. Činilo se da je Golden želeo nešto da kaže, ali, da nije bio siguran šta će Dok učiniti. Dok se okrenuo i pošao u štalu da izvede konja. Kada se vratio pred zgradu zatvora, šerif Martin je već bio postrojio članove svoje potere. U tom trenutku, na drugom kraju ulice su se pojavila jedna kola. Uz užasnu škripu nepodmazanih točkova kola su se polako približavala. Na visokom kočijaškom sedištu, sedeo je Bo Džekson. Izgledao je sasvim zadovoljan kao i Marijana, koja je sedela pored njega, divna i mlada, tamne baršunaste kože. Dok se nasmešio. Izgledalo je da se Bo potrudio da se malo upristoji. U svakom slučaju, izgledao je bolje nego tamo kraj onog izvora. Dok je prišao začelju potere, kada su neki već krenuli napred. Bacio je pogled prema Kovliju. Rančer je bio sasvim zaokupljen dolaskom Boa Džeksona i njegove lepotice. Gutajući prašinu koju su dizala kopita konja, Dok je priterao svoga Miga kolima, a Bo je zategao uzde. Za trenutak, lice mu se namrštilo. Očigledno, nije se nadao da će se Dok zaustaviti kraj njih. Ali, pošto Dok nije pokazao nikakvo interesovanje za Marijanu, Bo se osmehnuo.

– Kako si, Holideje? – uzviknuo je s lažnom veselošću. – Izgleda da si konačno prestao da lutaš? – Dok mu je ljubazno klimnuo glavom, a onda, ne pogledavši devojkicu koja je zakolutala očima pokušavajući da skrene njegovu pažnju, nastavio je dalje. Video je kada je Kovli pozvao Danka da se vrati. Dank se nagnuo na stranu u sedlu pažljivo slušajući ono što mu je Kovli govorio. Dok nije bio sasvim siguran, ali,

činilo mu se da ga je u jednom trenutku Dank vrlo pažljivo, skoro začuđeno pogledao. Onda je Dok prošao pored kola, a Kovli se udaljio dalje niz trotoar. Dank je projahao pored Doka da bi se pridružio Vileju. Stigao ga je i nastavio da jaše blizu Vileja, tako da je Dok bio uveren da se njih dvojica o nečemu tiho dogovaraju. Vilej je u jednom momentu pošao da se okrene, ali ga je Dank dograbio za ruku. Zatim su se obojica požurili do čela kolone gde je jahao šerif Martin. Onda je Dok odmahnuo glavom i u mislima se ponovo vratio na susret sa Džeksonom. Uprkos osmehu koji se pojavio na Boovom licu, Dok je u njegovim očima primetio zabrinutost. Naravno, bilo mu je jasno da pukim razmišljanjem zaista neće doći ni do kakvih rezultata. Ipak, instinkt mu je govorio da je matica nevolje već krenula u kovitlac i, ako ne bude dovoljno oprezan, ako ne bude pazio na sebe, moglo bi se dogoditi da ga divlji vrtlog povuče u dubinu.

*

Predeo se obojio purpurnim rumenilom, a poslednje senke pred zalazak sunca, pružile su se po zemlji. Sve je obećavalo da će, posle dugog i vrelog dana, veče biti sveže i prijatno. Jahanje je bilo naporno. Ali, tako je moralo da bude, jer je šerif Martin svima stavio do znanja da svakako želi da dođe do Pevitove kuće pre nego što se spusti veče. Zategnuvši uzde svome konju, zastao je na vrhu brda, odakle se pružao pogled na prijatnu, zelenu dolinu. Skinuo je šešir i nervozno protrljao potiljak. – Mislim da imamo još sat vremena do mraka – rekao je šerif, kao da otkriva bog zna kakvu veliku istinu. – Želim da svaki od vas ima na umu sle-

deće. Tom Pevit je ubio Vila Stona. Zbog toga će bez sumnje biti. Ali, pre nego što ga obesim, treba ga uhvatiti.

Idiot, pomislio je Dok za šerifa, koji je sada iznosio svoj plan. – Opkolicemo ga sa svih strana – davao je uputstva šerif. – Kada ga budem pozvao da se preda, videćemo šta će uraditi. Ako se bude predao bez protivljenja, okej, biće dobro. Ali, ako ne bude hteo... onda... onda – Kori je slegnuo ramenima. – Šta ako ne bude hteo, Martine? – upitao je Ejba Golden. Iz nekog razloga koji ni sam nije dobro razumeo, Dok se držao Ejba. Sada je jahao sa njegove leve strane, malo unazad. Martin je skupio obrve, kao da je nešto užasno naporno mislio. Čekao je nekoliko trenutaka, a onda je rekao. – Onda ćemo poći i ubiti ga, Ejbe. – Ubiti? – gotovo se zagrcnuo Golden. – Nego? Imamo posla s ubicom, Ejbe, i ja mu neću dozvoliti da on na svoj raboš upiše još koju žrtvu. A ta žrtva bi mogao da bude bilo ko od nas – rekao je šerif. – Šta će mu se dogoditi, zavisice samo od njega. – Pomeno si suđenje u gradu, Martine – rekao je Golden na svoj mirni, tihi način. – Ne shvatam kako čovek može da bude proglašen krivim pre nego što porota kaže svoju reč. – A ti? Šta ti kažeš? – nacerio se šerif. – Ja poznajem Tome Pevita – rekao je Ejba – i verujem da mogu da ga nagovorim da se mirno preda. – Martin se polako okrenuo, trepćući prema suncu na zalasku. Čutao je nekoliko trenutaka, a onda je rekao nestrpljivo. – Ne pada mi na pamet da toj seljačini pružim priliku da nam umakne, Goldene, Nemam nameru da, posle ovoliko potrošenog znoja, još jurcam za njim po ovim jarugama. Znaš i sam da bi nam umakao u onaj kamenjar. Treba sve noge da polomimo... Ne, ne, dragi moj, radićemo onako kako ja

kažem. Opkolićemo ga i pozvati da se preda. To je moj način. – Taj tvoj način neće uspeti – rekao je Ejb tvrđoglavo. Bes je sevnuo u šerifovim očima. – Ti si na njegovoj strani, mister – grmnuo je. – Je li?

– Ja poznajem tog čoveka – mirno je odgovorio Golden. – On je za Pevita radio pune tri godine – umešao se Dank. – Kada Pevit više nije imao sredstva da ga plaća, Golden je došao kod mister Kovlija da ga moli za posao. – Misli da je on još privržen tom ubici, pa otuda možda želi da pođe napred i da ga eventualno upozori na naš dolazak. – Ostali kauboji su počeli da gunđaju i preteći gledaju Goldena. – Jesam li pogodio, Golden? – sve više se žestio Dank. – Da mu pomogneš da pobegne i još da mu prikriješ tragove, a? – Nema ništa od toga – planuo je šerif. – Mislili da je bilo dosta razgovora – rekao je Dank. – Samo gubimo vreme stojeći ovde. – U pravu si – klimnuo je glavom šerif. Golden je ćutao, Dok ga je video kako skreće pogled prema dnu doline, a, onda dalje prema kući koja se nalazila na drugom kraju. Kuća se videla kao na dlanu. Ovoliko ljudi u poteri će bez problema rešiti stvar, pomislio je Dok. U stvari, a to je Dok sasvim jasno video, nijedan čovek u dolini ne bi imao izgleda da pobegne, ako bi neko blokirao izlaz na drugom kraju, a za taj posao su bila dovoljna samo dva ili tri čoveka. Ostali su mogli mirno da uđu u dolinu i obave svoj posao bez velikog rizika. Šerif je sada komandovao sa puno autoriteta ne dajući vremena ni Goldenu ni bilo kom drugom da mu se suprotstavlja. – Vileje, uzmi nekoliko ljudi i pođi na drugu stranu brda. Tamo ima dovoljno mesta za zaklon. Imate pet minuta, a onda i mi krećemo. Znaš šta sve treba da ra-

diš! – Vilej je klimnuo glavom. Izvukao je svoj revolver i proverio da li je pun. Pokazao je rukom dvojici Kovlijevih kauboja da pođu za njim, pa su sva trojica lagano krenuli prema drugoj strani doline, stazom koja je vodila kroz grmlje. Tako su stalno bili zaklonjeni. Dok je topot njihovih konja zamirao u sivoj svetlosti predvečerja, Dank je nagnut napred sedeo u sedlu i vrlo pažljivo je osmatrao dolinu pred sobom. U ruci je držao spreman revolver. Šerif je bio pored njega, a obojica su bili okrenuti ostalim ljudima iz potere. Dok je prišao bliže Ejbu, a kada je nastao žagor, jer su članovi potere počeli da se dogovaraju o predstojećoj borbi, zapitao je tiho.

– Da li ti je Pevit ikada ličio na ubicu, Golden? – Ejb se naglo okrenuo i sumnjičavo odmerio Doka. Međutim, pošto je Dokovo držanje ostalo sasvim mirno, nestalo je sumnje iz kaubojevog pogleda. – On nije od te sorte – odgovorio je. – Ubica ima svakojakih. Mogu da liče na sasvim poštene ljude – rekao je Dok mirno. – To dobro znam, Holideje. Ali, Tom Pevit nije od tih. On je čovek koji zna samo za rad na svojoj zemlji. – Samo, Stona su doneli mrtvog. – Ako ga je ubio Pevit, onda je to bilo u poštenoj borbi. Pevit ume da se brine o sebi. – Protiv trojice revolveraša? – Golden je nabrao čelo i nekoliko trenutaka ćutao zamišljeno. Ruke je držao prekrštene po oblucju sedla. – Možda su bili i suviše samopouzđani. Ako je tako, onda su pogrešili. – Dok je klimnuo glavom. – Izgleda da sada nemaju nameru da tu grešku ponove. Koliko vidim, Pevit nema nikakvih izgleda da umakne. Nego, onog dana u gradu, pored njega je bila neka žena. Kako se ona uklapa u sve ovo? – Ejb je pažljivo pogledao Doka. Bilo je sasvim jasno da je izne-

nađen, gotovo zbunjen. Konačno je progovorio. – Ona je njegova kćerka. Vodi mu domaćinstvo. – Znači, i ona je sada u kući? – Da! – Dok se zaustavio na tome. Video je koliko je Golden zbunjen iako se trudio da se savlada i da ne pokaže kako se oseća. A kada je kauboj obema rukama čvrsto zgrabio uzde, Dok je shvatio kakve su mu namere. Nagnuo se prema njemu i prošaputao. – Idi na desnu stranu. Ravnije je, i verujem da ćeš uspeti da stigneš na vreme. Ja ću ovde uraditi sve što mogu. – Čutljivi Ejb ga je ponovo odmerio zabrinuto, a usne su mu se stisle u tanku crtu, koja kao da mu je presekla lice. Nije rekao ni reč, ali, vena na čelu počela je snažno da mu pulsira. A onda je, bez ikakvog upozorenja, obo konja. Konj je zanjštao i kao strela poleteo napred. Golden ga je okrenuo nadesno i probio se između trojice kauboja. Konji ostalih kauboja su psovali na sav glas. Zatezali su uzde i pokušavali da ih umire. Naravno, to nije bilo nimalo lako. Životinje su bile uzbuđene i svaka se trudila da zbaci svog jahača.

Dok je samo malo dotakao svog Miga, a ovaj je poskočio napred. U skoku je naleteo na jednog jahača iz potere. Preplašeni konj naglo se propeo i njegov jahač mu je preleteo preko glave i lupio o ledinu. Ostali konji su počeli da se komešaju i naleću jedan na drugog, ržući i njišteći. Nastala je neopisiva gužva i galama, sve se izmešalo i pravo je čudo što niko nije slomio vrat u tom metežu. Šerif je pokušao da okrene svoga konja, ali je, pri tom, njegov konj naleteo na kobilu Reda Danka koji je jahao odmah iza njega. Dankova kobila se uspravila na zadnje noge i zamlatarala prednjim, kao da želi nekog da udari, a glavom je besno tresla. Sve vreme je pokušavala da zbaci

Danka s leđa. Ipak, Dank je uspeo da ostane u sedlu. Dok se prilepio uz vrat svoga Miga koji je bio dobro dresiran i Dok je bio siguran da ga neće izludeti ova panika. Ipak, milovao ga je po vratu, da ga potpuno smiri. Uglom oka video je da je Ejb umakao već dobrih stotinak jardi, i bio je zadovoljan. To je dovoljno rastojanje, pomislio je. U tom trenutku, Dank je naterao svoju kobilu na Dokovog konja. U očima mu je goreo divlji bes, a u ruci mu se stvorio revolver. – Nosi se do đavola, Holideje! Šta to radiš? – zaurao je. – Baš ništa, Rede – odgovorio je Dok hladno. Kao i uvek savršeno je vladao nervima. – Ejb je naglo poterao svoga konja i preplašio moju i ostale životinje. Imao sam sreće što nisam sleteo iz sedla. – I mene je skoro zbrisao – promumlao je jedan od kauboja sa Dokove desne strane. Taj kauboj je toliko psovao i galamio da Red od njega nije mogao doći do reči.

Šerif je tek tada pogledao za Goldenom koji je uspeo da poveća rastojanje od ove uskomešane gomile. I kada je shvatio šta se dešava, proderao se iz sveg glasa. – Za njim! Zaustavite ga kako znate i dograbite Pevita! Više nema potrebe da mislimo na hapšenje! Ne upozoravajte ga! Pucajte čim ga vidite! Pucajte, jeste li me razumeli? – Istog trenu, šerif je poterao svoga konja u galop. Još je nešto urlao, marmuzajući konja, ali se više nije mogla razumeti ni jedna jedina reč. Četvorica Kovlijevih kauboja su poleteli za njim, gurajući se između Danka i Doka. Tada je Dok ulučio šansu koju je priželjkivao, i poterao je svoga konja na desno od ostalih. Negde na sredini doline, na otprilike dve stotine jardi ispred sebe, primetio je tamnu priliku Ejba Goldena. Znao je da više niko nema izgleda da

zaustavi kauboja. Onda je i sam poterao konja galopom pravo za Goldenom. Mig je pojurio kao da ima krila. Svi su sada jurili u istom pravcu. Kada su se našli na polovini puta od kuće, Dok je s olakšanjem primetio da je Ejb još više povećao razdaljinu između sebe i potere. Upravo tada je šerif oštro skrenuo ulevo, vodeći za sobom Danka očiju iskolačenih i zakrvavljenih od besa. Rukom je dao znak ostaloj poteri, sa kojom je u grupi jahao Dok, da nastave prema kući i da poteraju brže. Golden je tada već doleteo do malog dvorišta. Za trenutak je zaustavio konja da otvori kapiju, a zatim je uleteo unutra i zatvorio je za sobom. Jedan hitac iz puške zario se naposredno pored njega. Potera je stigla na puškomet od kapije. Golden je potegao revolver. Dva puta je opalio prema goniocima, pre nego što je nastavio dalje. Sada je svima bilo jasno na čijoj je Ejb strani. Holidej nije bio udaljen više od pedeset jardi od kuće, kada su se ulazna vrata otvorila. U mlazu svetla, koje je dopiralo iz kuće, ugledao je snažnu priliku čoveka sa puškom u rukama. Bio je to Pevit. Odmah iza Pevita primetio je vitku figuru mlade devojkice. Golden je u punom galopu jurio prema kući, mašući divlje rukama. Dok je pažljivo odmerio situaciju. Nedaleko od njega, jahali su ostali članovi potere, koji su ga prestizali. Tada je ugledao Danka. Zaurao je kao divljak, okrenuo konja i jurnuo na njega.

Čim se našao pedesetak stopa od Doka, Dank je otvorio vatru. Prosto je bilo neverovatno da nijedan metak nije pogodio metu. Doku je sada bilo jasno da su stvari došle do tačke sa koje više nema povratka. Ipak, čudilo ga je da je Dank potpuno zaboravio na obračun sa Tomom Pevitom i Ejbom Goldenom, on

je očigledno želeo samo jedno, da ubije Doka. Metak je proleteo iznad Dokove glave i prisilio ga da skrene sa pravca kojim je jurio prema kući. Reagovao je munjevito. Okrenuo je konja u mestu i jurnuo prema dvorištu za stoku kroz koje je Ejb malopre prošao. Uspeo je da otvori kapiju, ali, Dankov metak mu je očešao bluzu na desnom ramenu. Konj je proleteo kroz kapiju kao strela, a Dok je nogom zalupio vrata za sobom. Vratanca su udarila o stub i odbila se nazad. Svetlost je sada bila vrlo slaba, a prašina koju je maločas uzvitlao Goldenov konj, zaklanjala je vidik. Dok je jedva nazirao kuću, i Danka iza sebe. Video je samo mutne pokrete progonioca, plamen iz revolvera i čuo tup udarac tanadi u zid štale. Dok je pažljivo nanišanio i opalio tri hica. Video je kako Dank okreće svog konja i približava se, jašući uz ogradu. Dok je opalio još tri puta. Dank se podigao u sedlu, a u sledećem trenutku je pao na vrat svoga konja. Ipak, nije bio teško ranjen. Bar je tako izgledalo, sudeći po tome što je odmah zatim nastavio da puca u Holideja. Meci su zviždali oko Doka, i on je iskočio iz sedla i pustio Miga da odjuri dalje. Videvši da Dank juri donjim delom dvorišta i obilazi oko kuće, Dok je potrčao koliko mu je snaga dozvoljavala. Ali, kada se našao na drugom kraju dvorišta, zastao je u mestu, jer ga umalo nisu pogodili meci koji su stizali iz kuće. U magnovenju je shvatio šta treba da radi, i bacio se u zaklon. Ležao je tako skoro uhvaćen u klopku, svestan da Dank zna gde se on nalazi i da, ovog trenutka, više želi da se dokopa njegove kože nego Pevitove. Zašto? To pitanje je mučilo Doka kao opekotina vrelim gvoždem. Mora da postoji neki ozbiljniji razlog od obične netrpeljivosti, pomislio je Dok. Onda

se setio da je Kovli nešto razgovarao sa Dankom pre nego što je potera napustila grad. Dank ga je od tada posmatrao nekim čudnim pogledom i izgledalo je da je zbog nečega vrlo uzbuđen. Šta mu je to Kovli mogao reći? Ako mu je naredio da ga ubije, zašto je to učinio? Da li je možda procenio da će Dok preći na suprotnu stranu i tako postati opasan neprijatelj? U svakom slučaju, jedno je bilo jasno, Dank je želeo da ga ubije!

Trenutno je Dank držao situaciju u svojim rukama. Dok je ležao na stomaku i izmicao gezirima prašine, koju su podizali meci oko njega. Munjevito su mu se smenjivale misli, dok je pokušavao da odgonetne ovu iznenađujuću mržnju Kovlijevih ljudi prema njemu. Onda mu je najednom u pamet došao Bo Džekson. Da nije Džekson imao neke veze s odlukom ovih siledžija da ga likvidiraju, pitao se Dok. To mu se nekako nije uklapalo. Ali, ovde ništa nije bilo nemoguće. Dok je naglo skočio i poleteo napred. Preskočio je preko ograde i prileteo kući sa strane. U tom času su izletela dva konja sa stražnje strane zgrade. U tri skoka, Dok se našao za uglom kuće, taman da vidi Ejba kako odvodi devojkicu u bezbednost, koju im je pružala desna strana doline. Dok je morao da se osmehne. Bio je zadovoljan. Ejb je očigledno znao šta radi, jer je na toj strani dolina bila obasjana gustim grmljem, a svuda su bile razbacane ogromne stene, koje su pružale odličan zaklon od metaka. Kada se jednom našao tamo, iza stena, Golden i devojkica bi mogli da izmaknu ili da se suprotstave čak i tucetu ljudi. Ali, gde je Tom Pevit, tek sada se setio Dok. Gotovo istovremeno kada je to pomislio, Dok je i dobio odgovor na svoje pitanje. Pucnjava iz onog dela

doline, kuda su otišli Vilej i njegovi ortaci, bila je neprekidna, a meci su udarali u zidove kuće. Sa prednjeg dela, gde je Martin postavio svoje ljude, prava kiša olova je, takođe zasipala kuću. Dok je opsovao kroz zube. Trenutno nije mogao mnogo da učini. Video je Danka kada je obišao oko kuće. Još se nije vraćao. No, Dok je znao da će se Dank pojaviti, jer je dan njihovog obračuna bio došao. Računajući na to kao na nešto izvesno, Dok se pored zida uputio ka zadnjoj strani kuće. Iz kuće su se i dalje čuli pucnji, ali je paljba spolja bila žešća i kada je Dok stigao do zadnjih vrata, pucnjava je odjednom prestala.

Nekoliko trenutaka, Dok je čekao sa rukom na bravi. Ako je Pevit mrtav, ne ostaje mu ništa drugo sem da zauzme njegovo mesto u borbi protiv napadača. pomislio je. Naravno, može se dogoditi da doživi Pevitovu sudbinu što mu se baš nije svidelo. No, krenuo je ovim putem i sada nije bilo povratka. Čak i kada se ne bi suprotstavio ovim krvoločnim ljudima, oni bi našli načina da ga smaknu. S njima čovek mora biti lukav, pomislio je Dok. Pritisnuo je kvaku i ušao. U tom trenutku sa prednje strane kuće razlegla se još žešća pucnjava. Mecu su proleteli kroz predsofne i zabijali se u zidove na suprotnoj strani. Dok se priljubio uza zid i dopunio prazna mesta u magacinu svog „linkolna“. Onda je čuo ječanje. Podigao je pogled. Prednja vrata su se polako otvarala. Na pragu je stajao Pevit sa puškom u rukama. Ljuljao se i kolena su mu klecala. – Pevite, ovamo! – viknuo je Dok. Ali, Pevit ga nije čuo. Ne rekavši ni reč, zgrčio se i počeo da se okreće oko sebe. Naglim pokretom je podigao pušku i ispraznio je kroz otvorena vrata u pravcu čistine pred

kućom, pre nego što je pošao napolje. Načinio je nekoliko koraka, a onda je, kod privezišta pao izrešetan mecima. Ostao je da leži nepomičan, licem okrenut zemlji. Za Pevita je sve bilo završeno. Iz dvorišta se više nije čula pucnjava, ali, Doka to nije moglo da prevari. Sada je sigurno na redu bio on. Zato se povukao nazad prema stražnjim vratima. Kroz predsoblje i otvorena prednja vrata video je članove potere kako oprezno dolaze preko čistine. Išli su u grupama. Dank se odjednom pojavio pred kućom. U ruci je držao pripravan revolver. Sa svoga mesta, Dok je mogao dobro da vidi. Nije mu promakla mržnja koja se ogledala u Redovim očima, ali, to ga nije zabrinjavalo mnogo. Još uvek je imao vremena da umakne i, nije se dvoumio. Iskočio je kroz bočni prozor i pritrčao Migu. U jednom skoku bacio se u sedlo i poterao Miga prema gradu. Izgledalo je da će ga primetiti sa malim zakašnjenjem. Tada se prava kiša metaka sručila za njim. Na kraju doline, skrenuo je s puta koji je vodio u grad i poterao konja prema brdima.

*

Ejb Golden je nogom nabacao zemlju na vatru, a onda je prišao svome konju. U bledom svetlu rane zore, njegovo lice je izgledalo sivo i umorno, a koža mu je delovala kao đon neke stare čizme. Ramena su mu opušteno visila i činilo se da više nema snage u svom telu. U očima Džudi Pevit koja ga je pažljivo posmatrala, ogledala se zabrinutost. – Zašto smo došli baš obamo, mister Golden? – upitala je. – Zašto smo ostavili tatu? Sam protiv onoliko ljudi... kako će? – On je tako želeo – odgovorio je Ejb psujući u sebi čitav svet kada

se setio kako je morao da napusti Pevitovu kuću. Ejb nikada ni od koga nije bežao, ali, prošle večeri jeste. Bežao je, jer je to od njega zahtevao Pevit. Poslušao ga je i to nije mogao da oprostí sebi. Ali, sada je imao nameru da se vrati i vidi kako izgleda malo imanje posle divljanja Kovlijevih ljudi. Znao je šta je mogao tamo da očekuje. Sasvim dobro je čuo pucnjavu, koja je dopirala iz doline. A, onda je odjednom prestala. To je moglo da znači samo jedno. Tom Pevit je mrtav. Znao je to još sinoć, i to je bio razlog što je odveo Džudi tako daleko. – Trebalo je da se ranije vratimo, mister Goldene – govorila je Džudi trudeći se da svojim glasom vlada. – Ovo zaista ne razumem. – Golden se bacio u sedlo i prstima protrljao oči zakrvavljene od nespavanja. Čitave noći nije trenuo... samo je sedeo i zurio u tamu. Nije progovorio ništa, iako je znao da Džudi Pevit ne spava. Ejb je pozanavao Džudi još iz vremena kada je bila petnaestogodišnja devojčica. To je bilo pre šest godina. On je tek došao na ranč Pevita. Radio je na novokupljenoj zemlji neposredno pored ranča novog naseljenika koji je te godine došao, Tobija Pasana. Tada je Pevit ostao bez izvora, jer je on pripao Pasanovom imanju.

Pevit se ozbiljno zabrinuo. Izvor je značio život. Međutim, Tobi Pasan je bio pravi čovek. Obećao je Pevitu da će uvek moći da napaja stoku na njegovom izvoru... a tu nikada neće biti nikakvih problema. Baš takav Pasanov odnos je ohrabrio Pevita da istraje. Još više je proširio svoje imanje i kupio još stoke. Već je počeo da govori kako sada na njegovom ranču ima mesta još za jednu porodicu. U stvari, svi koji su ga poznavali, znali su da je mislio na dan kada će se Džudi udati i želeo je da

obezbedi egzistenciju i svojim budućim unucima. Nažalost, taj dan nije dočeka. Ejb je okrenuo konja i poterao ga u dolinu. Razmišljao je o danu kada je Džudi napunila osamnaest godina. Pevit je doneo dosta pića i pozvani su bili i Pasanovi. Ejb je popio više nego što je smeo i pošto je oduvek Džudi i samo ona bila u njegovim mislima, on je mislio da može da je osvoji. Zagrlio ju je a ona, iznenađena u svojoj naivnosti, naslonila se na njegove grudi. Tada su njegove ruke postale slobodnije, a Džudi, zaprepašćena, sa strahom u očima, odgurnula ga je. Uvek ga je smatrala samo kao starijeg brata. Bio je svestan da je za njega boravak naranču završen, pa je sledećeg jutra otišao sa Pevitovog ranča. Bilo ga je stid da pogleda u lice i njoj i njenom ocu. Od tad se skoro i nije viđao s njima. – Izgleda da je sve u redu, mister Goldene – rekla je Džudi dok je ulazila u zadnje dvorište gde je bio i koral za konje. – Eno, diže se dim iz dimnjaka. Izgleda da je sve u redu.

Ejb je gledao kako joj se oči blistaju a lice ozaruje srećom. Srce mu se steglo. Znao je kako se jedino mogla završiti ona pucnjava. Opomenuo je devojkicu da bude oprezna, ali, ona je poterala svoga konja prema kući. Sjahalala je tek pred verandom i poletela prema vratima. – Tata, tata! – povikala je nestrpljivo. Njen glas je odjeknuo u tišini, a Ejb je zategao uzde svom konju i izvukao „kolt“ iz futrole. Zabrinuto je sjahao dok je pažljivo osmatrao okolinu. Srce mu je uzbuđeno kucalo.

Džudi je međutim, zastala u pola koraka, naglo, kao da je udarila u zid. Golden je skočio iz sedla i jurnuo u kuću i stao ispred devojkice sa naperevim revolverom. Bio je spreman da ubije ako se pojavi bilo ko iz potere. Na

vratima susedne prostorije stojao je Dok Holidej. Za trenutak, Džudi je ukočeno zastala a onda je jurnula i obeima rukama se ustremila ka njegovom licu, pokušavajući da mu noktima dohvati oči. Dok je bio prinuđen da je uhvati za obe ruke i tako drži podalje od sebe. Mirno ju je posmatrao izvesno vreme. – Bolje da joj sve ti, Ejbe, objasniš – rekao je. Džudi je pokušavala da se oslobodi njegovog stiska. Onda su joj se suze pojavile u očima. Telo je počelo da joj podrhtava u jecajima. – Ubico! – uzviknula je sva očajna. Ejb je vratio „kolt“ u futrolu i požurio prema Džudi. Pokušao je da joj objasni zašto je Dok tu. Dok je prišao vatri na kojoj je pripremao neko jelo, a zatim devojkicu, uhvatio ju je za ramena i okrenuo prema sebi. – Vaš otac je mrtav – rekao je tiho. – Ubili su ga sinoć. A ja sam ovde jer sam mislio da ću moći da pomognem. Video sam kada ste vi i Golden otišli i mislim da je to bilo dobro. Inače, ne verujem da bismo sada ovde razgovarali. – Džudi je disala teško i podozrivo gledala Doka. Ejb se odmakao u stranu i pustio Doka da preuzme situaciju u svoje ruke. Onda se devojkica odjednom stresla i trenutak kasnije jednostavno se sručila na pod. Izgubila je svest. Šok je bio i suviše jak da bi ga podnela na nogama. Dok ju je pažljivo podigao i odneo u susednu sobu i položio na divan. Prebacio je preko nje lagano ćebe koje je tamo našao. Onda je izašao. Prijatan miris jela ubrzo je ispunio sobu.

Golden se nelagodno premeštao s noge na nogu. Konačno je progovorio kao da nešto prebacuje Doku. – Zaista si se snašao dobro, Holideje. Smestio si se kao u rođenoj kući – promrmljao je. – Život teče dalje, Ejbe. Bolje se prihvati jela. Toma sam ostavio u bašti, u sluča-

ju da njegova kćerka hoće još da ga vidi.

Tada se pojavila i Džudi, sva izgubljena i kad joj je Dok prišao dozvolila je da je dovede do stolice i prihvatila se potpuno mehanički jela. Posle nekoliko minuta se zavalila unazad u stolicu, odmahujući zbunjeno glavom. Ejb je napustio prostoriju, jer nije mogao da gleda tu patnju voljene devojke. Dok je po njenim reakcijama znao da će se ona brzo izvući iz šoka. Odlučio je da odmah raščisti stvar. – Vaš otac je mrtav. Bolje je da istinu prihvatite. Nažalost, više nema pomoći. Video sam ga u njegovim poslednjim trenucima. Držao se tako da možete biti ponosni. On je bio pravi čovek. – Džudi je duboko uzdahnula, onda je skočila i samo su je Dokove ruke sprečile da ne izleti napolje. – Ne вреди, Džudi. Tako je moralo biti. Tom Pevit je umro štiteći ono što je bilo njegovo. Budite ponosni što ste imali takvog oca. I, budite kao on... – Odneo je tanjir do šporeta. Čuo je da se devojka pokrenula i zaključio je da se bar delimično povratila. Znao je da je veličanje Pevitovog duha imalo efekta i da će se brzo smiriti. Kada se okrenuo da je pogleda, ona je stajala na vratima i gledala u dvorište ka mestu gde je bio Ejb. Odjednom je iz nje sve provalilo. Zajecala je i počela da krši prste od jada. Onda je odjednom potrčala, kleknula je pored nepomičnog tela i zagnjurila lice na grudi svoga mrtvog oca. Dok je izašao napolje i zastao pored Goldenaa. Kao da se obraća mrtvom čoveku, progovorio je tiho. – Nećemo zaboraviti. – Džudi je još malo stajala pored oca, zatim je obrisala suze i utrčala u kuću. Dok i Ejb su iskopali raku i pokopali Toma Pevita. Tada su počeli razgovor o tome da moraju da zaštite Džudi i da ne dozvo-

le Kovliju da i Pevitovo imanje postane njegovo.

Ejb je objasnio Doku da je Kovli najbogatiji čovek u celoj pokrajini, da ima mnogo ljudi na svom spisku, pa čak i onih koji ne odobravaju njegove postupke. On se ipak uvek drži zakona. No, ljudi su bespomoćni pogotovu oni koji imaju porodice koje moraju da izdržavaju. – Šerif Martin je njegov čovek. Liže mu čizme, zar to nisi shvatio? – To je tačno, ali ni tu izgleda nema pomoći. Kada su se vratili u kuću, Džudi je nešto poslovala po sobi. – Ostavite to – rekao je Dok. – Vodim vas u grad. – Ovo je kuća mog oca – rekla je otrešito. – Ja ne idem nikuda. – Moraćete – bio je Dokov kratak odgovor. – Biće bolje da odemo – umešao se Ejb ulazeći u kuću. – Bilo bi dobro da izvesno vreme ostanete kod nekih prijatelja u gradu. Bojim se da će ovde još biti nepravilika. – Nepravilika? – jetko se osmehnula Džudi. – Kakvih još nepravilika može da bude ovde? – Kovli je jednom napao gospođicu Pevit – rekao je Ejb. – Ali nije dovršio posao. – Zato, sledeći put kada dođe, mi ćemo ga dočekati – dodao je Dok. – Vi? – devojka je izgledala iznenađena. – Zašto vi? Šta vas interesuje ovde? – Ja nisam upoznao vašeg oca – rekao je Dok. – U stvari, video sam ga samo dva puta... pre ovog događaja. Posle našeg prvog susreta, video sam i vas... u gradu. Bili ste u kolima. I tada ste izgledali zabrinuti. Pitao sam se zašto? – Sada vidite zašto – rekla je Džudi tiho. – Ali, ko ste vi u stvari? – Zovem se Holidej. Dok Holidej. U ovoj situaciji to skoro i nije važno. Onog dana kada sam vas video u gradu, bio sam u nekim kontaktima sa Džudom Kovlijem. – Ućutao je posmatrajući kako se devojčino lice grči. Videlo se da je vrlo iznenađena i zbunjena.

na onim što je čula. Onda je mirno nastavio, praveći se da ne primećuje neprijateljski pogled koji se odmah zatim pojavio u njenim očima. – Onda sam ponešto naučio o situaciji u ovom kraju. I mada to nije bila moja stvar, potrudio sam se da saznam kako je moguće da se sve dešava baš tako kako se dešava. Kao prvo, tu je bio Luk Pasan...

– Prokleti mali... – počela je Džudi, ali ju je Dok prekinuo ne dajući joj da svoju mržnju iskali na Luku. – Mislim da grešite kada je on u pitanju, gospođice. Meni se čini da je mladi Pasan imao svoj plan kada je pokleknuo pred njim. Međutim, kako sam rekao, stvar je bila drugačija. On je pokušavao da sazna ko je ubio njegovog oca i brata. Da li je izabrao pravi način, videće se. – Devojčino lice je postalo blaže. Ovo što joj je rekao Dok, bilo je vrlo verovatno. Golden ih je pažljivo posmatrao, dok su razgovarali. Činilo mu se da je Dok uspeo da ubedi Džudi, i moro je da prizna da je ovaj stranac imao načina da razgovara sa ženama. – Ako sam u pravu – nastavio je Dok – onda nas je već trojica na istoj strani. U svakom slučaju, pre nego što započnemo bilo šta, vas moramo da sklonimo sa poprišta borbe. Ja ne verujem da bi Kovli imao hrabrosti da vam učini bilo šta ako ste u gradu. Jesam li u prvu, gospođice Džudi? – Ona nije odgovorila. Videlo se da nije imala protivargumena, ali se takođe videlo da joj se ne ide u grad. Onda se javio Ejb. – U gradu će Džudi biti sigurna. Kao što sam rekao, Tom tamo ima dosta prijatelja. Oni mu doduše nisu pomogli, ali, ne verujem da će joj okrenuti leđa. Ne, zbog toga ne treba da brinemo. Džudi će u gradu biti bezbedna. – Odlično – rekao je Dok. – Onda je dobar deo posla obavljen. Spremite svoje stvari,

gospođice. Nemojte da nosite mnogo, samo najpotrebnije... Po mome, ostaćete u gradu samo nekoliko dana. Hajde sada da požurimo. Što pre krenemo, to bolje.

Međutim, Džudi je posmatrala Doka zamišljeno. – Nisam baš ubeđena da treba da idem – rekla je zatim. – Ja mogu da verujem mister Goldenu, ali, da budem iskrena, ne i vama. Dozvolite da vas ponovo upitam, mister Holideje, zašto ste ovo radili? Valjda ne samo zato da pomognete meni? – Dok ju je pogledao razmišljajući kako da joj objasni da je onoga dana u gradu jedan pogled na njeno brižno lice u njemu pokrenulo odluku da joj pomogne. Ne samo njenom ocu, na čijoj je strani bila pravda, već i njoj, oličenju lepote i plemenitosti. Verovatno da te razloge njena mladost i neiskustvo ne bi mogli razumeti. Neka njegovi motivi zasada ostanu tajna.

– U pravu ste. Imam i svoje razloge. Za vreme sinoćnog napada Red Dank je pokušao da me ubije. Mislim da je naređenje za to dobio od Kovlija. Da li je to dovoljan razlog? – Onda vi niste samo ono što bi čovek zaključio na prvi pogled – rekla je Džudi iskreno. – Dok je morao da se nasmeši. – A šta bi to čovek zaključio na prvi pogled? – upitao je. – Da ste skitnica, revolveraš, plaćenik – rekla je Džudi ozbiljno. – Možda ste i pogodili, gospođice Pevit. Ali, to sada nije važno. Očigledno je da Kovli nema poverenja u mene, baš kao ni vi. Valjda nešto sumnja. Samo, njegova sumnja je mnogo opasnija. No, tu se ništa ne može. Samo, imam nameru da razjasnim neke stvari kada se vratimo u grad. Tamo su Dank i još jedan čovek kojeg želim da vidim. Mislim da mi neće biti teško da dođem do odgovora koji me interesuje. Uostalom, bilo

kako bilo, dosta je ljudi ubijeno... Za mene je to dovoljan razlog. – Rekavši to, Dok se okrenuo i izašao u dvorište gde mu je bio Mig. Protrljao je konju leđa sa slamom i zagledao se u dolinu. Vazduh je treperio od toplote. Biće dug i vreo put do grada, pomislio je. Osedlao je konja i vinuo se u sedlo. Sedeo je mirno i čekao da mu se pridruže Džudi i Ejb. Potrajalo je to. On nikada nije umeo da objasni sebi sporost žena kada se pripremaju za put. Džudi je izašla iz kuće desetak minuta kasnije, a Ejb je išao za njom noseći veliku putnu torbu. Devojka je tužno pogledala u svež grob svoga oca. Onda su joj usne zadrhtale. Trenutak kasnije, ponosno je podigla glavu i popela se u sedlo.

*

– Bodi Kovli! Do đavola! – zacerekao se Bo Džekson. – I baš njega da vidim u ovom mestu bogu iza leđa. Čuda nikada neće prestati da se događaju, devojko. Bogami neće, sve dok stari Bo bude umeo da ih vidi. – Marijana je ćutke posmatrala Džeksona kako se oduševljava svojim otkrićem, a nije mogla da se ne divi njegovim snažnim mišićima koji su mu igrali na leđima dok se tresao od smeha. On se razlikovao od ljudi s kojima je imala kontakte i čiji su je dodiri užasavali. Džekson nije imao ni grama sala, i na njega je navikla i mogla je da ga podnese kada je okupan i ne zaudara na znoj. – Ko je Bodi Kovli? – pitala je, mada je stalno razmišljala da li će Džekson održati obećanje i dati joj para da kupi sebi nešto. To je u njenim mislima bio uslov da ostane uz njega, u protivnom, pobeći će mu, pa ma kako je on čuvao. – Bodi Kovli je, devojko, neko koga poznajem dugo vremena. Bodi i ja smo bili dobri

prijatelji, jahali smo zajedno. On i njegov brat... i oni Karsonovi momci, to je bila banda! bio sam s njima kada su sreli Beknerove. Trebalo je tada da me vidiš, devojko. Tada sam bio pravi čovek! Imao sam tuce takvih žena kao što si ti, sve su mi ljubile stope! Da, radile su sve što sam zahtevao, a ja sam tada zahtevao mnogo. – Nasmejao se zadovoljno. – Ne znam o čemu govoriš. Ta imena meni ne znače ništa. – Za tebe će i ostati samo imena, devojko. Međutim, bilo je dana kada je i samo pominjanje tih imena moglo da uzbuđi čitav jedan grad. Bodi je stvarno pravi đavo. Bio je čvrst i proketo opasan. Svi smo ga se pribojavali. Onda tek možeš da zamisliš kako će ga se pribojavati oni što s njim nisu imali nikakve veze. – Bo se presvukao, očešljao, što Marijana nije videla dosada i obratio joj se ozbiljnog lica. – Ja moram da posetim mog starog prijatelja, devojko. Sudeći po njegovom izgledu, Bodiju je posao krenuo dobro. Video sam kako se građani klanjaju i kako skidaju šešir pred njim. Nije više kao u starim vremenima kada su ga se plašili kao kuge. Ko zna? Možda je Bodi uspeo da sredi ovaj grad. Ako jeste, onda smo možda, ti i ja, stigli na kraj puta. Možda ćemo čak moći da se sredimo, da imamo decu, nekoga ko će biti uz mene kad ostarim. – Marijana ga je gledala bezizražajno. Sve to ju je užasavalo, ali je naučila da ne pokazuje svoja osećanja, već da čeka svoje vreme. – Hoćeš li biti dugo napolju? – upitala je. – Ko zna. Bodi možda ima mnogo posla. Primiće me, svakako, ali ću možda morati da navratim kod njega kasnije, kada se smrkne. Ne znam šta se ovde događa, a ja sam poslednji čovek na svetu koji bi Bodiju pravio komplikacije. – Ti se potrudi da se malo doteraš. Operi i oči-

sti neku od tvojih haljina, jer će biti potrebno da ostavimo utisak, ako se budemo upoznali s uglednim ljudima ovog grada. – Zar mi nećeš ostaviti nimalo novca?

Džeksonov osmeh je postao lukaviji, a usne su mu zadrhtale. – Za šta ti je potreban novac, devojko? Zar nemaš ovde sve što ti je potrebno? – Ako je mister Kovli tako važan čovek u ovom gradu i ako ti imaš nameru da ostaviš dobar utisak na njega i njegove prijatelje, zar ne bi onda trebalo da izgledam malo bolje nego što sime uz put pokupio? Nova haljina i nešto novog veša ne bi bilo naodmet. – Bo se namršti posmatrajući je. Koliko se sećao, Bodi Kovli nikada nijednoj ženi nije dozvoljavao da mu se meša u život, ali, isto tako, nije propuštao nijednu ako bi mu se bar malo dopala. – Možda ne bi škodilo – promrmljao je i izvukao nešto novca i džepa. – Pazi kako troliš. Kupi šta ti treba, i odmah se vrati ovamo. Nemoj slučajno da počneš da flertuješ sa nekim, jer ću ti odrati kožu kada se vratiš. Jesi li me čula? Ja mogu da budem isti onakav kakav sam bio i pre nego što smo došli u grad. – Kada je Bo otišao, Marijana se zakikotala. Znala je da je lepa i poželjna i želela je da to sazna i neko drugi u ovom gradu. Dosta joj je bilo Boa Džeksona.

*

Džekson je stajao u senci nadstrešnice koja je pokrivala verandu. Znači, sada je Džud Kovli a ne Bodi, nasmešio se. Setio se dana i okršaja kada je cela banda izginula, a preživeli su samo on i Bodi. Posle toga su se rastali i svaki je pošao svojim putem. Jednom je sreo Bodija kao pratioca pošiljke zlata. To zlato je imalo šanse da stigne na cilj

kao i grudva snega u junu. Ipak, nije imao vremena da se zaustavlja s njim. Ali briga je počela da obuzima Boa. Tu nešto nije bilo u redu. Poternica je izdata za Bodijem a ne za Džudom. Zatim se pobedonosno osmehnulo, oprezno se osvrnuo oko sebe i vrlo brzo pronašao kuću sa fasadom od crvene cigle. Ulazna vrata su bila otvorena kao da ga je neko očekivao. Bo je upravo počeo da razmišlja o prijatnoj budućnosti koja ga očekuje, kada je začuo glas. – Zdravo, Bo. – Džekson se trgao a tek onda je primetio Bodija Kovlija. – Bodi! – uzviknuo je. – Džud! – hladno ga je ispravio Kovli. – Video sam kada si ušao u grad, ali, nisam imao vremena za pozdravljanje. Bio sam vrlo zaposlen. – Da, naravno,... Džude – Primećio je da Kovli nosi rukavicu na desnoj ruci, a leva mu je bila nad revolverom kao u stara vremena. „Najbrži levoruki revolveraš zapadno od Plejta“ govorili su ljudi a i Bo je bio svedok toga. – Hajde unutra da nešto popijemo – pozvao ga je Kovli. – Do đavola, prošlo je mnogo vremena od kako se nismo videli. Uđi da popričamo. – Kovli se ponašao vrlo prijateljski, i to je upozorilo Džeksona da nešto nije u redu. Nije uzalud proveo svoje detinjstvo i mladost duž granice. Naučio je kako se ponašaju zvečarke i kojoti. Umeo je da proceni čoveka bolje nego bilo ko koga je poznavao. Ipak, u mislima mu se rodila nada da se Kovli promenio. – Naravno, Džude, naravno. Zaista je prošlo mnogo vremena – rekao je Bo. Kovli mu je rekao da zatvori vrata, ponudio ga je pićem i izjavio da želi s njim privatno da razgovara. Rekao je još da ga je u nekoliko mahova tražio, ali mu je potpuno izgubio trag. Onda je ispio piće u jednom gutljaju i pitao. – Poznaješ li Holideja? – Holideja? – rekao je Bo

a on da slegnuo ramenima. Prvo je mislio da prećuti svoj susret sa Holidejem, ali se setio da ga je Kovli video kada je pozdravio Doka, pa je bilo bolje da kaže istinu. – Sreo sam ga na putu, zajedno smo logorovali jedno veče – rekao je Bo sležući ramenima. – I, to je sve, Bo? – Naravno. Zašto? – Onako. A kako stoji stvar sa devojkom? Nije neko nevinašce, rekao bih. – Bo je počeo da se znoji, osećajući da tu nešto nije u redu. – I nju sam pokupio uz put. Htela je u grad. Ja sam bio sam. Nedostajalo mi je društvo. Uostalom, mnogo puta sam bio i u mnogo gorem društvu. – Kovli se nasmejao, ali vrlo neodređeno. Zatim je prišao Bou i razgrnuo peševe svoga kaputa. Revolver se pokazao u svoj veličini. – Znaš Bo, napravio si dva puta grešku i oslovio me sa Bodi. To je neoprostivo. Bo je znao da neće ni trepnuti ako ga ubije, i zato je uzeo svoju čašu i ispio piće. Kovli je čekao, a Bo mu je čašicu bacio u lice i brzo se dokopao vrata. U tom trenu čuo se pucanj koji ga je pogodio. Bo se zatureturo, ali je uspeo da preskoči ogradu i uvali se u visoku travu. Pucnji su praštali za njim i redovno ga pogađali. Bo se vukao po travi, a kada je video da Kovli skuplja ljude i pokazuje da ga traži, nekako se okrenuo i po svom tragu vratio do Kovlijevog dvorišta i lagano se izvukao na sporednu ulicu. Čvrsto je pritegao košulju da bi sprečio krvarenje iz rane na leđima. Najzad je stigao do svog prenoćišta i ušao u dvorište. Vrata njegove sobe bila su zaključana. Psovao je Marijanu, ali nije je čekao dugo. Ona se pojavila brzo. Lice joj je bilo bledo i sva je drhtala. – Videla sam ih – rekla je. – Šta se dogodilo? Uvedi me u sobu – rekao je Bo. – I to brzo, do đavola! – Marijana je otvorila vrata, a Bo je uteturao pored

nje. Napravio je samo nekoliko koraka i počeo da se ljulja. Pao je na pod pre nego što je Marijana uspela da mu priiskoči i da mu pomogne. Zatim su za njega nastali mrak i tišina.

*

Dok je predložio da se zaustave pre grada, jer je još i suviše vidno i bolje je da u grad uđu neprimećeni. Džudi je posmatrala ovog stranca potpuno zbunjena njegovim ponašanjem i učešćem u celoj toj stvari. Upoređivala je Goldeni i Doka. U Goldeni je mogla da ima puno poverenje i pored onog incidenta koji se dogodio, ali, ona je krivila sebe što je uopšte izašla iz kuće s njim kada je bio pijan. Dok joj je bio nepoznanica. Ogradio se od njih, ali, čudno, hteo je da im pomogne. Pokušala je da dozna zašto. Dok je stajao pored svoga Miga kada mu je Džudi prišla i upitala ga: – Da li ste vi stvarno načisto, mister Holideje, zašto ste se upustili u sve ovo? – Dok ju je pogledao ljubazno. – Ako ste mislili na moju nameru da se borim sa Kovlijem, Dankom, Vilejem i ostalima, onda mogu da odgovorim potvrdno – rekao je. – Ali, znate li šta se ovde u stvari događa? Zna li ko je u pravu, a ko nije? – Vaš otac je na mene ostavio utisak poštenog čoveka. Takve ljude sam često srećao i poštovao sam ih. Ako bi bilo drugačije nego što mislim, onda ću verovatno zažaliti zbog greške koju sam učinio. Ali, ne verujem da će se to desiti. – Devojka je shvatila da on želi da je se otarasi i da ne pokazuje naročitu volju da razgovara, ali, nije bio ni grub. Zato je nastavila da objašnjava da je Tobijas Pasan, njihov sused, bio trgovac i malo se razumevao u stoku. Njen otac mu je pomogao i njih dvoji-

ca su se sprijateljili, tako da je njen otac napajao stoku na Pasanovom imanju. Međutim kada su Tobijas Pasan i njegov stariji sin ubijeni, mlađi Luk je prodao zemlju Kovliju. Otac je bio ogorčen, ali, je i dalje vodio stoku na poji-lo u nameri da razgovara sa Kovlijem i plati mu koliko traži za dozvolu napajanja stoke. Međutim, Kovlijevi ljudi, Dank, Ston i Vilej su ga dočekali na imanju i tražili da ode, jer ne dozvoljavaju da koristi poji-lo. Otac se nije obazirao na njih, nego je napojio stoku i pošao da je vrati na svoj ranč, kada se Ston isprečio ispred njega, braneći da nastavi put. Ona dvojica se nisu mešala ali su se zadovoljno cerekala. Njen otac je gurnuo Stona, a ovaj je potegao revolver. – Onda ga je vaš otac ubio – pomogao joj je Dok, pošto je ona zastala kao da to nije mogla da prevali preko usana. Tada je nastavila priču da je otac jedva izvukao živu glavu ispred one dvojice. Otišao je u grad da razgovara sa mladim Pasanom i Kovlijem, i tom prilikom mu je naređeno da odmah napusti grad. – Tada sam ga i video – kazao je Dok. – Posle sukoba sa Lukom Pasanom, vratio se na ranč, ali, tek što smo se malo primirili došla je potera. Tada je tata insistirao da Ejbe i ja napustimo ranč i da se negde sklonimo. – Tako sam i mislio – rekao je Dok. – Video sam vas kada ste odlazili. – Nažalost, tata je poginuo. Onda ste se pojavili vi, i mislim da je to sve. – Uglavnom – rekao je Dok. – Hoćete da kažete da ima još nešto? – Dok je klimnuo glavom. – Da. Vaš otac je poginuo boreći se za svoja prava. Ostali su očigledno imali svoje razloge. Dank je želeo osvetu, jer je jedan od njegovih prijatelja ubijen. Kovli drži šerifa u džepu. O tome treba voditi računa, jer sa te strane ni vi ne mo-

žete očekivati zaštitu. Znači, ako ne biste imali mene, Goldenaa i verovatno mladog Pasana, bili biste sami. Vi ne biste mogli da prihvatite njihov izazov. – U devojčinim očima pojavio se bes. – Varate se. Ja sam kćerka Toma Pe-vita. On se borio i platio glavom. Ja sam spremna da pođem njegovim stopama. – U toj borbi nećete imati mnogo šansi – rekao je. – Ne plašim se. – Dok se osmehnuo. Odjednom je nešto toplo sevnulo u njegovim očima. Ova devojka mu je postala simpatičnija. – Voleo bih da ste toliko sposobni za borbu koliko ste hrabri, Džudi. I trebaće vam mnogo više sposobnosti nego hrabrosti, budite uvereni u to. – Ne razumem vas?

Dok joj je objasnio da je Kovli u ovaj posao uložio mnogo. Sve što se dešava mora se desiti brzo da ljudi ne bi imali vremena da sumnjaju i previše govore, što za njega ne bi bilo dobro. Zatim je rekao da treba da krenu, a kada ga je upitala šta namerava da učini, on joj je odgovorio da je to muški posao i nije joj neophodno da zna. Golden joj je dao znak glavom da ne insistira. Prišao je njenom konju odvezao ga i pomogao joj da uzjaše. – Vi ste pravi prijatelj, Ejbe – rekla je. On je bio presrećan jer ga je prvi put oslovila po imenu. On je verovao Doku i prepustio mu da sve uzme u svoje ruke, jer je Dok delovao veoma samouvereno i sigurno. Znao je da za njega više nema povratka i da je sada samo uz devojkicu i Doka.

*

U kancelariji Džuda Kovlija razgovaralo se o Holideju i Bo Džeksonu. Dank je bio ogorčen što ga je Dok ranio u nogu i uspeo da pobegne pa je rekao Kovliju da je Dok njegova briga i da

će ga naći ispod crne zemlje. Kovli je pak rekao Danku za svog naivnog starog kompanjona Bo Džeksona, koji po svaku cenu treba da bude pronađen i likvidiran. On poznaje Holideja a i napomenuo je mnoge stvari koje im baš ne bi išle u prilog. Dank je odmah pošao u akciju prikupljanja ljudi, a zatim je upitao Kovlija šta on misli da uradi. – Prvo ću da pronađem Pevitovu kćerku. Hoću da razgovaram s njom. Mislim da je krajnje vreme da gospođica Pevit shvati u kakvom je sosu. Ako ne budem uspeo da je ubedim da mi proda imanje, onda ćemo sačekati da se stvari srede same po sebi. Najvažnije je ne dozvoliti da nas uhvati panika. Do sada nismo napravili ni jednu grešku, a ja ću se lično truditi da ih ne bude ni ubuduće.

Kovli je izašao iz sobe i uputio se u salun. Tamo je zatekao Vileja i ostale kauboje. Bili su već prilično pod gasom, što mu je sada moglo biti od koristi. Jer, ovako pripiti učiniće i više nego što je tražio. Opisao im je Boa Džeksona i naredio im da ga nađu. Odlučio je da i sa šerifom obavi ozbiljan razgovor, jer poslednjih dana Martin kao da se opustio na svom poslu.

*

– Šta sada? – upitao je Ejb Golden kada su Džudi ostavili kod Pevitovog starog prijatelja Džefrija Tomija. Dok se naslonio na kapiju i zagledao se u tihu gradsku ulicu. Sve je bilo mirno, kao da je čitav grad spavao čvrsto, ali, Dok je znao da se ne sme pouzdati u taj utisak. – Put nam je zasada zatvoren, ali, otvorićemo ga – rekao je Dok. – Ne vidim kako – pito je Ejb. – Kovli drži šerifa u džepu, i sam si rekao. Što god Džudi i ja kažemo niko neće vero-

vati, već će biti da je Pevit ubio Stona, odupro se hapšenju i zato je ubijen. Jasno kao dan! Niko u gradu to neće moći da pobije.

Dok se složio s njim, ali mu je rekao da bude u blizini kuće ako bude potrebno da pomogne Džudi, a uz to, opomenuo ga je da Kovli ne voli one koji raskidaju savez s njim. Oni će pucati bez upozorenja, to je osetio na sopstvenoj koži. Zatim je Dok nestao u tami. Još nije znao odakle da počne, pa je krenuo pravo prema javnoj štali. U zadnjem delu dvorišta pronašao je Džeksonova kola. Znači, on je još u gradu, pa je rešio da više ne gubi vreme. Polako je krenuo kroz grad, pazeći da ga niko ne primeti. Znao je da u gradu ima dva prenoćišta u kojima prolaznici mogu da iznajme sobe. U jednom takvom je i sam odseo. Malopre je navratio tamo, ali, tamo od Boa nije bilo ni traga. Zatim je pošao prema drugom pansionu na kraju grada. U jednom trenutku je zastao, jer je primetio Vileja kako izlazi iz saluna u pratnji četvorice kauboja. Sačekao je da prođu pa je krenuo dalje. Sada mu nije odgovarao susret s njima, iako je znao da će to doći na red. Ušao je u dvorište sa zadnje strane svratišta. Ulaz je osvetljavala jedna petrolejka okačena o stub. Pažljivo je prilazio vratima, pitajući se šta Vilej i njegovi ljudi u ovo doba noći traže na ulici. Izgledalo je kao da su u poteri za nekim. Onda mu je sinula ideja da oni možda traže baš Džeksona. Ako je Bo tu, onda će on preduhitriti Vileja.

Baš kada je hteo da otvori vrata, začuo je šum iza sebe. „Linkoln“ mu se odmah našao u ruci, ali je odahnuo kada je ugledao ženu raskošno građenu i duge kose rasute po ramenima. – Mister Holideje – žena ga je oslovila. Dok se pomerio dublje u senku. –

Mister Holideje, to sam ja, Marijana. – Kada mu je devojka prišla uhvatio ju je za ruku i povukao u senku. – Bo je teško ranjen, mister Holideje. Ja prema njemu ne osećam ništa, ali, ne mogu da ga ostavim da iskrvari kao pas. Ima jake bolove i poslao me je da nabavim viski. – A gde je on? – pitao je Dok šapatom. Rukom je pokazala na štalu u zadnjem delu dvorišta. – Tamo je. Iza štale. Nismo smeli da ostanemo u sobi. On nikome ne veruje, sve vreme govori kako je prevaren. Hoćete li da pođete sa mnom? – Dok je klimnuo glavom. Devojka je odahnula s olakšanjem. Zatim je nameravala da pođe po viski. Dok ju je u tome sprečio, objašnjavajući joj da bi to bilo pogibeljno. Ako je Bo prevaren, to bi moglo da se odnosi samo na Kovlija. Mora da on traži i Džeksona i nju. Marijana ga je nesigurno pogledala, ali Dok joj je dao znak da ćuti. Prešli su dvorište i Marijana ga je uvela u zadnji deo štale. Na zid je bio naslonjen Džekson, lica iskrivljenog od bola, ali, revolver mu je bio u krilu, očigledno spreman. Mora da je čuo da devojka nije sama pa je dograbio „kolt“ i uperio ga ispred sebe. Prepoznao je Doka i procedio psovku kroz zube. – Polako, Džeksone – rekao je Dok. – Ja sam jedini prijatelj kojeg imaš u ovom gradu. – Džekson je bolno jeknuo i ruka mu je zadrhtala. Međutim, sve vreme je držao revolver uperen u Doka. – Šta želiš, Holideje? – upitao je. – Do đavola, zbog tebe me je Kovli izbušio. – Zašto je to uradio, Džeksone? Zar mu nisi kazao da se ti i ja uopšte ne poznajemo? – Rekao sam, ali, on je od one vrste ljudi koja nema poverenja ni u koga. Bodi Kovli nikome nije verovao, čak ni svom rođenom bratu. Pokvaren je do srži. – Napor koji je Bo uložio da ovo izgovori jasno je

pokazivao Doku da Džeksonu nema još mnogo života. Možda su u pitanju bili samo minuti.

– Bodi Kovli? – upitao je Dok. Kleknuo je pored Džeksona, ne obazirući se na „kolt“. Džekson je klimnuo glavom. – Aha, Bodi Kovli! Džud je bio njegov brat. Ja to dobro znam, jer sam dugo jahao s njima. Do đavola, ja tog tvora dobro poznajem! – Znači li to da je Kovli pokušao da te ubije baš zbog toga, ili ima i neki drugi razlog. – Bo je počeo teško da kašlje, a zatim je s mukom izgovorio da je svestan da je s njim gotovo, ali da neće otići na onaj svet sam, već će povesti i njega, jer je Kovli pitao za Doka i Bo je shvatio da mu je Dok veoma važan. Zatim je rekao da je Kovli bio prilično nervozan što je on u gradu, jer zna mnogo o njegovoj prošlosti. Doku je bilo jasno da su Bou izbrojani minuti. Marijana je kleknula pored Džeksona i uhvatila ga za ruke. Izgledalo je da ta nesrećnica ipak nešto oseća prema Džeksonu. – Reci mu, Bo – govorila je molećivo. – Taj gad je pucao na tebe, a ne mister Holidej, koji ti nikada nije učinio ništa. Kada smo logorovali rekao si mu da ode i on je otišao. Mister Holidej ti ni sada ne želi ništa loše, samo želi da ti pomogne. Zar hoćeš da ga ubiješ i pružiš Kovliju mogućnost da se izvuče? – Bo je samo klimnuo glavom i počeo da trepće. Bilo je jasno da trpi užasne bolove. Pogledao je Doka pravo u oči. – Kakva je tvoja uloga u svemu ovome, Holideje? Reci mi, hoću da znam istinu. – Dok mu je na brzinu ispričao sve što bi nekako moglo da utiče na njega. Bo se osmehnuo. Čak je u tom trenutku izgledalo da je zaboravio bol koji ga je mučio. – Onda smo ti i ja, Holideje, na istoj strani. Do đavola, to nisam mogao da verujem! Kažeš da niko u ovom gradu ne

može ništa Kovliju... Da, on strogo vodi računa da se ne prekrši zakon... javno, razume se.

– Tako stvari stoje, Džeksone. – Džekson se uspravio s naporom. Posle kratke stanke, nastavio je. – Njegovo pravo ime je Bodi Kovli, Holideje... on je rođeni ubica i proketo brzo ume da potegne revolver. Smatrali su ga najbržim levorukim revolverašem koji se ikada rodio. Njegov brat Džud bio je dešnjak i nije tako brzo potezao. U jednom gadnom okršaju Džud je ubijen, i izgleda da je Bodi sada zauzeo njegovo mesto. Zakon u gradovima pored Plejta bi mnogo dao da zna da je Bodi Kovli živ i da se koristi imenom svoga brata. – Bo se tada zakašljao i Dok je pomislio da je to kraj. Ali, on je nastavio. – Nijedan šerif ne bi brinuo o Džudu... on nije bio vredan truda. Bio je nula bez svoga brata – muklo je procedio Džekson. – Bodi Kovli je najbolji, on je najbrži revolveraš kojeg si ikada video, Holideje... i zato ti kažem... ne pokušavaj da se obračunavaš pošteno s njim. Nemaš nikakvog izgleda. Najbolje će biti da pokušaš da stupiš u vezu sa predstavnicima zakona pored Plejta. Pokušaj da dovedeš nekog pravog čuvara reda. Oni će se pobrinuti za Kovlija. Voleo bih da vidi a ne da pogine od metka, za šta ima malo izgleda. – Rekavši to, Bo se trgnuo i začutao. No, još jednom je otvorio oči. – Učini to za mene, Holideje – prošaputao je. – Učini to i... pobrini se za devojkicu. Nije ništa posebno, ali, nije ni loša. – Osmeh mu se pojavio na usnama, a onda je počeo da se smeje sve jače i jače, sve dok ga smeh nije zagušio uz strahoviti kašalj. Pao je na zemlju, a Marijana je poglela po njemu. Zagrlila je Boa i zaplakala. – Hajdemo, Marijana, njemu više nema pomoći, a mi nemamo vre-

mena – rekao je Dok. Devojka je poslušala i pošla za njim preko dvorišta.

*

Ejb Golden je nestrpljivo čekao da se Dok vrati. Mislio je da se zadržao čitavu večnost. Kada ga je ugledao, laknulo mu je. Dok je objasnio Ejbu da moraju da rade brzo. Prvo će otići do šerifa i onesposobiti ga, a onda će ući u obračun sa Kovlijem. Ejb je bio zaprepašćen tolikom sigurnošću, ali je pošao za Dokom. Koristeći senke i tamu, došli su do zatvora koji je bio osvetljen. Dok je naglo otvorio vrata. Šerif je sedeo za stolom listajući neke papire. Kada je i Ejb ušao, Dok je progovorio. – Proveravate lica na poternicama, šerife? – upitao je. Martin se trgao, nagnuo napred i ruka mu je nestala ispod stola. Međutim, nije bio dovoljno brz. Revolver se već stvorio u Dokovoj ruci. – Potegni i mrtav si. – rekao je mirno Dok. Martin ga je gledao smrknuto. Bio je skamenjen. – Diži ruke gore – naredio je Dok. – I za tebe će biti mnogo bolje ako u njoj ne bude revolver. – Martin je podigao ruke, a Dok je dao znak Goldenu da uzme šerifov revolver. Kada mu je Golden izvukao revolver šerif se natušio, i, rekao besno: – Kunem ti se, Goldene, a i tebi Holideje, da ćete obojica platiti zbog ovoga. Visićete obojica! – Neko će posetiti, samo to nećemo biti Golden i ja, Martine – rekao je Dok. – Hajde, diži se. – Šta si to našao da radiš, Holideje? – upitao je. – Posle ovoga ne možeš se izvući. Ne u mom gradu. – Ovo nije tvoj grad, Martine. Ti znaš dobro ko je ovde gazda. Ti si običan sluga... – Čak i da je tako, ti se nećeš izvući. Ima nas previše. Uхватиćemo te, makar se zavukao u mišju rupu. Holideje. A onda ću ja

lično... – Imaš dve sekunde da ustaneš, Martine – prekinuo ga je Dok, i mirno zategao obarač revolvera. Martin je počeo da ustaje. Ohrabren Holidejevim držanjem, Golden je dograbio šerifa za ramena i snažno ga gurnuo prema hodniku sa ćelijama. U trenutku kada se šerif već našao ispred jedne ćelije, a Golden krenuo da je otvori, na ulaznim vratima se pojavio Red Dank. Dok ga je čuo pre nego što ga je ugledao. Istinktivno se sagnuo dok mu je metak prozviđao pored obraza. Okrenuo se brzinom munje i njegov „linkoln“ je planuo, a Dank je poleteo u stranu pogođen hicem. Njegov revolver je dva puta uzastopce planuo. Jedno tane je pogodilo Goldena u rame, i on je od udara pao pogođen.

Istog časa se Dok bacio na pod, a revolver u njegovoj ruci je ponovo zagrmio. Kroz oblak barutnog dima, koji mu je štipao nozdrve Dok je video kako se lice Reda Danka krivi u izraz neverice. Poslednji put je revolveraš opalio, ali, metak je bezopasno proleteo pored Doka i s tupim odjekom se zario u vrata zatvora. Zatim se Dank skljkao na pod. Još dok je Dok padao, šerif se nagnuo nad Goldenom i izvukao „kolt“ iz njegove futrole. U očima mu je zablistao trijumf kada se okrenuo i nanišanio na Holideja. Dok se zakotrljao po podu kada su meci poleteli prema njemu. Zaustavio se kraj zida i pridigao se na lakat. Revolver u njegovoj ruci je trgnuo samo jednom, i metak je poleteo prema šerifu. Pogodio ga je tačno između očiju. Glava mu se zanela unazad. On se zateturio na nogama. Revolver mu je ispao iz ruke, koja je mahinalno pošla ka mestu gde ga je metak bolno pogodio. U sledećem delu sekunde, kolena su mu poklecnula i on je pao licem okrenutim zemlji. Napra-

vio je samo jedan pokret i onda se umirio. Tek tada je Dok priskočio Goldenu. Mislio je da je mrtav. Ali, on je samo bio u nesvesti. Dok je brzo skinuo svoju maramu i čvrsto mu podvezao ranu. Onda ga je kroz hodnik odvuкао u dvorište i smestio ga pod jedan grm. Vratio se da pogleda Danka. Revolveraš je ležao na leđima a svetlost petrolejke mu je osvetljavala lice. Mlaz krvi mu je isticao iz usta. Bio je mrtav. Dok više nije imao šta da traži ovde. Požurio je na stražnja vrata da vidi šta je sa Goldenom. Kakav nesrećan početak! Tek što se uhvatio u koštac sa Kovlijem, a već su mu snage bile prepolovljene. No, tu nije bilo izlaza. Prišao je Goldenu i video da se u međuvremenu osvestio. – Kako se osećaš? Hoćeš li moći da se doteturaš do kuće gde je Džudi? To je jedino mesto gde te mogu ostaviti. – Moći ću – prostenjao je Ejb. – Pomozi mi da ustanem. – Dok mu je pružio ruku i Ejb je s mukom stao na noge. Prigušujući stenjanje oslonio se na Doka. Korak po korak, birajući polusenku, uputili su se u drugi kraj grada.

*

Džudi Pevit je htela nešto da kaže Doku, ali, nije znala na koji način da počne. Već pun sat, od kako je zora počela da sviće i svojom bledom svetlošću obasjava predmete oko nje, ona ga je posmatrala stojeći pored prozora svoje sobe. Marijana je takođe bila s njom. I ona je gledala šta se dešava, ali, nije progovorila ni reč. Njen čovek bio je mrtav, ali, čovek ove druge devojke bio je živ. Ona je to dobro shvatila. Za trenutak je pomislila da je Džudi zainteresovana za Doka, ali, u kojoj meri, to je bilo teško da dokuči. Na neki način mešala se tu senka onog čoveka koga

je Dok dovukao. Konačno je Džudi smogla snage da progovori. Pružila je ruku i dodirnula Doka po ramenu. – Nemojte više – rekla je. – Dovoljno ste učinili. – Ovo je samo početak – rekao je i odmahnuo rukom. – Ne – čvrsto ga je zgrabila za ruku Džudi. Dok je samo spustio pogled na njenu šaku, a ona je brzo povukla ruku i zacrvenela se. Bila je uplašena onim što je videla u njegovim očima. Progovorila je vrlo tiho. – Mister Tomi je otišao dole čim je počela pucnjava. Vratio se brzo. Kaže da su šerif Martin i Red Dank mrtvi. Niko ne zna šta se dogodilo. Ali, neko me i nije žao zbog svega. Sve do sada su ljudi sumnjali u šerifa, ali, on je ipak jedini predstavnik zakona u ovom kraju. Moraćete da bežite. – Ne – rekao je Dok odsečno – to ne dolazi u obzir. Ja bih još i mogao, ali, šta ćemo sa Ej-bom? On ne sme da se kreće i to rešenje mora da se odbaci. Jedini izlaz je da se ide do kraja. – Ali, kako ćete sami protiv svih? – zapitala je Džudi ustrep-talo. – Njih ima mnogo. – Neće mi biti prvi put – rekao je Dok opustivši kraj-čak usana u setan osmeħ. – Uzdam se u svoju veštinu... i sreću. Da je Ejb sposoban, bilo bi bolje, ali... – Teško je ranjen – primetila je Džudi. – Da, to je nesreća – uzdahnuo je Dok i pogledao Džudi na čijim se obrazima pojavilo bleđo rumenilo. – A hrabar čovek kao što je on, sada bi mi jako dobro došao. Prokleti Dank... i ona hulja šerif. Mislim da je šerif od samog početka sve znao o Kovliju. Uostalom, to sada i nije važno... Nesreća je počela kada se pojavio Dank i pogodio Golden. Ja onda opet Danka. Bilo je on ili ja. I tako sve dalje, bez kraja... kao i uvek – završio je, pogledavši Džudi.

– Bez kraja? – trgla se Džudi. – Re-
kao sam vam da je ovo posao za muš-

karce, gospođice – rekao je Dok i uspravio se. – A ja imam osobinu da ono što počnem dovedem do kraja. – Šta ćete sada da uradite, mister Holideje? – pitala je Džudi. – Da dovršim posao – odgovorio je Dok gledajući sve vreme na ulicu. – Ne znam ni sam kako će sve ispasti. Ne znam koliko će ljudi poverovati u priču koju je Džekson ispričao Marijani i meni. Ja čak i ne znam da li je to istina ili nije. Ali, ja sam ubio dva Kovlijeva čoveka. On neće dozvoliti da sve to prođe tek tako. A ja opet ne mogu da pobegnem. – Zašto? – Zato što nikada nisam bežao – rekao je Dok jednostavno i okrenuo se da pođe. Džudi ga je posmatrala kako odlazi i učinila je pokret kao da će poći za njim. Odjednom joj je bilo stalo da Dok ne pogine. Marijana joj je ispričala o poslednjem Džeksonovom razgovoru sa Dokom i kako je on tvrdio da je Kovli najbrži revolveraš kojeg je ikada video. Rekao je da je Kovli rođeni ubica. Još uvek je gledala za njim kada joj je Marijana prišla. – Pustite ga, Džudi. On će raditi ono što mora. Niko ga ne može zaustaviti, budite sigurni. – Poginuće – rekla je Džudi. – Možda, ali, to ćemo tek videti – rekla je Marijana. – Možda biste vi mogli nešto da učinite. – Ja? Šta mogu da učinim u ovom krkljancu? – Mogli biste da ispričate građanima ovo što ste čuli o Kovliju. Tako ćete mu možda obezbediti podršku i spasti glavu. To biste vi mogli da učinite. – U pravu ste, Marijana. Ostanite kod Golden. Pazite da ga ne nađu one hijene i da mu se ne desi... – Ne brinite, vična sam u poslovima oko ranjenika. Samo vi idite, Džudi.

*

Dok je izvukao revolver iz futrole i proverio da li je pun. Ulica je bila sasvim pusta. Duvao je slab povetarac i dizao prašinu koja je u debelom sloju pokrivala ulicu. Dok je otišao pravo do saluna, obišao sa zadnje strane i pokušao na vrata. Pojavio se uplašeni barmen na kome se već videlo da zna šta se dogodilo. Dok je bez reči prošao pored njega i prišao šanku. – Ti znaš šta se sprema – rekao je Dok tek tada. – Ostavi bocu i radi svoj posao. Ako se budeš umešao, zažalićeš. – Barmen se nije protivio. Sačekao je da Dok naspe piće, a onda je pošao da uzme metlu i kofu. U stvari, nije mu bilo do čišćenja saluna, ali, morao je nešto da radi. Dok je uzeo bocu i odneo je do stola... seo je za sto i setio se ljudi koji su baš za tim stolom igrali karte... i koji ih više neće igrati. Ston i Dank, zatim je osmotrio salun. Ni Pevit više nikada neće stojati za ovim šankom. Stražnja vrata su se naglo otvorila i na njima se pojavio Luk Pasan. Pažljivo je osmotrio unutrašnjost saluna pre nego što je ušao i zatvorio vrata za sobom. Bio je na pola saluna kada ga je Dok zapitao. – Znaš li šta će se dogoditi, Pasane? – Mislim da znam, Holideje. – Na kojoj si strani? – Pasan je izvukao revolver iz futrole. – Mislim da to ne treba da objašnjavam. Kovli je ubio moga oca i brata. To mu neću zaboraviti dok sam živ. – Kovli neće doći sam. On je možda dobar revolveraš, ali, ne verujem da će rizikovati svoj život i sve ono što sada ima. Uz njega će biti Vilej i ostali. – To je banda koja je spalila moju kuću, Holideje. Ja sam došao da se borim.

Dok je klimnuo glavom. – Onda zauzmi mesto pored stepenica. Neki od njih će sigurno tuda doći. Kada počne pred-

stava, bićeš prepušten sam sebi. – Luk je prišao podnožju stepenica i priljubio se uz njih. Na njemu se videlo da je uplašen, ali, čovek je morao da mu se divi, jer je i pored toga došao. Dok je napunio sebi čašu i dobacio flašu mladici koji je pružio ruku da je uhvati. Upravo u tom trenutku metak se zabio u zid, tačno na mestu gde se on pre toga nalazio. Iznenađen i uplašen, Luk je bacio bocu na pod i ona se razbila. Sledeći hitac je odjeknuo kada se Pasan ponovo našao priljubljen uz zid. Stojao je nepomično, ne shvatajući šta se događa. Ali, Dok je bio u pokretu. Odbacio je od sebe sto za kojim je sedeo i skočio na noge. Kao nekom čarolijom revolver mu se našao u ruci. Istovremeno je ugledao Vileja kako se spušta niz stepenice. U njegovoj ruci se dimio „kolt“. Dok je opalio dva puta, Vilej je zastao kao da ga je nešto udarilo, a onda je počeo da se zanositi. Naleteo je na zid, prstima je pokušao da se zakači za njega, a revolver mu je ispao iz ruke. A onda se odvojio od zida i skotrljao niz stepenice. Dok više nije obraćao pažnju na njega. Okrenuo se na drugu stranu, a njegov revolver je ponovo zagrmeo. Dvojica kauboja koji su taman poleteli napred, zaustavili su se i ustuknuli. Kada su nestali sa vidika, Dok je primetio jednu glavu koja se pomalja kod dovratka na stražnjim vratima. Onda je do njega dopro zvuk koraka u trku. Dok je nepomično stojao na sredini prostorije, čekajući da bat koraka zamre u daljini. Onda je primetio Luka koji je bio pogođen u bok. Pomogao mu je da ustane, odveo ga do stola i položio da legne. Viskijem mu je isprao ranu i rekao mu da se više ne meša. – Do đavola, Holideje, ja nisam dete. Ovo je moja stvar, više nego tvoja. – Uradio si dovoljno, momče –

rekao je Dok. – Tebe čeka još mnogo teških zadataka. Trebaće ti dosta snage da dovedeš u red imanje, a moraćeš malo da pomogneš i svojim susedima. Zato se više ne mešaj.

Dok je zatim požurio na ulicu. Bio je ubeđen da je Kovli negde u blizini, ali na nekom skrovitom mestu i da pomno prati šta se događa. Stupio je na prašnjavu ulicu i osvrnuo se oko sebe. Kada je njegov pogled pao na zgradu zatvora, Kovli je upravo izlazio odande. Sigurnog držanja, onakav kakvog ga je ovaj grad poznao, stupio je na ulicu i počeo da korača laganim koracima. Dok je savršeno dobro znao šta taj čovek ima na umu. Kovli je bio samouveren a za to mu je njegova prošlost davala pravo. On je bio najbrži revolveraš u oblasti Plejt. Njih dvojica su krenuli u susret jedan drugome. Dok je primetio kako se građani sakupljaju na ulici ali, nekako plašljivo, i pazeći da se ne nađu nijednom na nišanu. Na ulici je vladala tišina. Niko nije progovorio ni reč. Onda je Kovli zastao. Obrisao je ruke o nogavice svojih pantalona. Bio je to gest tipičan za revolveraša. Na desnoj ruci više nije nosio rukavicu. Predstava je bila gotova i svima je to bilo jasno. Onda je konačno morao da bude Bodi Kovli. – Upropastio si sve što sam stvorio, Holideje – rekao je Kovli. – Uvek se pojavi neko ko upropasti stvari, Bodi – rekao je Dok. – Do sada si morao naučiti da se zločin na kraju ipak ne isplati. – Stojaoli su sasvim nepomično na prašnjoj ulici. Izgledao je kao da je neka nevidljiva nit bila razapeta između njih. Posle obračuna koji je svakog trenutka trebalo da počne, ta nit će biti prekinuta, jedan od ove dvojice neće biti živ. Kovli je mirno posmatrao Doka. Bio je siguran u sebe i svoju veštinu. Ipak kada se njegov

pogled sukobio sa ledenim pogledom Dokovih sivoplavih očiju, srce mu je takla neodređena zebnja.

– Idi u pakao! – povikao je Kovli besno. Istog trenutka potegao je revolver. Ruka mu je sevnula brzinom munje. Oko nije uspevalo da prati taj pokret. Posmatrajući ga sa vrata kuće na kojima je stajala, Džudi je zastao dah. Revolver Bodija Kovlija je izleteo iz futrole i čak i sa te daljine, Džudi je u njegovim očima videla blesak zadovoljstva. Činilo se da su sunčevi zraci bili uhvaćeni u tim očima iz kojih je sada izbijala paklena mržnja prema Doku koji je mirno stajao nasred ulice. Izgledalo je da se Dok uopšte nije pomerio. U trenutku kada je Kovli počeo da diže cev revolvera, Dokova desna ruka je napravila pokret brži od misli. Revolver je zagrmeo s njegovog boka. Metak je zviznuo preko ulice i pogodio Kovlija u grlo. Kovli se propeo na prste, a na licu mu se pojavio izraz zaprepašćenja i neverice. Lagano se okrenuo oko sebe i istovremeno grčevito pritisnuo obarač svog revolvera. Međutim, metak se zabio u prašinu ispred Kovlijevih nogu. Tada se Kovli srušio u prašinu. Dok se nije potrudio da priđe mrtvom revolverašu. U galami koja je tog trenutka nastala, okrenuo se i mirno pošao prema štali. Niko mu nije rekao ni reč. Niko se nije usudio da mu stane na put. Dok Holidej se vinuo u sedlo i izjahao iz grada. Hvale i tapšanje po ramenu nije želeo i na umu mu je bio drugi cilj.

*

Džudi Pevit je sređivala kuću, dok je u stolici za ljuljanje na verandi ležao Ejb Golden. Ona je pogledala tog mladog čoveka koji nije bio ni tako atrakti-

van i privlačan kao Dok Holidej, prema kome ju je ponelo neko čudno osećanje, ali, znala je da je Ejb čovek koji je voli i koji će joj život učiniti lepšim. Bila je svesna da ju je Dok uvek držao na odstojanju. Znala je da se sve stvari ne mogu dohvatiti. Izašla je na verandu i Ejbu odnela čašu toplog čaja. Uzeo je čašu iz njene ruke i pogledao je pogledom punim zahvalnosti. Bila je svesna da je Ejb zaslužio tu malo pažnju.

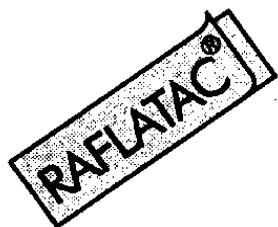
Nekoliko minuta kasnije, Dok Holidej je ujahao u dvorište. Popevši se na verandu, skinuo je šešir i galantno pozdravio Džudi. – Odlazim iz grada – rekao je. – Želeo sam da se pre odlaska pozdravim sa prijateljima. Sem vas ne bih nikog drugog mogao tako da nazovem i zato sam došao ovamo.

– Dobro ste učinili. Ejb je tu, kao što vidite, a tu je i još neko koga ne vidite. – Ko? – digao je obrvu Dok. – Marijana. Prihvatila je da mi pomaže u kući, naročito kada je čula da je Luk Pasan ponovo na onom imanju s izvorom i da će često svraćati ovamo. – Dok se osmehnuo. – Ostaje mi onda samo da se pozdravim. Vidim da ste se lepo sredili i da ćete uspeti da održite i unapredite ovaj ranč. – Džudi je stavila Ejbu ruku na rame. – Nadam se da hoću... uz Ejbovu pomoć. – Dok je stavio šešir na glavu i pojahao Miga. Nekoliko minuta kasnije, zašao je iza niskog brežuljka iza koga je počinjala pruga. Ukrcaće se na voz koji će ga nekuda odneti. Koliko daleko, nije znao. Džudi je znala da ga više nikada neće videti.

KRAJ

samolepljivi materijali

dekor-art

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

POTRAŽITE
KOD VAŠEG PRODAVCA NOVINA

LJUBAVNE ROMANE **MARKETPRINTA**

Svakog utorka

Svakog ponedjeljka jedno od ovih izdanja

Vanredni
ljubavni vikend
roman

senke

Svakog 10. u mesecu

EVA
Ljubavni Roman